

4 Ekim 1985
4. Oktober 1985
Nummer 67

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed t

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7,- FF
BELÇİKA: 50,- BF
HOLLANDA: 3,- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10,- KRN
İSVİÇ: 8,- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebstück Gebühr bezahlt A1319D

Avrupa Konseyi vizenin kaldırılmasını istedi

Strasbourg'daki Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi'nin sonbahar dönemi görüşmelerinde AET dışı ülkelerden gelenlere ve en başta Türklere uygulanan vizenin kaldırılması için önerge verildi. İtalyan delege Foschi'nin hazırladığı vize ile ilgili rapor parlamenterlere sunuldu. Raporun okunması ve tartışılmasından sonraki oylamada vizenin kaldırılması büyük bir çoğunlukla kabul edildi. Strasburg temsilcilerimizin bildirdiğine göre alınan karar sadece işçi ailelerini değil, onların yakınlarını da kapsıyor. Verilen vizeler bir defalık olmayacak, bir yıl içinde bir kaç kez giriş yapılabilecek.

Konseyin bu kararı Türk basınında büyük manşetlere konu oldu. İşçilerimizi sahte umutlara kapılmamaları açısından uyarmakta yarar var. Avrupa Konseyi'nin kararları kesin bağlayıcı değildir. Politik çizgiyi tesbit etmekle birlikte genelinde öneri düzeyinde kalır. Bilindiği gibi Avrupa Konseyi 1980 yılında da biraz daha küçük bir çoğunlukla da olsa aynı kararı almıştı. Ne var ki Konsey kararının tersine o ana kadar uygulamayan bir dizi ülke daha vize yükümlülüğü getirdi. Konsey kararlarının bağlayıcı

TKP'nin 65. Yıldönümü Toplantısına Herbert Mies, Haydar Kutlu, Behice Boran katıldı

“Diktatörlüğe karşı çıkan herkesi destekleyeceğiz”

21 Eylül günü Duisburg Rhein-Ruhr Halle'de yapılan TKP'nin 65. Yıldönümü kutlama toplantısına, Alman Komünist Partisi'nin davetlisi olarak Almanya'da bulunan TKP Merkez Komitesi Genel Sekreteri Haydar Kutlu da katıldı. Toplantıda DKP Başkanı Herbert Mies ve TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu

birer konuşma yaptılar. 4000'i aşkın davetlinin bulunduğu geceye TIP Genel Başkanı Behice Boran, TSIP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, Sol Birliği oluşturan diğer partilerin temsilcileri, diktatörlük karşıtı güçlerin temsilcileri, Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden davetliler katıldı.

● Yazısı Sayfa 4'de

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu 65. yıl kutlamasıyla aynı gün yapılan "Güney Afrika ve Namibiya Halklarıyla Dayanışma" yürüyüş ve mitingine katıldı. Bonn'da yapılan ve 10 bin kişinin katıldığı protesto eyleminde özellikle ABD ve FAC hükümetlerinin Güney Afrika politikası kınandı, ANC ve SWAPO ile dayanışma dile getirildi. Yürüyüş sonunda yapılan mitingte SPD, DKP, Yeşiller'in temsilcileri, din adamları ve Güney Afrika, Namibiya muhalefet güçlerinin sözcüleri konuştu. Haydar Kutlu yürüyüşte DKP Başkanı Yardımcısı Hermann Gaudier ile birlikte yer aldı.

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Bonn'da basın toplantısı yaptı

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Bonn'daki Basın Merkezinde yaptığı basın toplantısında yerli ve yabancı gazetecilerin sorularını yanıtladı. Haydar Kutlu yaptığı basın açıklamasında Alman Komünist Partisi'nin davetlisi olarak Federal Almanya'da bulunduğunu, TKP'nin 65. kuruluş yıldönümünün Duisburg'da yapılan yıllık toplantıyla kutladığını dile getirdikten sonra Türkiye halkının ekonomik, sosyal ve kültürel bir kalkınma

Özal hükümetinin ABD ile sürdürdüğü SIA görüşmelerinin tehlikeleri üzerinde duran TKP Genel Sekreteri demokrasi ve barış isteyenlerin birliğine büyük önem verdiklerini belirtti.

Haydar Kutlu, TKP'nin Avrupa'da yaşayan işçilerimizin yerli işçilerle ortak sendikai mücadelelerini desteklediğini vurguladıktan sonra yurt içinde ve dışındaki demokrasi güçlerini dayanışmaya çağırdı.

Federal Hükümetin işçi haklarına saldırısı protesto edilecek

DGB Eylem Haftası başlıyor

DGB Eylem Haftası başlıyor

...vize, yazımlı, gırtlı. Konsey kararlarınca bağlayıcı olmamasının başka bir gerektesi de Türkiye'nin kendisidir. Konsey meclisi her dönem toplantısında demokrasiye geçilmesini, insan haklarına saygı gösterilmesini, Kürt halkına baskılara son verilmesini kararlaştırmasına rağmen bugün ülkemizde ne demokrasiden ne de insan haklarından söz edilebilir.

Alman Sendikalar Birliği (DGB) ve ona bağlı sendikaların düzenlediği Eylem Haftası başlıyor. Başlangıçta özellikle işsizliğe ve sosyal hakların budanmasına yönelik olarak kararlaştırılan eylemler Federal hükümetin grev ve diğer sendikal haklara saldırısı üzerine daha geniş boyutlar aldı. DGB Gençliği de yabancı düşmanlığı ve ırkçılığa karşı başlattığı kampanyayı Eylem Haftası çerçevesinde de ele alacağını belirtti. Bilindiği gibi Zimmermann Yasası olarak bilinen yeni Yabancılar Yasası hazır-

lıklar sürmektedir. Bu yasa sayesinde Kohl hükümeti yabancıların politik ve sendikal faaliyet haklarını kısıtlanmasını, yerli-yabancı işçilerin dayanışmalarının yayılmasını amaçlamaktadır. DGB eylemlerine katılmak bu nedenle hem işçi haklarının ko-

runması hem de işçilerin birliğine yönelik saldırıların geri püskürtülmesi açısından önemlidir.

runması hem de işçilerin birliğine yönelik saldırıların geri püskürtülmesi açısından önemlidir.

● Yazısı Sayfa 5'de

...n ekonomik, sosyal ve kültürel bir yıkıma sürüklediğini ifade etti.

● Yazısı Sayfa 4'de

Ruhi Su'nun cenaze töreni yığnsal bir gösteriye dönüştü

20 Eylül cuma sabahı tedavi edildiği Cerahpasha Tıp Fakültesi hastahanesinde hayata gözlerini yuman büyük insan, müzik istadımız 22 Eylül günü O'nu yaşatacak olanların katılımıyla toprağa verildi. Halkımızın "korobaşı" yaşamı umudunu bir an bile yitirmeden, inandığı doğrulardan zerre taviz vermeden mücadelesini sürdürdü. Tedavisi için yurt dışına çıkması gerekirken diktatörler O'na pasaport vermediler ve tedavisini geciktirdiler. Ancak yaşamı ümidi kesilince verildi. Ruhi Su hocalarını son yolculuğunda uğurlamaya gelen aydınlar, emekçiler yürütülmek istendi. Şişli deposunda otobüslere dolduruldu. Ne var ki otobüsler yetmedi. 3 bin kişi ellerinde çelenkler, dudaklarında "Ruhiler ölmez" sloganı uğurladılar O'nu. Şişli'den Zincirlikuyu'ya kadar uzanan korteji sağ, sollu toplum polisi sağ. Tepeden helikopterler, aşağıdan tanklar ve Çevik Kuvvet birlikleri sürekli baskı yaptılar. Ama yine de cenaze töreninin bir mitinge dönüşmesini engelleyemediler. 150 kişi tutuklandı. Katılanlar ülkenin hemen tüm önde gelen aydınlarının, çok sayıda emekçinin orada olduğunu anlatıyorlar.

● Yazısı Sayfa 11'de

21 Eylül 1985

65. yıl gecesine giderken hepimiz heyecanlanıyorduk, nasıl olacak, kaç kişi katılacak diye. Daha salona yaklaşırken gecenin çok kalabalık olacağını yitirmeye arkadaşların haklı çıktıkları belli oldu. Her yandan aklın eden insanları gördükçe hem seviniyor, hem de ister istemez kendi kendimize soruyorduk: Gazetelerde reklamı çıkmayan, radyolardan duyurulmayan, afisi veya bildirisi yayınlanmayan bu geceye nasıl bu kadar çok insan gelir? 63 yıldır yaşak olan, hakkında bunca yalan söylenen, polislin, işkencecilerin baş hedefi olan bu parti gücünü nereden alıyor, bu etkili nasıl yaratıyor?

DUİSBURG toplantısına etrafına dikkatle bakanlar bu gücün kaynaklarını da görebiliyordu: Türkiye'nin bütün illerinden dünyanın dört bucağına dağılmış, dağılmış ama yurdıyla, halkıyla gönül bağlarını koparmamış; onca insan yüzlerce kilometrelik yolu göze alıp toplanmış; meklemektir insanları. TKP'yi bütün saldırılara rağmen ayakta tutan güç işte bu insanları, bizlerin sevgisi, bağlılığı, özverisi. Geceye, bütün dünyayı kucaklayan emek ordusundan, Sovyetlerden Nikaragua'ya, Avustralya'dan Brezilya'ya kadar yerkürenin her ikliminden gelen kutlama mesajları. Konuştuklarımızı anlayamayan ama saatlerce aramızdan ayrılmadan bizimle beraber sevinip heyecanlanan, gecenin düzenli yürümesi için canla başla çalışan Alman arkadaşlarımız. İşçi sınıfı enternasyonalizminin canlı şahitleri.

BİZ bunları düşünürken sözü TKP Genel Sekreteri aldı, tanıdığımızı sandığımız bu insanları, tanıdığımızı sandığımız bu partiyi daha yeterince tanımadığımızı gösterdi. Dörtbin kişi birbuçuk saat süren konuşmayı öylesine nefesini tutarak dinledi ki, az önce ya canı sıkılıp dikkati dağılanlar olursa diye düşündüğümüzden biz utanık. Bizleri etkileyen konuşmacının ses tonunu ayarlamaktaki ustalığı ve kullandığı kelimeleri peşpeşe dışındaki hüneri olmadı. Aksine, konuşmacının için bu yanına pek özen göstermemesi, dile getirdiği fikirlerin zenginliğini ve gücünü daha da belirginleştirdi.

KONUŞMA ilerledikçe dinleyenler üzerinde eşine az

Türkiye Postası

devamı: 2. sayfa

Enver Türkoğlu'nu yitirdik

İşveç'te politik çömen olarak yaşayan, DİSK'e bağlı BANK-SEN Sendikası Merkez Yürütme Kurulu üyesi ve Örgütlenme Dairesi başkanı, Enver Türkoğlu geçirdiği kalp krizi sonucu öldü.

İnsanlar vardır, yaşamaları boyunca haklıdan güzelden, iyiden yana savaşım yürütmüşlerdir. Kendini ve geleceğini halkına adanmış böyle insanlardan biridir Enver Türkoğlu. O yaşamının her anında bu onurlu mücadeleden taviz vermedi.

Funcke üç yıl içinde geri dönüş hakkını savunuyor

Federal Hükümetin Yabancılar Sorumlusu Bayan Funcke (FDP) de gazetemizin ve RDEF'in daha önce önerdiği gibi Türkiye'ye kesin dönüş yapanların üç yıl içinde FAC'ye geri gelebilmeleri istemini savundu.

● Yazısı Sayfa 6'da

BANK-SEN Sendikasının kuruluş çalışmalarına unutulmaz katkılar oldu.

Türkoğlu "Barışçı bir dünya ve bu dünyada özgür ve demokratik Türkiye" uğruna savaşımını 1981'den sonra yurtdışında da sürdürdü.

● Yazısı Sayfa 3'de

FAC'de yabancı işçi haklarına bir saldırı daha

Değiştirilen Federal Alman Vergi Yasası Yönetmeliği bu ülkede yaşayan işçilerimizin haklarını daha da kısıtlıyor. Buna göre vergi sınıfı belirlenmesinde işçilerimizin Türkiye'deki çocukları gözönüne alınmayacak. Örneğin altı çocuğu bir ailenin sadece 2 çocuğu FAC'de bulunuyorsa, bu aile iki çocuğu gösterilecek. Konuyla ilgili bilgi gelecek sayımızda.

On Born 60th Birthday With Love - For Peace Istanbul Metris Cezaevine

Reha İsvan'ın 60. Doğumgünü kutlanacak

Barış Derneği davasından dolayı tutuklu bulunan Reha İsvan'ın 60. doğumgünü dünyanın dört bir yanından gönderilen kartlarla kutlanıyor.

Dünya barış güçlerinin cezaevine postalararak sürdürdüğü kampanyanın devam ettiği bugünlerde ABD Temsilciler Meclisi Dışişleri Komisyonu Başkanı Mel Levine ile 30 kongre üyesi Kenan Evren'e bir mektup gönderdi. Mektupta "Barış Derneği üyelerinin yargılanmasından ve hapsedilmesinden kaynaklanan insan hakları sorunu bizi her zaman huzursuz edegelmştir. Görünüşe göre Türkiye altında imzası bulunan 'Avrupa İnsan Hakları Konvansiyonu'nun 10 ve 11. maddelerini ihlal etmektedir. Ancak halen cezaevinde bulunan 12 üye hakkında endişelerimiz sürmektedir." denilmektedir.

Başlı sayfa 1'de

21 Eylül 1985

raştıların bir ektı yaptı: hepimiz kafamızıdaki sorulara cevaplar buldukdı hatta büyük bir heyecana, acaba buda neler anlatacak, keşke şu konuya da değınse, diye aratan bir merakla dinlemeye koyulduk. Ne zamandır düşünüp de ifade edemediklerimiz, sezip de tam seçemediklerimiz işittıkke, **“ben de bunu demek istemiştım”** diye sevenmeye ve hatta gururlanmaya başladı. Bu yüzden dinledikçe sevincimiz, kendi kendine güvencimiz arttı. Kürsüde konuşan hepimizin sözcüğü oldu, duygularımıza seslenerek dekil, düşüncelerimizi bıraklaştıarak cesaret verdi. 65. kuruluş yıldönümünde yapılan bu konuşma ve o konuşmayı hiçbir kelimesini kaçırarak istemecesine dinleyen binlerce kişi, işçi sınıfımızın ve TKP'nin nice acılar pahasına kazandıgı olgunluğu, meseleleri kavrayış derinliğini gözler önüne serdi. Göğsümüzü kabarttı.

DUISBURG toplantısı yalnızca TKP'yi benimseyenlerin toplantısı olmadı. Türkiye'de demokrasi isteyen, hürriyet isteyen herkesin toplantısı oldu. Amerikancı dikta rejimine karşı olan herkese cesaret verdi. 63 yıl sürse de zorbalığın ve zulmün hedefine ulaşamadığını, halkın çıkarlarını dile getiren insanların susturulamayacağını gösterdi.

UNUTMAYALIM, 21 Eylül'de tek toplantı Duisburg'da olmadı. Sol güçlerin toplandığı büyük bir toplantı daha Köln'de vardı. Oraya da binlerce kişi katıldı.

İSTANBUL'DA ise Ruhi Su'nun cenaze merasimi binlerce kişilik bir mitinge dönüştü. Şişli'den Zincirlikuyu'ya kadar ve mezarlığın içine toplu polisi yığılmasına, mezarlığın çevresine tanklar yerleştirilmesine rağmen emekçi halkımız Ruhi Su'ya ve onun şahsında yurdumuzun ilerici geleneklerine sahip çıktı.

İSTE solun böyle bir potansiyeli var. Bu potansiyeli birleştirmek ve ona dayanarak çok daha geniş kitlelere erişmek! Bizi bekleyen görev budur. Bizim gibi yurdumuzu, emekçi halkımızı içine düşürüldüğü durumu idrabilen çekenleri sayısı milyonlarca değil mi? Onların da bizimle beraber yürümesini engelleyen setleri oldukları yerde bırakacak mıyız? Bu engelleri birer birer aşmak bize düzmece de kime düşer? Bugün hem Türkiye’de, hem de yurt dışında milyonlarca emekçi bir çıkış yolu arıyor, gözlerini sol güçlere çeviriyor. Kolları sıvasın, binleri onbinlere, onbinleri yüzbinlere bağlayalım.

Türkiye Postası

ermis verlag

**BİR ANTİFAŞİSTİN
ANILARI**

Yığınların Sözcükleri
TKP

SORUN – CEVAP VERELİM

İş kazası nedeniyle gerekli protez harcamalarını kaza sigortası karşılar

Danışa köşesini yöneten dosta teşekkürler ederim. Dosta bir takıntımlı daha vardır. Hastaneden plastikten parmaklı eldiven alır mısın diye sorulur. Ben de parasını ödemeyeceksem alırım dedim ve imza etmedim. Şimdi ise bana eldivenin parası 1250 mark 15 gün içinde ödemeyceksin diyorlar. Bu parayı ödemeye mecbur muyum?

İkinci bir sorum eldiven alırsam
prosentim düşürülür mü? Ben bu
eldiveni alacaktım, bir arkadaşım
alma dedi. Caydırdı, prosent düşer

Küçük bir köşeden tekrar aydınlatırsanız memnun olurum.

Bir iş kazası nedeni ile herhangi bir organını kaybeden bir sigortalı için doktorlar tarafından önerülen protezler için yapılacak harcamalar kaza sigortalıları tarafından karşılanır. Bu nedenle şimdi okurumuzdan protez için para istemeleri doğru değildir. Kaza sigortalıları, sigortalının bu konudaki gereksinimlerini karşılamakla yükümlüdürler. Protezin este-

tik bir nedenle verilmiş olması da sigortanın yükümlülüğünü ortadan kaldırmaz. Okurumuza sigortası ile ilişkisini kurmasını önermek istiyoruz. Bunun için de bölgesindeki Türk-Danış sektörlerine başvurmasında yarar vardır.

Okurumuzun elindeki sakatlık için kendisine verilen eldiven-protez, işgücü kaybı oranını azaltsa bile, bunun kaza ayılığında olumsuz bir etkisi yoktur. Kaza ayılları, işgücü kaybı oranı protezlerle azaltılmış olsa bile aynen ödenir.

Ancak okurumuz, işgücü kaybı nedeni ile, işgörmelik veya mesleği icra edememe aylığı isteminde bulunmuşsa, protezin bu aylıklar üzerinde bir etkenliği olur.

Kısaca tekrar edelim: Okurumuzun protez ile ilgili harcamaları bizzat karşılaması gerekmez. Protez, kaza sigortalarınca ödenmesi zorunlu kaza aylığını etkilemez. Eğer okuyucumuz, ayrıca işgörememezlik veya mesleği icra edememe aylığı alıyorsa, işgücü kayıbdaki azalma, bu aylıkları etkileyebilir.

OKUYUCU POSTASI

Türkiye Postası saldırılara karşı uyanık olmalıdır

Diktatörlük azmış, kudurmuş. Deli deli kılıcı başımızda sallanıyor. Artık Türk ve Kürt halkımızın bilinci, namusu olan TKP'ye dünden daha çok canavarca, sinsice saldırıyor. Sol güçlere saldırı gündemden inmedi, inmiyor.

Ama bu son saldırı planları da sökmeyecek. Diktatörlük ordusunu, polisini, MIT'ni 5 yıldan beri seferber etti. Bu sefer de gazetesiyle, radyosuyla, konso-lusuyla, sahte bakanlarıyla saldırılarını parlamentonun içine de-
taşımışlar, ama nafiye.

Şimdi Sol Birlik, bütün sol güçler, faşist diktatörlüğe karşı olan herkes tepeden tırnağa kadar hazırlıklı mıdır? Diktatörlük başını sağa sola vura vura beyin kanaması geçiriyor. Yalnız kendiliğinden öleceği yanlışına düşmemeliyiz. Diktatörlük öldürme numarası da yapıyor. O ne yaparsa yapsın onun her kıpırdanışından, her hareketinden yete-

rince yararlanacak mıyız, yararlanamayacak mıyız? Birbirimize sormamız gereken soru bu galiba.

Hic kuşkusuz diğer yayınlarda **Türkiye Postası** da ilk sayısında beri ağır ağır, heyecanlanmaksızın başa biçilmiş okuyucu mektuplarıyla her sayısında çıktığı lafıst rejimin başını beri taşıyormuştur. Bunun için **Türkiye Postası** uyantik olmalıdır. Aynı zamanda Batı Avrupa'daki yurttaşlarımızın arasında küçümsemeyecek saygın bir yer tutmüstür. Çünkü **Türkiye Postası** yurttaşlarımızla oku beni demeyi ustalıkla becermiş, beceriyor. Ayrıca lise kamuyuunda saygılı bir basamaga geçmiştir alınının teriley haktemştir. İste bu geçerdi diktatörlüğün başını iley pürüyor. Bunun için beri bekazır ki anızın **Türkiye Postası** ni karalamak amacıyla saldırmış geçmiştir koro halinde.

Fransa'dan bir okuyucumuz

Barişın sıra neferi olacağım

Suriye'den aldığımız Barışın amcaları tarafından gönderilen ve Barış'ın ağızından yazılmış mektubu yayınlıyoruz.

Türkiye Postası

"...Ben bu dünyaya sizin boş laflarınızı dinlemeye gelmedim. Teremtiş duygularla yüklü bir yürek taşıyan ben başka şeyler yapmak için alemenize teşrif ettim. Tarih yargıcını olsun ki sizleri utandıracam. Ne mi yapacağam? Hiç o kadar sabırsızlanmanıza lüzum yok. Hem bazı şeyleri şimdiden söylemek için çok da erken,

Ama sizi şaşırtacak birşey şimdileri söyleyeyim. İnsanların onda dokuzu benim geleceğime kuşku ve korkuyla bakıyor. Beni ortadan kaldırmak için dünyanın en kötü insanlar sabah akşam planlar kuruyor olaylar çıkıyor, insanları öldürüyorlar. Ben bir ortadan kal-

kârsam insanların hepsi ama hepsi ortadan kalkacak demektir. Beni her gün, her saat, her dakika tehdit ediyorlar ama insanların ezici çoğunluğu benimle birlikte olduğu için tehditler planlar, oyunlar para etmiyor ve ben yaşıyorum.

Hoppalaa diyeceksiniz şu

büçüre bak, o züttürük boyu
ile kendini ne zannediyor?

O zaman söyleyeyim, ben resmi sicili olmayan, annesi babası kendi anavatanından kovulan, şu devlet senin, bu devlet benim misali derbederler gibi sonunda nereye varacağı şimdiden belli olmayan Barış'ım.

Abiler, amcalar... bu yaşında belki çok önemli şeyleri anlatmak istediğimdendir ki bazı şeyleri abartarak anlattım. Beni affedin. Hepsinin aksine ben çok şeyler olacağımı söylemiyorum. Devrimin ve barışın bir sıra neferi olacağıma şimdiden anı ve içiyorum.

1978'de İstanbul Kültür yakınlarında faşist kurşunlarca kallesçe öldürülen Barış Yıldırım'ın tükenen yaşantısının bir devamı olduğumu söylüyorum.

Oğlunuz Barış..."

Sığıntı olduk sığıntı!

Yeni Polis

1999-2001

ANILARI
Erich Hanke
Roman

TKP'nin
HALKIMIZIN
UMUDUDUR

Fiyatı: 9,80 DM

TKP Yayıncılarına
gönderilen mektuplardan
derleme

BARİŞ
BİLİMDAMLARININ
İCAT EDEBİLECEKLERİ
BİRŞEY DEĞİLDİR

Fiyatı: 6,80 DM

Broşür
1.- DM

YENİÇAĞ
7 sayı çıktı
8.- DM

Demokratik Alman
Cumhuriyeti 35 Yasında
Herşey Barış İçin
Halkın Eşitliği İçin

TKP'nin SAVAŞ
TARİHİNİN SAYFALARI

Broşür

Broşür

Fiyatı: 6,80 DM

Fiyatı: 7,80 DM

NAZIM HİKMET
Fotoğraf Albümü

TKP Parti Eğitim Dizi-ii
LENİNCİ PARTİ
ÖĞRETİSİ

Fiyatı: 6.- DM

Fiyatı: 6,80 DM

İsteme adresi: Ernis Verlag, Postfach 101016, 4300 Essen 1,
Havale adresi: Ernis Verlag, Stadtparkasse Essen, BLZ:
380 501 05, Konto-Nr. 712 703

Önceki sayılarımızda da duyurduğumuz gibi, banka hesap numaramız değişmiştir. Türkiye Postası'na yapılacak tüm ödemelerin aşağıdaki yeni konto numarasına yapılmasını; ayrıca, posta havalesiyle redaksiyon adresine para gönderilmesini önemle rica ederiz.

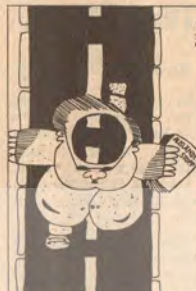
Yeni banka hesabı:
Vereinigung für Völkerverständigung
und Solidarität

Stadtparkasse Duisburg/Kaisersberg
BLZ 35050000
Konto-Nr.: 219-004090

DUYURU

Türkiye Postası redaksiyonu bilgi alışıverginde bulunmak, sorunları ve görevleri, okuyucularımıza daha iyi bir Türkiye Postası sunabilmenin yollarını tartışmak amacıyla Türkiye Postası temsilcileri ile bir diz toplantı yapacaktır. Bu toplantıların ilki Aachen, Bonn, Duisburg, Düsseldorf, Krefeld ve Siegen temsilcilerimizle 6. 10. 1985 pazar günü saat 13.00 de Köln İğdi Birliği-Neusser str. 81, 5000 Köln 1 adresinde yapılacaktır. (Tel. 0221-732580) Temsilcilerimize duyuru- r.

Türkiye Postası

Türkiye Postası

Abone Fişi

6 aylık (12 sayı) ☐
1 yıllık (24 sayı) ☐
Tarih:

Adı-Soyadı:
Adresi:

Ülkesi:

Abone ücretini Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00, Sparkasse Duisburg-Kaisersberg hesabına yatırmaz ve bu abone fişi ile birlikte havale makbuzunuzla Türkiye Postası Abone Servisi, Moltkestr. 45, 4100 Duisburg 1 adresine postalayınız.

Abone bedeli

	F.Alm	Belçika	Danim	Fransa	İngiltere	Hollanda	İsvç
6 aylık	30 DM	600 BF	120 KM	85 FF	8,40 £	35 G	95 KM
1 yıllık	60 DM	1200 BF	240 KM	170 FF	16,80 £	70 G	190 KM

DÖKÜMANTASYON VE BİLGİ
MERKEZİ İÇİN ÇAĞRI

•En küçük bildiriden kitaba kadar ilerici-gerici, eskini her türlü kaynağı içine alan bir dokümantasyon ve bilgi merkezi oluşturduk. Ancak bunun sürekli kılması ve eksikliklerinin giderilmesi sizin çabalarınıza bağlı.
•Türkçe ve farklı dillerden: Türkiye'nin sorunlarını araştırın, yaşadığınız ülkenin Türkçülük ve yabancılara ilgili tüm sorunlarını yansıtan her çeşit kaynağı, geçmiş tarihli de olsa merkezimize gönderilmesini rica ediyoruz.
•Böylece bir merkez ne kadar zengin olursa, değişik bilgi ve kaynağa ihtiyacı olan kişi ve kuruluşlara o oranda hizmet verebilecektir.
•Tek kaynakların foto kopyaları gönderilebileceği gibi, telefonla veya yazarak aynı kaynakların gereksiz bir kime de önlenabilir.

TÜRKİYE POSTASI Moltke Str. 45, 4100 Duisburg 1
Telefon (0203) 340397 Telex 855705 Inmed d

Şu karanlık dünyada gülmeyi öğrenemedik ama acı çekmenin en modernini öğrendik. İşıklıık çoğaldı, ekme azaldı. Kısacası sığıntı olduk, sığıntı. Kimimiz dünya evine, kimimiz baba evine, kimimiz sokak evine.

Millet uzaya, tankıyla, topuyla tımanırken, biz halen aç, halen perişan, halen yaka kaldık. Özal "aç varsa doyurayım" diyor ama hiçbir açta bir parça ekme verçisi yok. Evren "düzlüğün son basamağında" diyor ama atlayacağımız son basamağın arkası çukur. Radyo, televizyon dinlemeyeceğiz. Kendini asanlar, satanlar, yakanların haberleriyle dolu.

Açlık bir yanda, silahlanma bir yanda. Öğrendiğime göre ülkemizde adam başına 230 kg. buğday düşerken 3000 kg. da dinami düşmekteymiş. Yahu birkaç tekel fıcsı ve onun masaları milleti dinamitle mi besleyecekler? Bu kafasız insanlar bilmez mi ki bizim dinamitem çok ekmeğe ihtiyacımız olduğunu?

Demişler ya, "ya bu deveyi güdersin, ya bu yoldan gidersin." Ama biz onların yolundan gitmeyeceğiz. Biliyoruz ki onların yolu felaket, dinamit yoludur. Oysa ki bizim yolumuz insanlık, barış yoludur.

Bizim açlığımızı Özallar, Evrenler Amerika'dan aldıkları atılmaz, satılmaz silahlarla gideremezler. Bilmem anlıyor musunuz ne demek istediğimi? Bize bizden gerek yoksa halimizin ne olacağı belli.

Özer/Strasbourg

A. Akıncı/KÖLN

BULMACA

SOLDAN SAGA: 1. Bu yıl kuruluşunun 65. yılını kutlayan 63 yılı yasaklar altında geçen partinin genel sekreteri, 2. Yanağı ağız boşluğuna gelen kısmı - 12 Eylül'den sonra tutuklanarak Ankara Mamak Cezaevi'nde mahkeme dönüsü öldürülen bir yayıncımız, 3. Güney Amerika'da uzun tüylü ve boynulu, boynu yüksek gevşik getiren bir hayvan - 1979 yılında çalışmaları sıkı yönetim tarafından yasaklanan bir demokratik kadın derneğinin kısa adı, 4. (Ters) Genel - Geçtiğimiz günlerde kaybettığımız sazi, sözü, sesi ve mücaadesiyle örnek bir sanatçımız, 5. (Ters) Utanç - (Ters) İlave - Türkiye Postası'nın kısa yazılığı, 6. Arka, geri - Bir ilçemiz, 7. Gerçekleştirme - Kabaıyla tartışılan birşeyin kabını ağırlığı, 8. (Ters) Hatırlanan, düşünülen - (Ters) Selin bıraktığı kumlu, çamurlu toprak, 9. (Ters) Aşın (e hali) - Doğa, 10. Günlük bir gazetedeki analar ve yukanıran ülkemizin en zengin 100 işadamların biri.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Ege sahilinde bir sahil kasabamızın eski adı, Cevat Şakir Kabaağaç bu kasabanın adıyla anılır, 2. Aristokrat ve burjuvaların aşağı gördüğü bir halk katı - Osmanlı döneminde müslüman olmayanlara verilen ad, 3. Canlılarda dış üreme hücrelerini veren organ, 4. Bir halk türkülüne konu olan bir köprü - (Ters) Bir kadın ismi, 5. Bir birikim havayını - Topluluğu kaplayan ortak korku, 6. Kimsinin istemedi ve eli olmadan ortaya çıkan zarar olgu, 7. Tadın buruk ve acımsı olumsuz - Tantal elemesinin simgesi, 8. Pakistan'da konulan resmi dil - (Ters) Arın salıgısı, 9. (Ters) ODTU'nün ortası - Yaprakları hapşırak salata gibi yenen bir bitki, güneşlik, 10. Otelin giriş - Duaların sonunda söylenen, 11. Akıl - Bir cins perde - (Ters) Kalsiyumun simgesi, 12. Tiyatro dilinde grup - Beşten sonra gelen.

GEÇEN SAYIDAKİ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAGA: 1. Vedatürkali, 2. İbA - Fötr, 3. Cebire - Ay, 4. Bg - Cemali, 5. Oturum - Sar, 6. Reşit - Kandil, 7. HK - Kutan - KE, 8. Uni - Yazsa - İn, 9. Gargara - tanlı, 10. Obstrüksiyon.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1. Victorhugo, 2. Ebe - teknaB, 3. daB - uş - İrs, 4. İbrak - Ç, 5. Turgutuyar, 6. tarÜ, 7. Üf - Kazak, 8. Rönesans, 9. kT - maN - Ati, 10. Ar - Ard - Ay, 11. Al - ikinO, 12. İlyicenin.

Türkiye Postası: 15 günde bir çıkar Herausgeber: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität e.V. Donaustr. 1, 1000 Berlin 44 Verantwortlicher Redakteur: A. Symezyerözu Anschrift der Redaktion: 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Tel.: (0203) 340397 Herstellung: Infomed, 4100 Duisburg 1, Moltkestr. 45 Druck: Plambeck & Co. Druck und Verlag GmbH, 4040 Neuss, Xantenstr. 7 Banka Hesabı: Vereinigung für Völkerverständigung und Solidarität, Konto-Nr. 219-004090, BLZ 350 500 00 Sparkasse Duisburg-Kaisersberg Abone Kopyaları: Federal Almanya ve Berlin'de 6 aylık (12 sayı) 30 DM, 1 yıllık (24 sayı) 60 DM. Temsilcilikler: Fransa-Paris Tel: 1-258 26 90 İsviçre-Basel Tel: 061-221591 Hollanda-Den Haag Tel: 070-890336 İngiltere-London Tel: 01-8816514 Danimarka-Kopenhagen Tel: 01-707506 İsvç-Stockholm Tel: 08-367576 Batı Berlin Tel: 030-6246092

Alarm

AII SÖYLEMEZOĞLU

ABD silahlı kuvvetlerinin resmi bülteninde, Türkiye'deki Amerikan atom bombalarının "teyakkuz" ya geçirildiği açıklandı. Teyakkuz ne demek? Silahlı kuvvetlerde savaşta hazır olmanın farklı dereceleri vardır. Teyakkuz (İngilizce) **aleri** ki "tetikte ol" veya "uyanık ol" diye tercüme edilebilir) bunlardan biridir.

Türk basınında da açıklandığı gibi, topraklarımızdaki Amerikan atom bombaları böylece Amerikan B-52 bombardıman uçakları Pershing 2 ve katı nüfuzleriyle aynı statüye sokulmuş oluyorlar. Yani bombalar depolarda değil, uçaklara monte edilmiş olarak duruyor. Yine B-52 bombardıman uçaklarında olduğu gibi bizdeki atom bombası taşıyan uçaklara da benzin vs. ikmalini tamamlamak ve içindeki pilotları da yerlerini almış durumda hazır beklediklerini unutmayın.

DURUP dururken bu hazırlıkları amacı ne? Amerikan savaş uzmanları bir atom savaşında Sovyetleri yenilemek için en sağlam yolun **ani baskın** olduğunu ne zamandır söylüyorlar. Yani anasız yapılabacak bir atom saldırısıyla Sovyetlerin atom roketlerinin ve bombardıman uçaklarının çoğunu, özellikle de kumanda merkezlerini imha ederek onları da ellerindeki atom silahlarıyla ABD'ye karşıp veremeleri önlemeyin.

Bu yüzden de Sovyetlerin sürekli tekrarladıkları "**Biz ilk olarak atom silahı kullanmamaya söz veriyoruz, siz de bu sözü verin!**" çağrısına yanışmıyorlar ya. Çünkü bu çağrıya "evet" deseler, baskın stratejiye bulaşacak.

ABD'nin bu sinisce planlarında Türkiye'ye verilen rol simdi daha iyi görülmüyor. Sovyetlere en yakın ABD üsleri bizde olduğundan topraklarımızı hazırlanan baskında ileri karakol olarak kullanacak. Böylece ABD uçaklarını Sovyetler'deki hedeflerine ulaşması süresi kısalsak, onların durumu farkedip hareketle geçmeleri zorlaşacak. Üstelik Sovyetlerin dikkati Amerika'dan Türkiye'ye çekilerek ABD açısından ek bir yarar sağlanıyorsa olacak.

ÖZAL hükümeti ABD'nin Türkiye'deki üslerine olup bitenleri izlemektedir (bırakın denetlemeyi, bu konudaki gazete haberlerini bile okumuyorlar) anlaşılabilir bu üsler karışığında ABD'nden nasıl bir kaç yüz milyon dolar daha karpışın, bunun hesabını yapıyor. Ama bunu bile öyle beceriksizce yapıyorlar ki, ABD'li "**doğrulamalar**" onların bu halıyla değil bityk atıldan gülmek, açtıkları açda alay ediyor! Nitekim Milliyet gazetesi'nin 17 Eylül'de yaydığı gibi ABD'nin Türkiye'nin SIA anlaşmasını feshet emeyinceye kadar ABD elcisi Strauss-Hupe her gittiğinde "**Türkiye bizden daha fazla para istiyorlarmış, istesinler bakalım. Yattıp kalka bu da etsinler, koruyucu şemsiyemiz altında bulundukları için asi Türkler bize 1 milyar dolar veremeli!**" diyor. Gördünüz mü emperyalizmin temsilcisi! Bunca yıldır yaptıkları yetmiyormuş gibi bir de bizi borçlu çıkardı.

ASLINDA elçi hazretleri o kadar da haksız değil. Sözlerinde "**Türkiye**" kelimesinin yerine "**Evren-Özal ikilisi**" kelimelerini koydunuz mu, dediği gerçeğin ta kendisi olur. Gerçekten de Evren-Özal çetesi ABD'nin desteği olmadan ayakta kalacaklarını çok iyi bildiklerinden ABD'nin istediği her hainliği yapmaya hazır.

DİKTATÖRLÜK yıkılmanın iktidamızı ABD'nin elinde en tehlikeli planlara alet edilmesi önlenemez. Kaybedecek vakitimiz yok. ABD bizdeki atom bombalarını teyakkuz geçirdiyse ulusal bağımsızlığı, vatanın geleceğini savunan herkes de alarmla geçmelidir.

ABD

SIA 29 Mart 1980 tarihinde zamanın Demirel hükümeti tarafından imzalandı. Fakat yürürlüğe sokulmadı. Çünkü TBMM'den geçemedi. Anlaşma ancak 12 Eylül darbesinden sonra, meclislerin yetkilerini üstlenen Milli Güvenlik Konseyi tarafından yürürlüğe sokuldu. O dönem anlaşmanın ana metninin bir bölümü ve 3 eki kamuoyundan gizlenmişti.

"**Türk-Amerikan Savunma İşbirliği Anlaşması**" olarak bilinen SIA'nın kısaltılmış adı altında söylenirdi. "**TC hükümeti ile ABD hükümeti arasında NATO'nun ikinci ve üçüncü maddelerine uygun olarak savunma ve ekonomik alanda işbirliğinde bulunulmasına dair anlaşma ile bununla ilgili taahhümleri anlaşmalar ve uygulama anlaşmaları**".

SIA, bir ana ve buna bağlı olarak da üç "**taahhümleri ek**" anlaşma-dan oluşuyordu.

1- Savunma Desteği Anlaşması: Bu anlaşma her yıl ABD'nin vereceği "**askeri ve ekonomik**" yardımları düzenliyor.

2- Savunma Sanayii İşbirliği Anlaşması:

SIA'nın ikinci "**taahhümleri**" anlaşması olan bu ek, Türkiye'de savunma sanayii kurulmasını ve bu konuda Türkiye'ye teknolojik, finans, bilgi akımı öngörüyor. Bu taahhümleri anlaşmanın ekinde ise, 5 yıllık süre içinde gerçekleştirilmesi planlanan 7 proje yer alıyor. Bunlar tanksavar mühimmatı, tıpa, sepi harutu ve patlayıcı, sepi tüpe roket üretimi, sepi üleştirme yeteneklerinin geliştirilmesi, modern bir firkateyn inşası, tank modernizasyon programı.

3- Askeri üsler anlaşması ve 13 ek:

Bu taahhümleri anlaşmanın içeriği konusunda ise hemen hiç bilg yok. Adından da anlaşılacağı gibi, gerek yıllık askeri yardım ve gerekse silah sanayii kurulmasına yardım karşılığında ABD Türkiye'deki üsleri kendisi açmaları için kul-

Yapılan göstermelik pazarlıklarla kamuoyu aldatılmaya çalışılıyor

ABD ile göstermelik pazarlık

lanma olanağını elde ediyor.

Daha doğrusu zaten var olan bu olanağı bu anlaşma ile bir kez daha garanti altına alıyor.

"**Savunma Grubu**" nedir?

"**Savunma Grubu**"nın SIA'na ek anlaşmalarla kurulduğu anlaşıyor. Bu grup ABD Savunma Bakanı Yardımcısı R. Perle ve Türkiye Genelkurmay Başkanı'nın başkanlığında gerekli görülen aralıklarla Türkiye'de toplanıyor. "**Savunma Grubu**" yalnızca SIA'ya ilişkin değil, genel olarak ABD-Türkiye arasındaki askerel-stratejik bütün sorunları ele alıyor. F-16'ların orak yapımını gerçekleştirilecek projeler, Avrupa'daki ABD askeri uçaklarının ve 6. Filo'ya ait gemilerin bakım ve onarımlarının Türkiye'de yapılması için yaratılacak yeni olanaklar 25-26 Haziran tarihinde Ankara'da görüşülmüştü.

SIA'nın 5 yıllık süresi bu yılın 18 aralığında doluyor. Ankara'nın görüşüne göre Türkiye gerek genel NATO anlaşmasının, gerekse özele ABD Savunma Anlaşması'nın kendisine yüklediği savunma sorumluluklarını bugüne kadar "**tam olarak aksatmadan yerine getirdiği** halde NATO savunma planlarının gerektirdiği" askeri modernizasyonun sağlanamadığından şikayet ediyor.

görülmeye göre Türkiye gerek genel NATO anlaşmasının, gerekse özele ABD Savunma Anlaşması'nın kendisine yüklediği savunma sorumluluklarını bugüne kadar "**tam olarak aksatmadan yerine getirdiği** halde NATO savunma planlarının gerektirdiği" askeri modernizasyonun sağlanamadığından şikayet ediyor.

Ankara'nın ABD'den istekleri Kongre'nin Yunanistan ile Türkiye'ye uyguladığı 7'ye 10 oranı

kaldırılın ve böylece yardımlar üzerindeki tavan kalkmış olsun, ABD'nin verdiği ve FMS ve hibe-den oluşan askeri yardımlardaki hibe oranı artırılın, FMS bölümü üzerindeki faiz oranları da indirilsin. Su ana kadar borç biçiminde verilen yardımlara ait birikmiş 3 milyar dolarlık ana para ve faiz borcu ABD tarafından silinsin.

ABD yönetiminin görüşleri

SIA müzakereye açılmadan ve üzerinde hiçbir değişiklik yapılmam-

dan otomatikman yenilenen. Yeni bir ikili mekanizma kurulabilir ve anlaşmada temel bir değişikliğe gidilmeden oluşturulacak bu ikili komisyon belli aralıklarla toplanarak yıllık durum değerlendirmesi ne olduğunu görüşebilir.

R. Perle'nin açıklamalarına göre: ABD yardımın Kongre'den kesintiyi uğramadan çıkması konusunda hiçbir yönetim garantisi veremez. Böyle bir garanti ABD Anayasası'na aykırıdır.

FMS kredilerinin doğan borç yükünün hafifletilmesi için Türkiye'ye ait borçların silinmesine gidilmesi olansızdır. SIA'nın imzalanmamasıyla yararlanmaya başlanacak tesislerin sayısında hiçbir artış olmamıştır. Ama buna rağmen 1980'ye kıyasla ABD'nin Türkiye'ye verdiği yardım 2 katına çıkmıştır. Buna ek olarak anlaşma imzalandığında Türkiye'ye hiçbir hibe yardımı vermiyorduk, şimdi veriyoruz.

Gazeteciler ne diyor?

Kölelik anlaşmasını basınıımız tartışıyor

TEOMAN EREL (Milliyet)

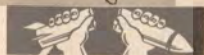
Peki bu savunma anlaşması pazarlığı kritik değil mi diye soruyorduk. 18 Eylül'de değişiklik talebini yaptığımızdan beri hassas bir zeminde değil miyiz? İnönü'nün bir sipir devletle dostluğu tarifi ederken söylediği bir atla aynı yatağa girmedik mi?

ERGÜN BALCI (Cumhuriyet, 18.9.)

Bu istisnadı anlatılan bir arka planımız bize B-52 bombardıman uçaklarının içinde 24 saat sürekli bir pilot bulundurulduğunu söylüyor. Pilot bulundurulduğu için uçakları bir Sovyetler Birliği ile çıkacak bir çatışmada bu uçaklar ABD'nin yurtdışı güdümünde oluyordur. Pilot uçağına binmek için bile zaman kay-

betmiyor. Birkaç saniye içinde halavaları. Türkiye'deki Amerikan nükleer silahları da aynı durumda ise ciddi bir bunalımda. Sovyetlerin ilk yapacağı şey, bu silahların bulunduğu üssü vurmak olacaktır.

ABD'nin Avrupa'da bir dizi ülkede nükleer silahı vardır. Neden Türkiye'dekiler son iki yılda Amerika'daki karadan uçan füzeler B-52 bombardıman uçakları ile aynı özel dümenle getirilmiştir. Sovyetlerin hemen yanına kapalı olduğunu söyleyenler ne yapacaklar? Türkiye'de böyle bir gelişme Moskova tarafından beklenir ki bir davranış olarak görülmecektir mi?

HASAN CEMAL (Cumhuriyet 21.9.85)

İran bir zamanlar ne yapardı bölgede. Uluslararası siyaset literatüründe bu sorunun karşılığı açıktır. Amerika'nın jandarmalığı'nı...

İran'ın eski rolünü Ortadoğu'da Türkiye'ye yakıştıranların Milnen yönetimi vardır. Bu istek resmen değilse bile çeşitli biçimlerde önemli kişilerce zaman zaman gündeme getirilir. Washington böylece nahoç yollar da ortam hazırlar. Bu yılın öyküydüğü bitirmek için Ankara kesin tutumuna belirlenmelidir. Başra Körfez serilerine Türkiye'nin kapalı olduğunu söyleyenler ne yapacaklar? Türkiye'de böyle bir gelişme Moskova tarafından beklenir ki bir davranış olarak görülmecektir mi?

kalan bölümü ise, daha çok İran-Irak savaşını, bölgedeki radikal İslam hareketlere karşı uzlaşmacı hükümetlerin desteklemesi ve Lübnan olayı ile bağlantılı olarak İsrail'in güvenliği ile ilgili olacaktır... Nitekim gitsin bakalım. Amerikalılar da pırsın. Elbette parlamentoda birer pırsın soru ne olup bittiğini. Biri çip soru süre gizi

Enver Türkoğlu'nu yitirdik

DISK'e bağlı BANKSEN Sendikası Merkez Yürütme Kurulu üyesi, Örgütlenme Dairesi Başkanı Enver Türkoğlu geçirdiği bir kalp krizi sonucu politik geçimen olarak yaşadığı İsveç'te öldü.

İnsanlar vardır, yaşamları boyunca haklıdan, güzelden, iyiden yana savaşım yürütmüşlerdir.

İnsanlar vardır, kendi çıkarları için değil, toplum için halk için kendi canlarını ortaya koymuşlardır.

İnsanlar vardır, "bana dokunmayan yılan bin yaşasın" dememiş, nerde kaskızlık, baskı terör görmüşlerse buna karşı çıkmış, insanlık onurunu ayaklar altına alanlara karşı, halkın çıkarlarını savunmuşlardır. İşte böyle insanlar bu dünyadan ayrıldıktan sonra halkın arasında ölmecesine, unutulmazcasına yaşarlar. Onları ölümsüz yapan, halkın özgürlüğü için yürüttükleri onurlu mücadeledir.

Kendini ve geleceğini halka adanmış böyle insanlardan biridir. Enver Türkoğlu.

Enver Türkoğlu 1943 yılında Bandırma'da doğdu. Bir memur ailesinin çocuğuydu. Babasının tayini dolayısıyla öğrenimine Etiler'den Mahmutiye ilçesine devam etti. Bu arada yası küçük olmasına rağmen 3 yıl imamlık yaptı. Lise'ye Edirne'de başladı. Lise'nin 2. sınıfında ailesiyle birlikte Çanakkale'ye taşındı. Yüksek Öğrenimine İstanbul Hukuk Fakültesi'nde başladı. 1970 yılında evlendi. Bir yandan okuluyla devam ederken, bir yandan da vergi memuru olarak çalıştı. Hukuk fakültesini bitirdikten sonra Yapı Kredi Bankası'nı tercih karuruna girdi. Orada Bankacılık kuruluşt çalışmalarna aktif olarak katıldı. 1974-1975 yıllarında profesyonel sendikacık olarak Vapı-Sen'de çalıştı. 1974 yılında yapılan kongrede, yeni bir türüzün oluşmasında ve sınıf sendikacılığına geçişte çok önemli rol oynadı. 1976 yılında Yavı-Sen'in iskolunda gelişip ve Bank-Sen adını alarak DISK'e katılmasında başı çeken bir önder oldu.

12 Eylül 1980'den sonra yurtdışına çıkmak zorunda kalan Enver Türkoğlu İsveç'te politik geçimen olarak yaşamıyordu.

1978 yılında Bank-Sen Merkez Yürütme Kurulunda ve Örgütlenme Dairesi Başkanı olarak görev yapmaya başladı. 1979 yılında Bank-Sen'in dünya sendikalar konfederasyonuna katılmasına öncülük etti. 12 Eylül 1980'den sonra da çalışmalarna sürdürdü. 1981 yılında yurtdışına çıkmak zorunda kaldı. İsveç'e politik geçimen olarak yerleşti. İsveç'te de inandığı dava uğruna kavayışını bir an den bırakmadı sürdürdü.

İsveç'te "Türkiye Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Komitesi"nde yer aldı.

O, ilerici bir insan olarak İs-

veç'teki birçok işçilerin sorunlarına destek verilebilmek için aktif çalıştı. 1982 yılında FITA derneğine üye oldu. 1985 yılında da kongrede seçim kurulu üyesi ve divan başkanı seçildi oldu.

Bir kalp krizinden dolayı aramızdan ayrıldığı son ana kadar aktif olarak çalıştı.

O, iyi bir baba, yekkalı bir eşi. En büyük isteği, yeni bir nükleer dünya savasına karşı barışı bir dünya ve bu barışı bir dünyada özgür, demokratik bir Türkiye olmuştur.

Onun bu yüce amacını gerçekleştirmek için dostları, arkadaşları onun yolundan gideceklerdir.

Türk-İş'e tuzak Türk-İş oyuna getiriliyor

Erol DENİZ

Belirli bir süredir çekmecelerdeki bekletilen, İş Yasasında değişiklik yapılmasıyla ilgili hükümet planları, Çalışma Bakanı Kalemli tarafından gündeme getirildi. Gazetelerin verdiği habere göre, Hükümetin yeni taktiği uyarınca, Bakanlıkça hazırlanan değişiklik tasarısı, Bakanlar Kuruluna gönderilmeyecek, Türk-İş'in değişiklik istemleri parlamentoya getirilince ortaya çıkarılacak.

Bilindiği gibi, cunta tarafından yapılan iş yasasının biraz olsun yumuşatılabilemesi için Türk-İş kendi önerilerini bir taslak halinde kendisine yakın parlamenterlerce Meclise sunmuş. Çalışma Bakanlığı da özellikle grev, lokavt, toplu sözleşme ve sendikalar yasasına daha kısıtlayıcı hükümler getiren karşı bir yasa tasarısı hazırlamıştı.

Bakanlığın değişiklik önerilerinin bazı maddeleri şöyle:

• İşkolunda çalışanların yüzde 10'una sahip olmayan sendikalar toplu sözleşme yapamayacak.

• Grevde Yüksek Hakem Kurulu'na başvurma yolu kapatılacak, 15 gün içerisinde toplu sözleşme yapamayan sendikaların yetkisi düşecek.

• Çalışma Bakanlığının işyerlerinde iş temsalciliği seçmelerine izin verilecek.

• Kodem tasarrufları fona bağlanacak, emekli olmadan tasarrufları alamayacak.

• İşçiler 55 yaşından önce emekli olamayacak.

• Asgari ücret tasarıya bağlanacak.

Yine gazetelerin belirttiğine göre, tasarılar üzerinde geçtiğimiz günlerde Bakan Kalemli ile Türk-İş Başkanı Yılmaz'ın "gizli" görüşmeleri yapılmış.

• Cuntanın Mayıs 82'de yürürlüğe soktuğu sendikalar yasasına somut bir biçimde başlatılan işçi ve sendikalar haklarına saldırı

sürmektedir. Yukarıda belirtilen hali, zaten göstermelik olan işçi ve sendikalar haklarına tamamen yokolma durumuna gelecektir.

Burada Türk-İş'in tepesine ve tabanına bir kez daha büyük ve acil görevler düşmektedir.

Bu konuya gazetemizin Temmuz 85 tarih ve 62. sayısında "33. Kuruluş yılında Türk-İş" başlıklı yazımızda da değinmiş, "Saldırıların arkası kesilmeyecek, artacaktır. Bu nedenle Türk-İş 33. yılında yol ayırmadadır" diyerek, dikkatleri yenisi saldırılara çekmiştir.

Evren-Özal getiresinin hazırladığı yeni değişiklik tasarısını gazetemizin o zamanki editöresini doğruluyor ve bizleri maalesef haklı kıyıyor.

Kanımızca şimdi yapılacak en doğru hareket, Türk-İş tepesinin cunta güdümli parlamentoya ve kula Bakanlardan medet umması, konuyu kapalı kapılar ardında çözmek istemesi değil, tabanını bilgilendirerek, harekete geçmelerini sağlamaktır.

Türk-İş tabanı hareketi geçirmeyi ve demokratların desteği sağlanmadığı sürece, Şevket Yılmaz'ın Bakanlıkta ikili görüşmelerinden işçiler ve sendikalar yarınla olumlu sonuç beklemek hayalcilik olacaktır.

62. sayımızdaki yazımızda belirttiğimiz "Kim kimden yansın, kime karıdır" sözü işte bugün Türk-İş için gündeme gelmiştir.

Ve Türk-İş'in tepesi sunu kavrımalıdır: Memleketin biran önce bu hükümetten kurtulup demokratik iş ve sendika yasalarına, demokratik bir anayasaya kavuşması işçilerin, sendikaların, tüm demokratların hareketi geçmesi ile mümkündür.

Bakanlar, Başbakanla gizli görüşmeler yerine işçilerle 1984 Haziran'da İstanbul Açıkhava Tiyatrosundaki gibi toplantılar yapmak gerekir.

on konuları münevverleri, özgü amuduna kaplımsın. NATO ayrı, "Amerika'nın jandarmalığı" ayrıdır.

ABDULLAH DİLİPAK
(Milli Gazete, 24.9.85)

Belirli çevrelerde, Amerikan dostluğunu ömrünün en şerefli hatırası olarak görece kişiler bulunduğuk ülkelerde iktidarların ABD'ye karşı pazarlık yürütmeleri oldukça işi ve hele son terçitçe yine Amerika olacaksın pazarlık gösterileri sadece "bırak naz, bırak cive" olmaktan öteye gidememektedir...

... SIA anlaşmasının açıklanacak boyutları muhtemelen Sovyet tehdidi ile ilgili olacaktır. Ancak gizli

ZEKİ CEYHAN
(Milli Gazete, 25.9.85)
ABD eski başkanlarından Nixon, Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında "Türkiye Şah dönemi İran'ın rolünü üstlenmeli" demis.

...Türkiye Şah dönemi İran'ın rolünü üstlenmiş, demek, Amerika'ya kayıtsız şartsız usak olsun demek ile eşdeğerdedir.

Bu ifadeden hareket ederek "Hakimiyet kayıtsız şartsız Amerika'nındır" ilkesinin de bu teklif içinde gizlenmiş olduğunu söyleyebiliriz.

Federal Alman yetkilileri açıklama yapmalı

Papa suikastı davasının önü çarlatanı M. Ali Ağca bir duruşmada.

Gizli servisler zor durumda

Roma'da sürmekte olan Papa suikastı davasında tanık olarak dinlenen Abdullah Çalılı (Ankara ÜGD İnci Başkanı ve eroin kaçakçısı) ile Yalçın Özye (İlköğüt, İpecki davasında aranyor) Federal Alman polislinin (Bundeskriminalamt) kendilerine Kaiser isimli polisi aracılığı ile 200 bin dolar rüşvet teklif ettiğini, buna karşılık Papa suikastını Bulgarların yaptığını söyleyerek Ağca'yı desteklemelerini istedikleri açıkladılar.

Federal Alman polisi ise bu açıklamaların doğru olmadığını ileri sürdü.

Oysa, İpecki cinayetinden aranan Yalçın Özye'nin Bochum'da bir ihbar üzerine yakalanmasına rağmen Federal Alman makamları tarafından serbest bırakılması olması ve daha sonra Federal Almanya ve başka Avrupa ülkelerinde gönlünlce dolayış Orali Çelik gibi teröristlerle buluşması, tanıkların Federal Alman polisi ile işbirliği içinde olduğunu söylemiş olması haklı olarak kuşku uyandırmaktadır. Federal Alman yetkilileri, eğer inandırıncı olmak istiyorlarsa, Özye'nin vaktiyle neden serbest bırakıldığını ve Özye'nin Federal Almanya'da hangi statüde olduğunu (İltica mı, yoksa normal oturma izni mi var?) açıklamalıdır.

Papa suikastını Bulgarların sırtına atmak isteyenler şimdi kendi kaddıkları kuyuya kendileri düşüyorlar.

TKP'nin 65. Yıldönümü Toplantısına Herbert Mies, Haydar Kutlu, Behice Boran katıldı

“Diktatörlüğe karşı çıkan herkesi destekleyeceğiz”

21 Eylül günü Rhein Ruhr Hali'ye yaklaşırken hepimiz heyecanlıydık. Son saatlere kadar gazetedeki kalmış, Avrupa'nın dört bir yanından otobüslerle, trenlerle, arabalarla gelenlerle konuşmuştuk. Ta Kıbrıs'tan ve hatta çoğumuz için sadece bir "Kanguru" olan Avustralya'dan kalkan gelenler vardı. Saat 17'de kapılar açıldı. Salon çok büyük olmasına karşın başarıyla düzenlenmişti. Sahnedeki geleneksel giysileriyle DKP'nin işçi bandosu marşlar çalıyordu. Girişte Türkiye Komünist Partisi'nin 65. yıldönümü için düzenlenmiş fotoğrafları asılı. Onlar yaşamlarını amaçları uğruna çok kırpamdan vermişlerdi. Ve yine TKP'nin 65. yıldönümünü kutlama toplantısında bizi ilk onlar karşılıyordu.

Toplantı 19'da başlayacaktı. Ve ben bu iki saat nasıl da cabuk geçti anlamadım. 12 Eylül'den bu yana görmediğimiz, şimdi Avrupa'nın çeşitli ülkelerinde yaşayan bir çok politik göçmen arkadaşları kucakladık... Sanki ülkemizdeki. Birden kapının öteki tarafına dalgalar hareketlendi. Şimdi toplantıyı izlemeye gelenler daha bir coşkulu. Haydar TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu armazda... Duyuş fakat inanamamıştık. Alman Komünist Partisi DKP'nin davetlisi olarak Federal Almanya'ya gelen Haydar Kutlu ve DKP Başkanı Herbert Mies salona birlikte girdiler.

Kısa bir konuşmayla toplantıyı açan sunucu ve sadece yüzyılların duyulduğu saygı duruşundan sonra kürsüye Herbert Mies çıktı. Konuşması çok sıkı ve sloganlarla kesilen Mies şöyle: "Alman Komünist Partisi Yönetim Kurulu ve FAC'deki tüm komünistler adına TKP'ne 65. kuruluşuna ve işçilerin diktatörlüğe karşı çıkışına, TKP ve tek tek her komünist 65. yılı emperyalizme ve işçilerin

Behice Boran, Haydar Kutlu, Herbert Mies 65. Yılı toplantısında.

malari dikkatle izliyor ve zaman zaman ayakta alkışlıyordu. Tarihi bir gün diye düşündüm. TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu, TIP Genel Başkanı Behice Boran, TSİP Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz kitlelerin önünde ilk kez yan yana oturuyorlar. Sol Birliği oluşturmuş partilerin temsilcileri ilk kez aynı salonda kitlelerin önündeler...

Salon hınca hınç dolu. Ön sıralarda TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioglu, Barış Derneği Genel Sekreteri Enis Coşkun, DİSK Yürütme Kurulu üyesi Kemal Daisal, Maden-İş Genel Başkanı Mehmet Karaca, Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen, İKD Genel Başkanı Beria Oniz, İGD Genel Başkanı Ahmet Muhtar Sükküçü, Avrupalı göçmen işçi örgütlerinin temsilcileri ve en önemlisi diktatörlük karşıtı güçlerin temsilcileri bir arada oturuyorlar. Türkiye'deki göçmen işçiler, Türk ve Kürt emekçiler belgeleri bir ağızdan söylüyorlar. Salonda Alman demokratik örgüt ve parti temsilcileri ve çok sayıda yabancı misafir var. İskoçya'dan, Danimarka'dan gelmiş yabancılar bir arada. Bazen belgeleri ve toplantı sona ererken söylenen Enternasyonal değişik dillerde aynı anda söyleniyor. Yurtseverlerin en-

lak ve göz olmuş. Türkiye tarihindeki ilk kez TKP'nin genel sekreteri böylesi bir kalabalığa sesleniyor. Sakin, kendine güvenli, partisine, halkına güvenli bir ses. Gücünü yığınardan alıyor. "Ülkemizdeki demokrasi güneşinin parlamasını, temiz özgürlük rüzgarlarının esmesini özleyen herkesin toplantısına, Bu toplantıyı, kara kuru, corak ama kendi toprağın dan zorla, zorbaca koparılmasını öfkesini, yurdunun, halkının, ailesinin, yoldaşlarının hasretini yüreğinde duyanların toplantısınıdır. Kıscak bu toplantıyı BİRLİK-DOSTLUK-DAYANIŞMA toplantısıdır." diyor. "Sınıf düşmanlarımızı karşı içimizde sınıf savaşımı olmadan, yüreğimizde sınıf savaşımı atesiz olmadan, coşku olmadan hiçbir başarı kazanamayız. Öfkemiz, coşumuz dalgalar dalgalar da yıkılmaz düşman boğmalarda. Ama, bugünlerde bize gerekli olan aynı öfçüde bilincimizden çok sıkı sıkıya olmalıdır." diye devam ediyor.

Uzun ama çok önemli bu konuşmayı 4000 kişi soluk almadan sindire sindire dinliyor. Ülkemizin içinde bulunduğu derin bunalımı endişeyle, gösterilen çekiş yolunu yüreği kabaranlar, kafasındaki her soruya net, ikircimsiz yanıtlar bularak dinliyor. Konuşma bitiyor ama Haydar Kutlu kürsiden bir-

bi kızlar, gençler, yaşlılar kucakladıyorlar... Orta yaşlı bir kadına yaklaştım. Gözleri kızarmış, dudakları titriyor. Belçika'da yaşadığı, "Bugün, bugün harika. Bir şey yapmak istiyorum. Hiç zaman kaybetmeden..." diyor. Dışarıdaki kalabalığın içinde dolayozur...

İZLENİMLER

FAC: işçi

"Çok otumlu bir toplantı. Yeni bir dönem açılıyor. Haydar Kutlu derinlikli bir bakış getirdi. Özellikle Kurtuluş Savaşı'nın diri güçlerini maddi bir güç haline getirme perspektifi çok önemli ben. Sonruların böyle açık yüreklilikle ve yürekle dile getirilmesi komünist hareketin kendine güveninden geliyor. Şimdi esas sorun bu perspektifin hayata geçirilmesi..."

FAC: işçi

"Halkın kültürel seviyesinin düşük olmasına rağmen, TKP Genel Sekreteri'nin yaptığı konuşmayı anlamış olmamız çok önemli. Doğrusu bu kapsamdaki bir konuşma ve bilgi beklemiyordum. Yılarcaya şaka olan bir partinin bunu yapabilmesi çok önemli. Organizasyonu çok otumlu buldum. Böyle geceler tekrarlanmalıdır."

HOLLANDA: işçi

"İyi bir gece. Bence gecenin en önemli olayı Haydar Kutlu'nun konuşmasıydı. Bu konuşmanın en önemli yanı ise komünist hareketin ulusal normlarına sahip çıkmasıydı. İlk defa oluyor bu. Yeni ve geldi bir ağılım."

FAC: işçi

"Gecenin en önemli yanı Haydar Kutlu'nun meseleyi çok olarak getirmesi oldu. Ajitaj bir konuşma yerine özlü konuşması, gelip geçici dediği kalen bir ekti yanı."

TKP'nin 65. Yıldönümü kutlama gecesindeki kültürel bölümler programı daha önce açıklanmıştı. Bu nedenle programın zenginliği ve dayanırlılığı izleyenler için tam bir sürprizdi. Sahnedeki sırasıyla Şıran, Simeyva, Sili Halk Müziği Topluluğu, Halk şımarları ekibi, Fırat Saka ve müzik grubu, Nizamettin Anç (Fırat), Heral ve Gürcistan Halk Dansları Topluluğu yer alırdı. Simeyva bu toplantıya bir armağanla katıldı. Gecenin başında hanıstan verilen şarkıyı Simeyva 65. Yılı için özel olarak bestelemişti. Gecenin kapanışı Sırvayler Birliği'nden davetli olarak gelen Gürcistan Halk Dansları Topluluğunun nefes kesen gösterileri ve toplantıya katılan herkesin kendi dilinde bir ağızdan söyledikleri Enternasyonal Marşı ile yapıldı.

FAC: işçi

"Genel sekreterin halkın huzuruna çıkması çok güzel buldum. TKP'nin bilahare daha da etkin olacağını inanıyorum. Bu beni memnun eder."

FAC: Esnaf

"Şimdiki kadar olmaması bir şey gerekçesi. İlk kez TKP'nin Genel Sekreteri yığınlar önünde konuştu. Bizim için TKP bir perdenin arkasında ve gizliydi. Şimdi perde aralandı. Artık o yükselmede bizden uzaktı değil. Şimdi gerçekten anladık ki, o halkın içindeydi, yığınların sesidir. En önemlisi de bizim için Haydar Kutlu bizlere güvendi ki, bizim karışmaya çıktı, konuştu. Şimdi biz TKP'ye daha çok güveniyoruz."

İNGİLTERE: Öğrenci

"Geceye katılmak için Londra'dan hareket ettikten sonra otobüsle tarışlı bir gece yaşayacağımız ve bu toplantıya katılabilen şanslı insanlardan olduğumuzu konuşmuştuk. Yol boyunca nasıl bir gece olacağını hayal ettilik, düydük. Ancak insan kafasında tam anlamıyla bir şeyler canlandıramıyorduk. Doğrusu ilk bölüşüne yığınal ve coşkuyla bir gece olacağını tahmin edilemiştik ve bu gerçekten tarışlı bir geceydi ve bizler çok şanslıydık."

FAC: Öğrenci

"Benim için yeni bir şeydi. Kendime ait fikirlerim var. Bu gece bir çok şeyi karşılaştırmaya çalıştım. Bu toplantıyı çok hırsı ve savascan olduğu izlenimini aldım. Demokratik bir ülkede herkes görüşünü söyleyebilir. Henüz bir şey düşünmüyorum."

HOLLANDA: Öğrenci

"Böylesi politik içerikli bir geceye ilk kez katıldım. Teknik eğitim yaptığım için politikaya ilgi duymuyordum. Bugünün araştırma günü olarak görüyorum. TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu'nun Türkiye üzerine yaptığı konuşmanın tümüne katıldım. Bu konularda hemfikirim. TKP'nin Sovyetler Birliği'ne sempatisine katılmıyorum."

Ama böylesi bir gün beni arastırmaya itiyor. Bu konuları dinlemeye hazırım. Okumaya da bayılacağım."

FAC: işçi

"Geceyi iyi buluyorum. Katıldığım işçi memnundur. Her ülkede ve her yerden mesajı benim için çok ilginç oldu. Gözlerim yandı. Türkiye'de bu belli olmuştur. Görüldükleri, duyuldukları

FAC: işçi

"Böyle bir toplantıya ilk olarak katıldım. TKP'nin işçi sınıfı içinde köksaldığını gördüm. Türkiye'de demokrasi olabilesi için TKP'nin olması gerekiyor. Bu gece bana bunu anlattı."

FAC: işçi

"İlk defa geliyorum. Çok güzel oldu. Çok hoşuma gitti. Böyle celere her katılmak istiyorum. Haydar Kutlu çok güzel konuştu. 65 yıldır bir partinin ayakta durması, bize güven veriyor. Genel sekreterin konuşmasından çok yararlandım. Çok şey öğrendim. Konuşmayı dinlemek bana çok güzel bir duygu verdi."

FAC: Alman

"Benim için tartışması etkileyici bir olay. Mücadele atmosferi içinde, ileriye dönük bir beraberlik içinde Haydar Kutlu'nun açıklamaları benim için çok önemliydi. Özellikle demokratik beraberliğin fazimez karı yönlendirilmesi, atom savasına karşı birliktelik verilmek, bunlar önemliydi bizler için. Bu toplantı dostluğun, halkların beraberliğinin bir simgesi. Türkiye'de çalışan ve savasan işçiler, Türkiye'deki göçmen işçiler, Alman işçi sınıfı... Biz komünistler, biz

Kiye karp en ağır sinavından geçerek geldi. Bilirizür, Türkiye'de komünist olmak geçmişte de olduğu gibi, bugün de bu mücadele cesaret ve fedakarlığı gerektiriyor. Türk komünistleri böyle bir partiye üye oldukları, ortak davamıza sadık kalıp, gericiyle bütün emelleri için purur düşmüydükler. 60 yılı aşkın bir süredir bu savaşımı Türkiye Komünist Partisi bunu belgeledi." dedi.

Daha sonra Herbert Mies, İçişleri Bakanı Zimmermann'ın "Yabancılar kendilerini 'misafir' oldukları FAC'nin her türlü işlerinden dışta tutmalıdır," sözlerini eleştirerek, Alman ve yabancıların bu ülkede birlikte yaşayacaklarını çalıştıklarını, onların bugün ve gelecekte de ortak çıkarlarını, barış-ış ve sosyal güvenliği olduğunu, bunun tabii sonucu olarak da ortak çıkarlarının korunması için DKP ile birlikte savaşmalarının sadece hak değil görev de olduğunu vurguladı.

Mies'in konuşmasını dinlerken etrafını izledim. Haydar Kutlu'nun yanında kar gibi saçları, ilerlemiş yaşına rağmen dimdik kalmasını bilmiş örnek mücadele insanı Behice Boran oturuyordu. TTP Genel Başkanı Boran konuş-

tu. Herkes ayakta, gözler pırıl pırıl. Dışarı çıkıyor. İnsanlar bir başka bugün. Anlatmak kolay değil. Birbirlerine söyleyecek söz bulamayanlar, dağ gibi adamlar, fidan gibi...

"Bügin operada Faranturi ve Zallü Livaneli'ni dinliyordum. Arkada kök bir perde vardı. 'Acaba bügin yuktardan TKP'nin bayrağını inceği güler de olacık mı?' diye hayal etmişim. Şimdi hayalim gerçek oldu. O kadar güzel bir an ki bu. O yüzden diyorum ki 65. yıl bayramımız hepimize kutlu olsun..."

FAC: İşçi
"İlk kez böyle büyük bir geceye katılıyorum. Güncel konulardaki açıklamaları dinleyince TKP'nin beklentilere cevap verdiğini gördüm. Genel Sekreterin kitleye konuşması çok önemli. İnsan böyle bir olayla partiyi kendine daha yakın hissediyor. Çok olumlu ve canlı buluyorum."

FAC: İşçi
"Eski yıllara nazaran çok önemli bir gece hem kalabalık olarak, hemde nitelik olarak gerçekten 65. yıldır gici çalşan bir partinin sekreterinin ilk kez yğınlarla konuşma yapması çok önemli ve değerli. Sol Birliğin bu gece ila da gelişeceğine inanıyorum."

TKP Genel Sekreteri Haydar Kutlu Türkiye Postası merkez bürosuna ziyaret ederek redaksiyonla bir görüşme yapıyor.

Yüreğimiz koca bir Türkiye

Eylülün anlamı bir başkadır bizde. Eylül, hayatın canlanması, tohumcuğun çiçeğe duması, eylül, bebeğin yekini yürümesi... Her eylülde, yüreğimiz daha hızlı kalıyor. Şaha kalkar, ele-avuca sızır yüreğimiz. Fırlayıp yığılma çaballı. Kimi zaman bir Aras gibidir, üstünlü buz tutar. Göstermek açığını. Kimi zaman düşman kaçına yaklaşıp: "Soğdum, kuruttum" diye naralar atar. Kimi zaman incecik süzülür, incecik dereler, çaylırdır. Akutka büyür... Büyüdüğü akar... Sesi gürler. Gürleştiğe bir Murat olur, bir Kızıllırmak! Kaldırıp vurur özünü dağdan dağa... Kaldırıp vurur yüce kayalana... 'Aşar üstünden'. Aşar granitleri bile... Dinlemeyen hayız taklanmaz. Dinlemeyiz düşmanın bendini. Yıkıp atar fendi-ni...

Eeey insanın, bizim insanlanın, kardeşler...

Yine böyle bir eylül yaşadık duyduunuz mu?... Yüreğimiz büyüdü, büyüdü koca bir Türkiye oldu. Can kardeşimiz Haydar Kutlu yüreğimizin gümbürtüsünü durdurdu: "Benden daha coşku-konusmalar bekliyorsunuz" dedi, "Soğukkanlılıkla düşün-meliyiz, düşünmeliyiz, gene düşünmeliyiz... Güzel ülkemizin geleceği tehlikededir!.. Halkımız ulusal bir felaketin eşiğindedir... Tam bir çürümeye, yozlaşma ve çöküş eşiğindedir... Çalışmalıyız, çahşmalıyız, daha çok çahşmalıyız..."

6 yaşımdan 60 yaşına dek bir gençler kuşağı akıp akıp doldurmuş salona... Egenin, Kürtistan'ın, İstanbul proletar semtlerinin soluğunu duyuyorduk. Tüm Anadolu'nun yüreği yüreğimize katılmıştı.

Can dostlarımız bu eyllülmüzde bizi yalnız bırakmamışlardı. Varlığımız onların varlığıyla anlamlı, onların varlığıyla görkemliydi. Hepsi aramızdaydılar. Behice Boran alabızın aç sahan başı güvercini gibi kanat çırpyordu...

Brezilya'dan Sovyetler'e, Misur dan Kore'ye dek dünyanın en diri yürekleri, yüreklerimiz yanında yer almıştı. Karasarm olmak için bir neden var mıydı?

Hele çocuklar, bizim çocuklarımız... Adli gibi konuşuyorlardı... Şaşırıcı birşey, niçin geldiklerini bilincindeydiler. Türkiye'den gelen 10 yaşındaki Emine ne de güzel söylüyordu: "... Ne söylesem amca... Bu toplantıların hepsini çok sevdim. Adımı soyadımı sakın yazma. Bir hafta sonra Türkiye'ye döneceğim..."

Ve yüreğimiz coşku içinde: "Karasarm olmaaya gerek var mı?" diyoruz. Dönpü salona bakıyoruz. Binlerin yüreği bir yürek, yürek büyümüş bir Tür-

Yücel FEYZİOĞLU

kiye olmuş. Hiy kimse ülkesini boyasına yüreğinde hissedemeydi. "Hele bir büyütelim. Tıptı yüreklerimiz kadar coşku gahşleyelim, tıptı yüreklerimiz gici çalşan kapırlım, bakin o zaman kahr mı faşisti, general!.. Kahr mı pusu, celall!.."

Eeey güzel insanlar, güzel kardeşlerimiz!

Her akşam, her yatağa giren-de, soruları kendikendimize: "Ne yaptık bugün?" diye. Biriki yaptık mı? İki bize güveniyor, savaşa hazır mı? Yüreğimizin sesine kulak verelim. Yüreğimiz kadar büyüdüğümüz yüreğimizin öğrenebiliriz. O zaman birşey kalıyor bize: "Çalışmak, çahşmak, daha çok çahşmak!"

Biri ikiye, ikiye onikiye ulaştır-mak. Başka türlü güzel yurdu-muz düşman günden kurtulma-yacak. Özgür, demokratik bir ül-ke olmayacaktır...

bir geceydi ve birçok kişi yepi... benim için çok önemli."

Haydar Kutlu Bonn'da basın toplantısı yaptı

Alman Komünist Partisi DKP'nin davetisi olarak Federal Almanya'ya gelen, 21 Eylül günü TKP'nin 65. yıldönümü kutlama toplantısına katılan, ayrıca Hamburg, Köln, Gelsenkirchen, Köln, Münih ve Frankfurt'ta Türkiye'li işçilerle konuşan TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu 27 Eylül günü Bonn'da bir basın toplantısına katıldı. Basın toplantısında Türkiye'nin derin bir bunalım içinde olduğunu, bu gidide gecikmeden son vermek gerektiğini vurgulayan Haydar Kutlu, "TKP, barış ve ülkede demokrasi isteyenlerin birliğinden yararlanır. Biz legal muhalefet partilerinin, tüm demokrasi güçlerinin diktatörlüğe karşı işbirliğine büyük önem veriyoruz. TKP zorbalığa karşı çalım, halkın çıkarlarını savunma herkesi destekleyecek ve bu mücadelenin en başında olacaktı..." dedi.

Haydar Kutlu, daha sonra toplantıya katılan gazetecilerin sorularını yanıtladı. Evren'in sık sık TKP'nin Sesi Radyosu'ndan şikayet etmesi konusunda görüşlerini öğrenmek isteyen bir soru-yu, "Bu doğru. Evren çok sık bizim radyodan şikayet ediyor. Bence bunun nedeni, bizim radyola-rımızda soruları ortaya koyan arkadaşların bece-rilerinden çok ilke gerçeklerini dile getirmelerinde yatıyor. Evren bir konuşmasında legal muhalefet partilerine seslenerek bizim radyolarla malzeme veremelerinin söyledi. Neydi muhalefet partilerin-in dile getirdiği konular? Bunlar, sürekli artan işsizlik, ülkede demokrasi olmadı, hayat pahalı-lığı, General Sahinkaya'yı da içine alan rüşvet id-diaları... Radyomuz gerçekleri dile getirmenin di-şında birşey yapmıyor. Ama Evren bunlardan kork-u-yor, bu gerçekleri dile getirmemizi istemiyor," diye yanıtladı.

Türkiye hükümetinin "Yıldızlar Savaşı" projesine katılması ilgili olarak halkın tavırını öğrenmek isteyen bir gazetecinin sorusu üzerine, "Bütün barışsever demokrat güçler bu projeye kar-şı çıkıyorlar. Namuslu gazetecilik yapabili (bu-günkü sansür koşullarında tabii) gazete ve dergiler-de bu tür karışları görülebiliyor. Bilirizür-nüz TKP hükümeti bu projeli halkımıza bilimsel bir araştırma gibi sundu. Özellikle bilim adamları buna açık yarı verdiler. Bu projenin bilimi ve tek-nolojik gelişme ile ilgili olmadığı, doğrudan doğ-ruya barışı tehdit eden bir projeye olduğunu açıkla-dılar. Ben inanıyorum ki, ülkede özgürlükler ol-saydı çok daha güçlü ve büyük tepkiler doğacaktı. Kuzeylül sol güçler de buna katılıyor," dedi.

Evren'in meclisi açış konuşmasında eden ce-zalarıyla ilgili olarak "referandum yaparız" sözle-ri üzerine ne düşündüğünü açıklamasını isteyen bir soru-yu, "Önce sunu hatırlatmak istiyorum. Evren çok önce içinde edilen gençler için "Onları idare etmeyecek de besleyecek miyiz?" demişti. Açptık ki bu hiçbir ırkanı duygu taşınayam yaklaşım ülkede tepkisi kalmayacaktı. Gerçekten de böyle oldu.

Haydar Kutlu Bonn'da basın toplantısında.

Ülkede ve ilke dışında bu sözleri karış tepki olu-ytu. Öyle zannediyor ki Evren bu tepkilere karış bir manevra yapamk istiyor. Biraz önceki sözleri eden birinin idam cezasını kaldırmak için referandum bayırmı istediğini samimi olduğunu dü-şünmek mümkün değil herhalde.

Suna inanıyorum ki daha önce anayasa baskı ve silah zoruyla oynandı ve kabul edildi. Ama Türkiye halkı ve demokrasi güçleri o tarihte-ki Türkiye halkı ve demokrasi güçleri değil-dir. Halk ülkede demokrasi olmadı, açık seçik gümbürtür, büyük bir muhalefet ortaya çıkmış-tır. Böyle bir referandumda Evren beklediği sonucu alamayacaktır," diye cevap verdi.

Son soru TKP'nin Kürtlerle ilgili görüşleri üzerineydi. "Herseyden önce Türkiye'de 10 milyon civarında Kürt halkı yaşıyor. Ve bu Kürt halkı üzerinde cumhuriyet tarihi boyunca baskı ve kıymırl oldu. Bugün de devam ediyor. Bugün özellikle Suriye sınırındaki köyler ordu baskısıyla boşaltılıyor. Kürtçe konuşan, kendi ana dilıyla konuşan halklar üzerinde baskılar vardır. Diktatörlüğün süngü zoruyla kabul ettirdiği an-yasada da Kürtçe konuşan yasaklanmıştır. Biz TKP olarak bu baskıların şiddetini kırmıyor ve pro-teste ediyoruz. Bu soru bana son zamanlarda ger-çekleştirilmiş istenen tehlike bir provakasyon ol-uyordu. Açıkla fırsat verdiğimiz için teşekkür ederim. Uzun yıllardır Türk ve Türk halkı aynı köy ve bölgede birlikte yaşayabilmışlerdi. Ama şimdi arında ABD'nin olduğu diktatörlük eliyle gerçekleştiril-miş istenen Türk ve Türk halkı birbirine kur-dırılma planı var. Köylülere silah dağıtıldığı söy-lenildi. Düşünüyoruz ki bu silahlar bu amaç için seçilmiş belli köylere ve köylülere veriliyor. Eğer ha-trıyaracak olursanız diki nedele Maras'ta çok bü-yük bir katliam gerçekleştirilmişti. İşte böyle bir oyun yeniden değişik bir biçimde tekrarlanmak isteniyor. Biz şimdi Türk ve Türk halkının birlikte karış çıkmasını istiyoruz. Kürt halkının bütün hak-larının tamamlanmasını istiyoruz."

Krupp tekelinin Siegen'de 1700 işyerini yok etme planlarına 4 bin işçi gösteri ve yürüyüşlerle yanıtlı verdi

Siegen'de 1700 işyeri daha yokedilmek isteniyor

Krupp tekelisi Siegen'deki çelik işletmelerinde 1700 işyerinin daha yokedilmesini planlıyor. Alınan bilgilere göre, Niederscheden'de 700 ve Geisweid'de 1000 işyerinin ortadan kaldırılması bu planın kapsamına girecek. Krupp tekelisi böyle planlar yapmak üzere ünlü rasyonelleştirme firması Mc Kinsley'e "Danışmanlık" görevi vermiş durumda.

Edinilen bilgilere göre planın bir bölümü şöyle: Geisweid ve Niederscheden'deki işletmelerin bazı bölümleri Krupp Stahl AG'den ayrılacak ve yeni isimli bir şirket çatısı altında birleşecek. Bunun gerçekleşmesi halinde Demir-Çelik ve Kömür işletmelerinde geçerli olan işçi temsilciliğinin kararı katı hak (Montanmitbestimmung) ortadan kalkacaktır. Böylece işveren, işçi temsilciliğinin görüşüne ve oyuna başvurmadan istediği gibi hareket edecektir.

Planlanan diğer bir şey ise, otomobil sanayinde kullanılan ve bu zamana kadar Krupp'un yaptığı

parlak çelik üretiminin Thyssen tekeline devredilmesi.

Bu sayılanlar planlananların sadece bir bölümü. Önümüzdeki günlerde daha geniş çapta önlemlerin alınması bekleniyor. Sadece bu planların gerçekleşmesi bile Siegen'de çevresi için ilk ağızda 1700 işyerini yokedecek, orta vadede üretimin kısıtlanmasına ve uzun vadede de işleminin tamamen kapatılmasını gerektirecektir.

Çelik patronlarının bu planları bozulmazsa işsizlik oranı yüzde 25'e kadar yükselebilir. Çünkü bölgenin yaşamı çelik endüstrisine bağlıdır. Bu nedenle başta çelik işçileri olmak üzere, tüm Siegenlilerin önündeki tek seçenek, birlik sendikamız IG-Metall'in de önerdiği gibi hareket etmeleridir. Patronların saldırıları ancak böylesine geniş bir direnişle göğüslenebilir.

Bu çalışmaların yanında, çalışmaya 35 saate indirilmesi

ve çelik endüstrisinin demokratik denetim altında kamaştırılması istemleri emekçiler arasında yaygınlaşmaya değil, DGB'nin önerdiği "çalışmayı teşvik programlarına" harcanması istemi gündeme gelmiyor.

Bu istemler doğrultusunda 14 Mart günü Siegen tarihinde en büyük protesto eylemi gerçekleştirildi ve eyleme "Çelik işletmeleri yokedilemez" sloganı altında, küçük esnafın, işsizlerin, kiliselerin ve değişik politik partilerin de içinde bulunduğu 4000 kişi katılmıştı.

Birliğin daha da gelişmesi, sürekli kazanması tüm demokratik örgütlerin önünde duran önemli bir görev. Alman Komünist Partisi DKP, daha şimdiden binlerce işçi toplayarak yöre yöneticilerine ulaştı. Bölge vatandaşlarının işyerlerinin korunması mücadelesinde daha yığınal kılması, Siegen'in geleceğinin belirlenmesinde etkili olacak.

İşsizliğe, sosyal hakların kısıtlanmasına, sendikalar saldırılara karşı direnelim

Gün dayanışma günüdür DGB eylemlerine katılabalım!

DGB'nin, "Herkes iş, sosyal hakların kısıtlanmasının durdurulması ve emekçilerin korunması" sloganıyla düzenlediği ve 14-20 Ekim tarihleri arasında yapılacak eylem haftası, toplum her kesiminde ilgiyle karşılandı.

Eylem haftasının bölgesel miting ve toplantılarının yer, tarih ve konuşmacılarının belli olmasından sonra çalışmalar yoğunlaştı. Birlik sendikaları ve çeşitli kuruluşlar FAC'nin en ücre köşerlerinden, kendi bölgelerinde yapılacak miting ve otobüsler kaldırarak. Bölgesel eylemlerin dışında, DGB ve ona bağlı sendikalar yerel bölgelerinde toplantılar ve sergileri düzenleme çalışmalarını yoğunlaştırmıyorlar.

Öte yandan, DGB ve ona bağlı sendikaların yöneticileri yaptıkları açıklamaları ile eylem haftasının önemi ve yasa değişikliğine karşı tepkilerini dile getiriyorlar.

DGB Başkanı E. Breit, hükümet ve işverenlerin işsizlik sorununa çözüm aramaya yarımadıklarını, tam aksine, işsizliğin sorumlusu olarak işsizleri göstermeye çalıştıklarını söyledi. Bu nedenle en geniş yığınların katılacağı eylemlerin arttırılması gerektiğini, eylem haftasının bu çevrelere iltihaf olmasını belirtti.

Tekstil Sendikası Başkanı B. Keller, işsizlerin ve onların ailelerinin içinde bulundukları durumu ve mevcut işyerlerinin tehlikeye olduğu, sendikaların daha girişken eylemlerin yapılması görevini yükledi. Bu nedenle eylem haftasını, hükümetin tüm kamuoyu önünde görevlerini bir kez daha hatırlatmada kullanmalıyız. Hepinizi eylem haftasına katılmaya, onu desteklemeye ve dayanışmaya çağırıyoruz, dedi.

Başın Sendikası Başkanı Feri-mann, Bonn'da bizleri laf beşolarak, bölgelere ekip eylemlerinde bedellerimizde ne kadar ciddi olduğumuzu göstereceği, dedi.

EYLEM HAFTASI PROGRAMI

Yer:	Tarih:	Konuşmacı:
Stuttgart	19.10.85	Lothar Zimmermann
Münih	19.10.85	Monika Wulf-Mathies
Nürnberg	19.10.85	Franz Steinkühler
Berlin	14.10.85	İbelle deşil
Frankfurt/M.	19.10.85	Hans Janssen
Kassel	19.10.85	Ernst Breit
Hannover	19.10.85	Eylem Günü
Braunschweig	19.10.85	Horst Klaus/Eylem Günü
Northheim	19.10.85	Fritz Riege/Günter Volkmar/Eyl. Günü
Osnabrück	19.10.85	Ernst Breit/Memurlar Eylemi
Leer	19.10.85	Detlef Henschle
Bremen	19.10.85	Kurt v. Haaren/Eylem Günü
Hamburg	19.10.85	İse Brüss
Dortmund	19.10.85	Hans Mayr
Meiße	05.10.85	Lothar Zimmermann
Ludwigshafen	14.10.85	Werner Witt
Saarbrücken	19.10.85	K. H. Janzen

IG-Metall Sendikası Merkez Yürütme Kurulu üyesi K. H. Janzen, özellikle iş hukukunda yapılmış düşüncüler değişikliği için bir dille kınayarak, bu değişikliğin,

yıllardır artmayan gerçek ücretlere karşın, patron kârlarını artırmayı körüklediğini, DGB eylem haftası ve bölgesel gösterilerin buna karşı en iyi yanıtlar olduğunu söyledi.

DGB diktatörlüğü kınadı

Türkiye'deki diktatörlük, 5. yılında Alman sendikalarının da kınadığı. DGB ve IG-Metall sendikası yaptıkları basın açıklamalarında cunatı sert bir dille protesto ettiler.

Alman Sendikalar Birliği DGB, 11 Eylül günü yaptığı basın açıklamasında, FAC hükümetinden

Türkiye ile olan ilişkilerini ülkenin demokrasiye dönmeye şartına bağlamasını, bunun için de, Türkiye'ye yapılan askeri yardımın durdurulmasını istedi. Federal hükümetin en önemli görevinin, Avrupa Konseyi ve NATO düzeyinde, Türkiye'nin demokrasiye dönmeye için baskı yapması olduğunu belirtti.

A. Schumacher'in gazetemize demeci

"Anıttan yana politikaya son, herkes iş, karara, katilima hakkı, sosyal adalet" Alman Sendikalar Birliği 14-20 Ekim 1985 tarihlerinde yapılacak olan federal düzeydeki eylem haftasını bu belgi altında düzenliyor. Gerçekten de, sendikalarda örgütlenmelerin demokratik

DGB Eylem haftasının afişi

Eylem Haftası'nda hükümet işçi ve sendika düşmanı politikası kınanacak.

Gerici federal hükümetin kazanmış bir dizi işçi ve sendikal haklarını yasa değişikliği ile budamak istişine karşı, bu haklarımızın korunması için yapılacak eylemlere yerli ve yabancı tüm emekçilerin aktif olarak katılması, hükümeti bu tasardan vazgeçirmede tek çıkartıcıdır. Bu eylem ve mitinglere mutlaka katılalım.

DGB 12 Eylül 1980'de erki ele geçiren askeri cuntanın, insan hakları ve sendikal hakları bu tarihten beri çiğnemece devam ettiğini, insanları politik ve sendikal görüşleri nedeniyle takibe uğradıklarını, bunun batı demokrasi anlayışıyla bağdaşmadığını söyledi.

IG-Metall Sendikası Başkanı Hans Mayr, örgütü adına yaptığı basın açıklamasında, 12 Eylül 1980'de Türkiye'de özgür ve bağımsız sendikaların yasaklanışını 5. yılında, insan haklarının ve sendikal hakların daha çiğnenişini kınadı.

Askeri cuntanın demokrasiye dönme konusunda verdiği sözü 5. yılında da tutmadığını söyleyen Mayr, bunu cuntanın kendilerini uygun partilerin kurulumunu serbest bırakmasının ve 6. Kasım 1983 seçimlerinin de değiştirilmesi

Hamburg'da pasaportu alınan Kemal Durucan anlatıyor:

"Size muhbirlik teklif etmiyorum ama birlikte çalışabilirsiniz"

Gazetemizin geçen sayısında Hamburg'da öğretmenlik yapan Kemal Durucan'ın pasaportunun alındığı ve bu olayla ilgili olarak sendikaların harekete geçtiği haberini vermiştik. Sendika kamuoyuna yönelik çalışmaların hazırlandığı yaparken Kemal öğretmen de kendisi gibi pasaportu alınmalarla görüşerek bir toplantı yapılmasını önerdi. Bu çalışmaların sürdüğü şu sırada Kemal Durucan'la konsolosluksuz geçen konuşmalar üzerine sohbet ettik. Aşağıda bu ilginç diyalogo yayımlıyoruz.

Kemal öğretmen o sıralarda Türkiye'de bulunan eş için gerekli bir vekaletnameyi almak için 25 Haziran günü Hamburg Başkonsolosluğu'na gitti. Kapıda pasaport kontrolünden geçtikten sonra, işlemlerini nerede yapacağını öğrenip görevli memura başvurdu. Memur vekaletnameyi hazırladıktan sonra kasaya para yatırmasını istedi. Kasadan döndükten sonra da kasa makbuzunu, vekaletnameyi, pasaportunun arasına koydu ve konsolos yardımcısına imzalatırmasını söyledi. Kemal Durucan konsolos yardımcısı Guray Polat'ın makam odasına gittiğinde cumartesi günü olması nedeniyle uzun bir kuyruk vardı. Sıra kendisine geldiğinde de içeri girdi ve pasaportunu verdi. Pasaportaktaki isim okuyan Polat'ın birden yüz ifadesi değişti ve "Bu pasaport burada kalacak kardeşim" diye tersledi.

Kemal Durucan o andan itibaren başından geçenleri ve başkonsolos yardımcısıyla yaptığı konuşmalarla şöyle diye getirdi: "konsolosun bu tavır karşısında pasaportunun neden geri verilmemesini sordum, o da şimdi cevap veremeyeceğini ve dışarda beklemem gerektiğini, sorunun ne olduğunu öğrenmek istediğini dedi. Benim ısrarım üzerine 'pekiyi, söyleyeyim kardeşim, şu Türkiye hükümeti aleyhinde çalışma yapmıyormusunuz onun için Ankara' da bize talimat geldi, sizin pasaportunuz geri verilmeyecek" dedi. Tekrar pasaportunun iade edilmesini istediğimde ise, durumu Ankara'ya soracaklarını ve oradan gelen talimatla göre bir cevap vereceklerini söyledi ve bu süre içerisinde de bana geçti bir belge vereceklerini sözlerine ekledi. Polat bana bir ay süreli bir belge tanzim edileceğini söyledi. Bu kadar uzun bekleyemeyeceğini, acele yanıt istediğini

bu işi yapamazdık. Bunun için sizin de bazı adımları atmanız gerekiyor. Ama baştan söyleyeyim size muhbirlik teklif etmemiştim. Bu adamların ne olduğunu sorduğunda 'Kardeşim burada TC Başkonsolosluğu ve hükümeti aleyhinde çalışmalar yapıyor, bülöncüler var, sendikalar bizim işçilerimize karşıyorlar. Özellikle DGB, IG Metall ve GEW bu tür bildirileri çıkıyorlar ve de kalınca bir dosya ediyor. İçinde sendikaların ve çeşitli kuru-

Kemal Durucan Hamburg'da diğer pasaportu alınmaları birlikte direniyor. Hususları yayımladığı bildiriler Türkiye çevrimisi olarak yer alıyordu.

Konsolos önce benim öğretmen olduğumu ve zeki bir insan olduğumu dedi getirdi ve birlikte çalışabileceğimi anlattı. Benim ilk duyduğum anlamı olacak ki bu kez de Halkevi ve FİDEF hakkında çeşitli suçlamalar getirdi. Ben bu suçlamaları yanıtladıktan sonra bana memleketimi neden sevmediğini sordu. Ben de "Türkiye'yi sizden daha çok seviyorum" yanıtını verdim.

Uzun süren konuşmamızda Türkiye'deki demokrasi ve özgürlüklerin durumu hakkında görüşlerimi belirttim ve bunların memleketi kötülemek anlamına gelmediğini, olsa olsa yinede geri olduğu anlatıldı. Bana "sizinle herhalde anlaşamayacağız" dedikten sonra raporu gönderdikten sonra Ankara'dan gelen talimatı bana bildiricilerini söyledi ve oradan ayrıldım. Aradan bir gün geçtikten sonra tekrar telefon ettim. Bana pasaportunun iade edilemeyeceği bildirildi.

Bunun üzerine başkonsolos Mehmet Nuri Ezen'e görüşmek üzere randevu aldım ve tekrar konsolosluğa gittim. Kendisi bana pasaportunun verilmeyeceğini, zaten Türkiye'ye postalandığını, eğer istersen bana geçici bir seyahat belgesi tanzim edilebileceğini ve bunun Türkiye'de kendimden arıyabileceğimi söyledi. Kim bizzatın benim gerektikçisi sorusuna ise sadece işçileri veya diğer yetkilileri olarak kaçamak yanıtladı."

Banka Sendikası Başkanı K. Volkmar, yasa değişikliklerinin vurmak istediği hedef doğrudan doğruya DGB ve ona üye sendikalar. Amacı ise, birlik sendikacılığını zayıflatmak, toplu sözleşme özgürlüğünü kısıtlamaktır, dedi.

Kimya Sendikası Başkanı H. Rappe, başbakan, İşverenler Birliği ve DGB yönetimi arasında yapılan görüşmelerden sonra açık ortaya çıktı ki, hükümet kendi takı yolunda yürütmeye devam edecektir. Bu şartlar altında sendikalar, seçmenleri kendi istemleri doğrultusunda bir politikanın gerçekleştirilmesi yolunda hazırlamak görevi düşüyor.

Geçmekte, sendikalarla örgütlenmiş işçilerin görüşleri gösterilen bu ülkedeki hükümet sorunlarına dironişin geliştiğini açıkça göstermelerinin zamanı geldi artık:

- Yüzsüz işsizlikle karşı mücadelede hiçbir önem alınmamasına karşı direniş,
- her alanda sosyal hakların budanmasına karşı direniş,
- uzun yıllardır mücadele sonucu elde edilmiş olan emeyle çözümlerinin haklarına yönelik yoğun saldırılara karşı direniş,
- DGB ve onun sendikalarının varlığını tehdit eden saldırılara karşı direniş.

Özellikle "karşı taraf"ın çok

HBV sendikası Essen Bölge yöneticisi Arne Schumacher sık sözünü ettiği "sosyal barış"ın sadece toplu sözleşme kalmayıp, tersine çoktan Bonn'daki "terse döşüş politikaları" tarafından yok edildiği izleniminden şüpheleniyor olan yok.

Peki, eğer bu saldırılardan etkilenen örgütlü emekçiler düşünse, kim dur diyecek bu "sürüşte"? Bu nedenle söz konusu kaygıda herkes yer almaktadır.

19 Ekim günü Dortmund'da yapılacak olan eylet düzeyindeki büyük yürüyüşte yer almayan tek bir çift ayak bile fazladır.

best bırakmasını ve 6 Kasım 1983 seçimlerinin de değişimimeceğini, savas hali hükümlerinin halayürürlükte olduğunu söyledi.

IG-Metal başkanı, askeri mahkeme yargılamalarının DISK üyelerine karşı sürdürüldüğünü ve 74 sendika yöneticisi için hali idam cezası istendiğini vurguladı.

Hans Mayr, "IG-Metall, Türkiye'de diktatörlere karşı demokrasi ve sendikaların sağlanması uğrunda verdikleri mücadelede emekçilere dayışma içerisinde" dedi. Davalardan durdurulmasın, politik tutukluların serbest bırakılmasını, özgür sendikalar çalışmaları sağlanmasını istedi.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Hedef birlik sendikalarıdır

FEDERAL Başbakan Kohl kendi hükümetini "Savaş sonrası FAC"ının en başarılı hükümeti" olarak görür dursun, gerçekler bunun tam aksini belgeler. Kısıtlanan bir dizi emekçi hakları bu hükümetin kimden yana, kime karşı olduğunu açıkça gösteriyor.

SALDIRILARIN hedefi on yıllar süren mücadele sonucu elde edilen emekçi haklarını yanında, bu kez doğrudan doğruya birlik sendikalarının kendileridir. Çünkü yetersizde olsa FAC'de çalışanlar ücret ve çalışma koşulları gibi bir takım haklarını toplu sözleşmelerle güvence altına alınmasını, gidermek görevini taşıyan sendikalar. Bunların başında da yerli ve yabancı emekçilerin birlik sendikası DGB ve ona bağlı işkol sendikaları gelmektedir.

35 SAAT grevleri öncesi "Sendikaların 1933 yılı sendikaları durumunda getirildi" diye tehdit savuran İşverenler Birliği yetkilisi, bu sözleri söylerken, sadece laf olsun diye söylemedi.

KAPITAL ve kabine el ve eylem birliği içerisinde sendikaların temelini oynuyorlar. İşsizlikle mücadele yolunu, onun azaltılmasını, sendikaların hareket serbestliğini kısıtlamalarına görüyorlar. İş piyasasının, toplu sözleşmelerin gelecekte daha esnek ve daha değişken olması gerektikçisi söyleyerek, bunu uygulayan ükeleri örnek gösteriyorlar. Burada işverenlerin ulaşmak istediği iş almamaları, ücretlerinin emekçilerin ve çalışma koşullarının istediği biçimde düzenlenmesidir. Sendikalar görüşme dışı bırak-

mak istemektedir. "Al, kulun, at" teorisinde başka bir şey olmayan bu tür iş politikası FAC Maliye Bakan'ın gösterdiği örnek için. Bakan Stoltenberg, "İş politikası açısından ABD örnek bir ülke" diyor ve bu konuda ABD'deki "Esneklik" övüyor.

STOLTENBERG'in örnek gösterdiği ve FAC'ı de benzetmek istediği ABD'deki çalışanların durumuna ve sendikalar haklara bir bakmakta ve bizimkinin kaçınması almakta yarar var kanısındayız.

1985 ABD'inde:

- "Resmi" işsizler oranı yüzde 8,5
- Reagan'ın başa geçmesinden bu yana işsizler ve yoksullar sayısındaki artış 6 milyon
- 35 milyon ABD vatandaşı, yani her 7 kişiden biri yiyecek karnesyle geçiniyor ve kelmennin tam anlamıyla açlık çekiyorlar.
- New York ve diğer bazı şehir belediyeleri hergün yüzbinlerce aç insana gıda dağıtıyorlar.
- Milyonlarca emekçinin yıllık ortalaması 9 Gün. Bu izni hepsini "Bir kere de" kullanmak isteyenlere çıkış veriyorlar.
- Milyonlarca emekçi işten çıkarmalarda fesihletin koruma yasaından mahrum. Heran sebep göstermeden işten çıkartılabiliyor.
- Asgari ücretlerin toplu sözleşmelerle güvence altına alınması dışı bir şey yok.
- Milyonlarca emekçi "Tam gün" çalışmalarına rağmen sosyal yardıma

başvuruyorlar, çünkü aldıkları ücretle geçimiyyorlar.

• Kadınlar "3. sınıf insan" çünkü erkeklerden yüzde 40 daha az çalışıyorlar.

• İşverenlerin aldat ödediği yasal sosyal sigortalar yok. Hasta olan masraflarını kendi cebinden karşılamak zorunda.

• Tüm olanaklar seferber edilerek işyerlerindeki sendikalar ve sendikalar birik parçalanmak isteniyor. Sadece bu iş için iş alan özel yetiştirilmiş "Uzmanlar" işyerlerinde ücreti en yüksek olanlar.

• Toplu sözleşme yabancı bir kelime. Sözleşmeler her işyerinde ayrı ve "Eğer çalışanların yandan fazlası sendikayı isterse" yapılabiliyor.

İŞTE FAC patronlarının ve gerici hükümetin özlemine duyduğu ABD'deki işçi ve sendikalar hakları. Ve FAC'deki son gelişmelerin, değiştirilmek istenen yasalardan gerçek amaç ve hedefi de budur. Bunun için de birlik sendikamız DGB, patronların ve gerici hükümetin boy defederler. Bunu engellemek iş hepimizden en azından işçilerin onurudur.

TARİHİ hatırlayalım bilür, 30 Ocak 1933'de Alimanya'da erki ele geçiren Hitler, 1 Mayıs'ı hakla birlikte kutlamasın, 2 Mayıs'da da ilk işi tüm sendikaları kapamak, mallarına elkoymak ve yöneticilerini tutuklayıp toplama kamplarına sürmek olmuştur. O günleri "Adam sende, bir benle mi olacak" diyenlere sundan tutura ise, 50 milyon insanın öldürülmesi olmuştur.

Ümit KÖSEOGU

Babrak Karmal hükümetinin isteği ile Afganistan'da bulunan Sovyet askerlerine dağıtılmak üzere CIA tarafından hazırlanan sahte Sovyet gazetesi Mannheim hapishanesinde basılıyor.

Kim kışkırtıyor?

Mannheim hapishanesinde Sovyet ordusunun gazetesi "Kızıl Yıldız"ın sahtesinin basıldığı tesbit edildi. Afganistan'da Babrak Karmal meşru hükümetinin isteği üzerine bulunan Sovyet askerlerine dağıtılmak üzere hazırlanan kışkırtma ve anti-propaganda gazeteleri resmi dairelerin bilgisi doğrultusunda ve onların desteğiyle basılıyor. Olay, hapishane matbaasının sahte gazete üretmesi için kötiye kullanılması istemeyen bir hapishane personelinin Alman Komünist Partisi DKP'nin Mannheim'da çıkardığı "Mannheim Konkret" gazetesine sahte gazetenin bir kopyasını göndermesi üzerine ortaya çıktı.

rumda bırakmaya kalkışacakları kaygısını dile getirdiler.

Bilindiği gibi geniş halk yığınları tarafından desteklenen Babrak Karmal hükümetini devirmek ve yerine ABD yudusu bir hükümet getirmek amacıyla çalışmalar yapan, silahlı saldırılar, sabotajlar düzenleyen karçı devrimci gerillalar ABD ve yandaşları tarafından maddi olarak destekleniyor. Özellikle "Pakistan'daki iyi haber alan kaynaklara" ya da sözde "sığınmacılara" dayandırılarak verilen haberlerde sürekli olarak gerekçeler sapınlıyor. Sovyet ordusunun Afganistan'da katliamlar düzenlediği haberleri yayılıyor. CIA'nın ürettiği Sovyetlerin "zehiri gaz" kullandığı haberleri ile kamuoyu yanıltılmak isteniyor.

Ne var ki, olayları yakından izleyenler "özgürlük savaşçısı" olarak tanıtan kişiler politikasının aslında babil anılamı demokrasi

Köln Konsolosluğu protesto edildi

F. Almanya'nın Brühl şehrinin 700. kuruluş yıldönümü nedeniyle Belediye Meclisi'nin kutlama haftasında yeralan Melike Demirağ'ın konseri TC Konsolosluğu'nun baskılan sonucu iptal edildi. 20 Eylül'de yapılması kararlaştırılan konserin ilanları üzerine TC Konsolosluğu Brühl Belediyesine başvurarak Melike Demirağ'ın konseri iptal edilmesini talep etti. Bu itirazı kabul edilinceye Türk Kültür Derneği ve İslam Birliği Derneği'ni araya sokarak baskıda bulundu. Sonuçta Melike Demirağ'ın konseri bu derneklerin konser sırasında olay çıkarma tehditleri karşısında iptal edildi. İptal kararına Yeşiller ve SPD'liiler karşı çıktılar. Alman haberlere göre SPD ve Yeşiller Brühl'de birsoral tutarak konseri gerçekleştirme planlıyorlar.

Erft bölgesi SPD milletvekili ve kaymakam Klaus Lennartz ise Köln konsolosluğunun diplomatik yetkilerini aşarak böyle bir olaya sebebiyet vermesi sonucu Hürth Tükre'nin 27 Eylül'deki açılışı ve Milli Eğitim Bakanlığı sergisini için yapılan daveti reddetti. Klaus Lennartz Köln Başkonsolosu İlhan Yığlıbaşoğlu'na yazdığı ve kopyalarını Bonn Büyükelçiliğine, Hürth ve Brühl belediye başkanlarına gönderdiği mektupları şunları dile getiriyor:

"Misafir bulduğunuz ülkenin kültürel özgürlüğüne kayırmaz ve ki Türk cemiyetinin zor kullanma tehdidini açıkça onaylamaz bana deşet verdi. Ne kadardır Federal Almanya'da kaldığınız, dölünceyi açıklama özgürlüğünüzün demokratik ve çoğunluklu hakları ile kültürel özgürlüğünü ne şekilde incelenme fırsat bulduğunuz biliyorum. Ancak sizl anayasamızda belirtilen temel haklar konusunda tıyınlatmayı gerekli görüyorum."

DUYURU

Yılmaz Güney'e saygı

Yılmaz Güney, ölümünün 1. yılında 21 Eylül günü Köln Sporhalle'de Kürt Enstitüsü ve SPD Kulturforum'un birliğinde hazırladıkları bir gece ile anıldı. Çocuklu bir havada geçen geçeye çok sayıda Türk, Kürt ve Alman izleyici katıldı. Sonuculuğunu tiyatro sanatçısı Rifki Öner'in yaptığı gecenin açış konuşmasını Kürt Enstitüsü'nün Bonn Seksiyonu Başkanı Dr. Yekta yaptı. Ayrıca SPD'den Klaus Thüsing, DGB eski başkanı H. O. Wetter, Kürt Enstitüsü Başkanı Prof. Kendal, Fatos Güney, Ömer Polat ve Nihat Behram konuşmalar yaparak Yılmaz Güney'i çeşitli yönleriyle anladılar. Geceye Alman parkıcı ve müzik gruplarının yanı sıra Türk ve Kürt sanatçıları da katıldılar.

Lüneburg Yüksek İdari Mahkemesi'nin dehşet verici kararı

İşkence sığınma nedeni değilmiş!

Lüneburg Yüksek İdari Mahkemesi 23 Eylül pazartesi günü aldığı bir kararla kamuoyunun sert tepkilerine hedef oldu. Skandal olarak nitelendirilebilecek bu karara göre sığınma başvurusunda bulunan bir kişi işkence geri döndükten sonra kesinlikle işkence göreceği bile olsa, bu kendisine sığınma hakkı tanımaması için neden değil. Mahkeme bu kararla ilk celsede sığınma istemini reddine karşı itirazı kabul edilen bir Kürt'ün sığınma hakkını kaldırıyor. Mahkeme heyeti kararın gerekçelendirirken, "devlete karşı işlenmiş suçların ceza koşturması sırasında işkence uygulanması politik bir nitelik oluşturmaz" görüşünü savundu.

Mahkeme Türkiye'de işkence-nin genelsel olarak uygulandığını ve ahlak dışı bir olgu olmadığını iddia ettikten sonra davacının

ülkesine geri döndükten sonra eziyet görmeyeceğinin kesinlikle söylenemeyeceğini de itiraz etti. Yarışlar bunun önemli olmadığını da gerekçelerinde öne sürdüler. Karar gerekçesinde protestolara yolaçan diğer bir görüş de, Türkiye'de uygulanan yasalardan söz konusu tarihsel koşullarda devlet düzenini sağlamanın bir ifadesi olduğu ve işkencenin ise Türkiye'nin çocuk eğitiminde de görülebileceği gibi zor kullanmaya atkından kaynaklandığı iddialarıdır. Ne var ki, yarışlar Hitler döneminde Almanya'da en barbar işkencelerin uygulandığı ve yeryüzünde kullanılan işkence aletlerinin yaklaşık tümünün ABD'de üretildiği gerçeği yer vermediler.

Bilindiği gibi CDU ve CSU partileri sığınma yasasına gerici yön-

de önemli değişiklikler yaparak bu anayasa hakkını pratikte yoketmek istiyorlar. Federal İçişleri Bakanı Zimmermann'ın hazırladığı tasarıya göre sığınma başvurusunda bulunanların da, geldikleri ülkelerdeki FAC temsilcilerinden vize almaları ve sığınması kabul edilmenin her iki yolda bir denetimden geçirmeleri ve dosyalarının yeniden incelenmesi gibi yükümlerin getirilmesi söz konusu.

Lüneburg Yüksek İdari Mahkemesi'nin kararı bu doğrultuda incelendiğinde Federal Almanya'da sığınma hakkına yönelik saldırıların bir parçası olduğu görüldü. Diğer taraftan da gerici politikacıların yanı sıra Alman Neozalizeri "ekonomik mülteciler", "ilticaçları" gibi kavramlarla toplumda sığınmacılara karşı düşmanlık aşılamaya çalışıyorlar.

FKP merkez yayın organının geleneksel bayramı yapıldı

"Humanite Bayramında yörünler George Marchais' dinlerken"

Avustralya haberleri

Reha İsvan'la dayanışma

Sydney'de yaşayan Türkiye'li emekçi kadınlardan yayın örgütü Türkiye'li İlerici Kadın Derneğinin (TKD) Türkiye Barış Derneği yöneticilerinden Reha İsvan'la dayanışma kampıyına Avustralya'da büyük ilgi topladı. Konu ile ilgili görüşlerini aldığımız başkan Sevil Onur aralarında bakan, milletvekili ve senatörlerle çok sayıda belediye başkanı ve din adamların da bulunduğu binden fazla başkışveriş Reha İsvan'ın 60. doğum yıldönümü nedeniyle hazırlanan kartları Türkiye'ye postalandıklarını, dayanışma eylemlerinin değişik yöntemlerle sürecini açtıklarını

te gazetelerin hapishane yüzüne basması da basımına izin vererek Federal Hükümetin sorumluluk alan olan dış politika müdahale etmesi kamuoyunda sert tepkilere yol açtı. Sahtekarlığın hapishanece yapılmışının nedeni ise görevi kimin verdiğinin belli olmaması şeklinde değerlendiriliyor. Politik gözlemler bugün sahte ordu gazetesi başlarının yanlış sahte rubeliler basarak Sovyet ekonomisini zor du-

aslında bağlı anlamda demokrasi ve insan haklarıyla ilgili olmadığı ve Karmal hükümetinin halkın sosyal, kültürel, düzeyinin geliştirilmesi, köylünün toprak sahibi olması, işsizlere fabrikalar açılması yolundaki politikasıyla da taban tabana zıt olduğunu görüyorlar. Bu sözde "özgürlük savaşları"nın ABD ve yandaşların saldırıan politikasının birer kuklası olmaları ise gidecekleri de dikkatlerden kaçmıyor.

Mannheim Belediyesi ve SSCB Büyükelçiliği Mannheim'da "Uluslararası Sovyet Birliği Kültür Günleri" düzenledi. 20 Ekim 1985 tarihine kadar sürecektir bu etkinlikler çerçevesinde Sovyet insanlarının yaşamaları, kültürlerini tanıması SSCB'nin uzay ve sanayi alanındaki başarıları sergileyecek.

DUYURU

Liselotte Funcke üç yıl içinde geri dönüş hakkını savunuyor

Gazetemizin 5 Nisan 1985 günlü 54. sayısına ortaya atılan ve FIDEF'in 9. dönem çalışma raporunda da savunulan "çalışmış ülkeden kendi ülkesine kesin dönüş yapan bir kişinin üç yıl içinde geri dönüş hakkı" Federal hükümetin yabancılar sorumlusu Liselotte Funcke tarafından benimsendi.

Liselotte Funcke Bonn'da bir basın toplantısı yaparak kesin dönüş yapan yabancıların sadece yüzde 5'inin biriktirdiği paraları iyi bir yatırım yaptığını, çocukların ülkelerine uyum sağlamakta güçlük çektiğini ve eğitimlerinin problem olduğunu, belirlere, kesin dönüş yapmış yabancıların üç yıl içinde F. Almanya'ya geri dönme olanağına sahip olmalarını savundu. Funcke ayrıca Almanya'da 8 yıl yaşamış yabancıların sınırsız oturma izni verilmemesi istedi. Hatırlanacağı gibi gazetemizde Erhan Özcelik imzalı yorumda "kesin dönüş yapan bir kişi üç yıl gibi belirli bir süre içinde de oturma ve çalışma gibi hiçbir hakkı yitirmeksizin çalıştığı ülkeye tekrar geri dönebilmelidir. Bu süre içinde kendisine işte, hastalık, çocuk parası gibi tüm hakları kendi ülkesinde ödemesi devam edilir. Bu süre içerisinde de ülkesinde geçimini sağlayamayan, sorunlarını çözemeyen işçi aynı haklarına birağın yerden tekrar eski çalıştığı ülkede yaşamını sürdürür. Bu istem çeşitli Avrupa ülkelerinde, sendikalar, göçmen işçi örgütleri ve demokratik kuruluşlar tarafından desteklenmektedir." denilmektedir.

Konuyu ilgili gazetemizin kapırtı ve Bayan Liselotte Funcke

Yine FIDEF 9. dönem çalışma raporunda da aynen "FIDEF olarak geri dönen yurttaşlarımızın, Federal Almanya'ya geri dönüş garantileri olmasını talep ediyoruz. Türkiye'ye dönen yurttaşlarımızın yerleşmeleri, bir iş sahibi olmaları ve bunun sonuçları, göçmeleri, çocuklarını eğitim sorunları için belirli bir za-

mana gereksinim duyacakları dikkate alınmalıdır. Bu süre üç yıl olmalıdır. Üç yıl içinde Federal Almanya'ya geri dönmek isteyenler için geri dönüş garantisi verilmelidir. Bu üç yıllık süre içinde yurttaşlarımızın Federal Almanya'daki sosyal ve hukuksal tüm hakları geçerliliğini korumalıdır" denilmektedir.

Reagan yıldızlara dokunma

İki gün için kurulan koca bir şehir. Bir milyonu aşkın ziyaretçi... Fransa'nın tüm illerinden gelen FKP örgütlerinin standları yanında, 105 iştirinde grev, boykot, işgal gibi savaşım vermekte olan işçilerin standları... Uluslararası bölümde başta sosyalist ülkeler olmak üzere hemen tüm ülkelerin komünist partileri ve çeşitli ulusal kurtuluş hareketleri... Ve her yerde büyük pankartlarla "Mandel'a ya Özgürlük". Ve ayrıca başın şırırlı pankartı "Reagan Yıldızlara Dokunma."

FKP Merkez yayın organı Hümânite gazetesinin her yıl yapılan geleneksel bayramının ana çizgileri bunlar. Bayram bu yıl 14-15 Eylül tarihlerinde Paris'teki COURCEVOIE Park'ında yapıldı. Genel olarak Eylül'ün ikinci haftasında yapılan bu bayram, yeni çalışma yılının başında FKP'nin ulusal ve uluslararası düzeyde politik değerlendirmelerini kamuoyuna açıkladığı ve örgütlerine savaş hedeflerini gösterdiği bir gösteri niteliği kazanır.

Gelecek yıl mart ayında yapılacak milletvekili seçimleri ile ilgili tartışmaların Fransa politik yaşamında en yoğun bir biçimde ağır- lıkta durduğu, resmi olmayan seçim kampanyasının tüm partilere başlatıldığı ve özellikle diğer politik güçlerin FKP'yı iyice zayıflatarak politik yaşamdan iyice izole etmeye amaçladıkları bir ortamda yapılan bayram bu yüzden ayrı bir önem kazanıyordu.

FKP Genel Sekreteri Georges Marchais, yüzbinin üzerinde bir kalabalığın indirdiği konuşmasında, bayrama katılan uluslararası komünist partileri ve ulusal kurtuluş hareketlerinin temsilcilerini selamladıkları sonra FKP'nin kendilerini "adalet, özgürlük, barış ve silahsızlanma, ve sosyalizm" yolundaki ortak savaşında tam bir dayanışma içinde olduklarını belirtti.

Fransa'da Etkidarda bulunan Sosyalist Parti'nin artık tümüyle patronların çıkarları yönünde bir politika yürüttüğünü ve bunların ağır bir güdükte daha fazla emekçilerin sorununa yıldızdığını belirterek, bunlardan çıkış yolu-

nun başka bir politika izlemekle olacağını, bu yönde çeşitli somut öneriler yaptıklarını açıkladı ve çıkış yolunun FKP'nin gittikçe daha güçlenmesiyle açılacağını vurguladı.

Atlım standı

Bayramın uluslararası bölümünde diğer komünist partileri ve ulusal kurtuluş hareketlerinin standları yanında Türkiye Komünist Partisi merkez yayın organı "ATILIM" da yerini almıştı. Sürekli bir ziyaretçi kalabalığı ile dolup boşalan stand da TKP'nin çeşitli Türkiye yayınlarından başka Fransızca olarak birçok parti belgelerinin çevirileri, Türkiye'deki durum üzerine hazırlanmış bir dosya, ATILIM'ın Hümânite Bayramı için hazırlanmış özel basıncı bulunuyordu. İki gün bo-

yunca Türkiye'deki durum, tüm ülkede ve özellikle Türkiye Kürdistanı'nda sürdürülen kanlı baskılar, verilen savaşımın üzerinde bilgilenen ve dayanışmalarını ileten ziyaretçileri aynı zamanda devrimci marşlarını ve türküleri-mizi dinlediler.

Georges Marchais Atlım standında

Yoğun ziyaretçi kalabalığı yanında ayrıca birçok diğer ulusların partilerinin delegasyonları da ATILIM standını ziyaret ederek görüşmelerde bulundular. Pazar günü FKP Genel Sekreteri Georges MARCHAIS, yanında Politik Büro Üyesi ve Dış İlişkiler sorumlusu Maxim GREMETZ ve başka Merkez Komitesi üyeleri ile birlikte ATILIM standını ziyaret ederek dayanışma ve başarı dileklerini bildirdi.

Brüksel'deki şenliğe TKP merkez yayın organı ATILIM da iki standla yer aldı.

Brüksel'de "Drapeau Rouge" şenliği

Belçika Komünist Partisi'nin Merkez yayın organı "Drapeau Rouge" gazetesinin basın şenliği 21-22 Eylül tarihleri arasında Brüksel'de yapıldı.

Başta Sosyalist ülkeler olmak üzere, çok sayıda Komünist Partisi merkez yayın organlarının temsil edildiği şenliğe TKP'nin merkez yayın organı ATILIM da iki standla katıldı.

Her iki stand da başarılı, çarpıcı çalışmalar yapıldı. Politik standın etkinliğini artıran en büyük nedenlerden biri de TKP Merkez Komitesi'nden bir delegasyonun standı ziyareti ve 65. kuruluş yıldönümü dolayısıyla bir konuşma yapmasıydı.

Bu anda değişik kardeş Komünist Partilere görüşmeler yapıldı. Kalabalık bir Türkiye topluluğunun katıldığı bayramda DİBAF'a bir stand açtı.

Standlar arasındaki dostça ilişkiler karşılıklı ziyaretler "SOL BİRLİK" ruhunun Belçika'da da gün geçtikçe güçlendiğini kanıtı oldu. Toplantı, Belçika Komünist Partisi temsilcilerinin yanı sıra diğer Partilerin merkez yayın organları temsilcilerinin de katıldığı kokteyle sona erdi.

çok yönlülikle süreçleri açıklanmıştır.

Bu arada TIKD 8 Eylül'de yaptığı olağanüstü genel kurul toplantısında Avustralya Demokratik Türk Dernekleri Federasyonu'ndan ayrılarak çalışmalarını bağımsız olarak sürdürme kararı almıştır.

DISK'le dayanışmaya önemli bir destek

Avustralya'daki sendikaların list kuruluşu ACTU'nun 9-13 Eylül tarihleri arasında Sydney'de yaptıkları genel kurula DISK ile dayanışma dile getirildi.

Başbakan Burnett Özal'a gönderilmek üzere alınan imza kampanyasını 135 sendikadan 434 delege imzaladı. İmza kampanyası metninde "DISK özendeki baskılara son verilmeli, sendikaların tümünün serbest bırakılması, sendikal hak ve özgürlüklere konan yasak ve kısıtlamaların kaldırılması ve DISK'ın çalışmalarına yeniden başlanması" istemleri dile getirildi.

Genel Kurul Güney Afrika'daki son gelişmeleri de değerlendiren ırkçı Güney Afrika rejimini kınadı.

Türkiye Emekçiler Toplum Merkezi

Sydney'de yaşayan Türkiye'li emekçiler 15 Eylül 1985'de "Avustralya Türkiye Emekçiler Toplum Merkezi"ni kurdular. 11 kişiden oluşan geçici yönetim kurulu Bayram Özen'i başkanlığa seçti. Özen yaptığı açıklamada "Toplum merkezimiz Türkiye'li emekçiler arasında birliktir ve dayanışmayı pekiştirmek, yetkili makamlar karşısında toplulumuzu temsil etmek, sorunlarını dile getirmek ve çözümler önermek, ekonomik, demokratik, sosyal haklar için etkin çaba sarfetmek, Avustralya demokrasi güçleri ile Türkiye'li emekçiler arasındaki dayanışma ve kaynaşmayı geliştirmek, Türkiye'deki demokrasi güçlerine ve ülkemizdeki demokrasi mücadelesine destek vermek ve insanlığın birincil sorunu barış uğrunda Türkiye toplumuyla aynılaşma etkinliğini yükseltmek amaçlı işe kurulmuştur" demiştir.

muzakirlen kuşulan da eriyi-
verdi.

"Ne demişliktir? Evet İstanbul'da büyük değişiklikler görülmektedir. Şu bizim Türkiye'yi şöyle bir dolaştım dedik.

İzmir Basma Mensucat Sanayi Fabrikası

Bu fabrikada çalışan işçiler derbeden bu yana çeşitli baskılar yapılmış. Fabrikaya yeni atanan emekli bir albay olan personel müdürü işyerinde askeri disiplin uygulaması başlamış. İlk önce yasal olan yarım saatlik yemek paydosunu yürürlüğe kaldırmış. Amaç vardıydı çalışan fabrikanın makinalarını 24 saat aralıksız çalıştırmak. Anlaşılacağı gibi hem yasal yarımlar saatlik yemek maaşlarının onbeş dakikalık yutulmuş, hem de birer ikişer dakikalık gecikmelerde yemek sarısını bekleyen öteki işçilerin sinierini arkadaşlarıyla aralarının açılmasına meydan verilmemiş. Müdür bey bununla da kalmamış tuvalet ihtiyacını beş dakikalık sınırlamış. Hem de nasıl sınırlama, tuvalete gidecek işçi önce bölüm şefini bulacak, tuvalete gideceğini haber verecek, işini bitirdiğini haber verecek. Eğer işçi bütün bu işleri beş dakika içinde yapmazsa müdür bey, işten çıkarma için yeterli bir sebep sayıyormuş. Artık işçiler kabız olmanın korkar hale gelmişler.

Eee, işçi bu, boynunu bükür, durur durur sonra bir birlik olur, başını şöyle bir kaldırır ki, o zaman ondan korkula. Basma Mensucat Sanayinde de böyle olmuş. İşçilerin hepsinin yoğun tepkisini gören sendika temsilcileri vurmushlar masaya yumruklarını, uygulama kalkmış.

Hırsız polis-Polis hırsız

İzmir'den şöyle bir Konya ovasına uzanmış dedik. Çıktık yola, Akşehir'e 20 km kala çıktık. Orda bulunan bir yol üstü lokantasına girdik. Başımızda bir yamada tüy bulunan fofr şapkalarından yok ama yine de anlaşıldı Alman olduğu mu. Başladı garsonlar anlatmaya. Bizim orada olduğumuzu anladı. Güçün önce ki Alman araba Konya'ya doğru işleri insan ve eşya dolu seyretdiyordular. Lokantaya döndü alt metre uzaklıkta arkadaşın gelen genç Almanca dikişyörün yanında uyuya kalmış, araba garampole yuvarlanmış. Allahın arabası

konu son devam ettik.

Sivas'da bir lokantada çalışan öğrenci-garson kardeşimizden şunları dinledik.

Sivas Milli Eğitim Müdürlüğü'nde
faşistler kadrolaşıyor
Milli Eğitim, Gençlik ve Spor Bakanı Vehbi Dinçerler döneminde faşist kadrolaşma hızla sürmekte, bunun bir parçası da Sivas Milli Eğitim Müdürlüğü'nde açık ve seçik olarak görülmekte. Sivas Milli Eğitim Müdürlüğü'nde görev yapan Ali Rıza Can, Sami Göksel ve Ateş Güdüllüoğlu adındaki üç müdür muavini demokrat kişiler olduklarından görevlerinden alınarak çeşitli okullara sürgün edilmiş. Bunları yerine faşist öğretmenler atandılar. Bunları yerli, Ülkü-Bir-İn Başkanı Yılmaz Doğan, diğeri de MHP'li Hayrullah Erez. Bir zaman sonra

nasıl olduysa Ateş Güdüllüoğlu da tekrar eski görevine döndü. Müdürlükte çalışan tüm ilericiler perdenin alevi oldukları gerekçeyle yerlerinden edildiler. Özükle işleri Başkanlığında faşist Mehmet Yılmaz, Sivas Lisesi'nin müdürlüğüne de Hüseyin Kosi atandı. 1978-1982 yılları arasında Antalya'da faşist örgütlenmeler için çalışan Hüseyin Kosi daha sonra öldürüldümlerle

şifir emri veriliyor. Ama ateş edemeyişin ki, çoluk çocuk meydanında oynuyor. Emir verilerin ileri birşey değil, ama ateş edip kazayla bir köylüye vurursan bil ki satılacak. En yakın arkadaşını sattı komutan, ağabey. Bunlar bir köye baskına gidiyorlar, arkadaşını yanlışlıkla bir köylüye vuruyor. Köylünün dayısı komutana gelip 2,5 milyon lira veriyor. Vurmuş kim olduğunu öğreniyor. Sonra kısırtıp arkadaşını vuruyorlar. Ağabey bizim köylüyle konuşmamız yasakladılar. Hoş onlar da Türkiye konuşmayı biliyorlar. Biz Kürte çekmiş, suyun adını öğrendik. Ekmeğe ve suya veriyoruz getirip veriyorlar. Bize yardım etmiş diye bütün kaçakçılara silahları verildi. Onlar bize hem takipçilerde oluyorlar, hem de arananların isimlerini söylüyorlar. Bunun yanında kaçakçılık yapmalarına izin var tabi. Bir görsen bu-

tün subaylarda boy boy müzik setleri. Bir senedir cadıya yapıp kalıyor. Tün cennetimiz orası. Kurtulalım ya, memleketi düşünce bir kurban keseceğiz."

Keşke diyorsuz biraz daha konuşabilseydik. Keşke şu lokantaya bir Hüseyin Kosi atandı. 1978-1982 yılları arasında Antalya'da faşist örgütlenmeler için çalışan Hüseyin Kosi daha sonra öldürüldümlerle

miş? Güdüz gözüyle, şehir meydanında polis ve bekçiler küçük çocuklara şifir suza saldırıyor. Artık gerisini siz düşünün! Gözlerden uzak, sesleri işitilmeyen, şikayetleri dikkate

Federal Almanya'dan bir okuyucumuzun askerlik izlenimlerini anlatan mektubu

Bedelli askerlik mi, soygun mu?

Ben 19. dönemde Burdur'a gittim. 14.6.1985 günü kapdan girişimde koca bir kalabalıkla karşılaştım. Herkes pavyonlar tarafından oradan oraya sürülüyorlardı. İşte o anda burasının Tercüman Gazetesinin analığı piknik yeri olduğunu anladım.

İlk gün spor efofmanı, spor ayakkabısı, içme, içlik ve ayakkabı boyası için 8400 lira para topladılar. Yani 3400 mecvut askerden toplam 28.560.000 lira aldılar. Verdiğimiz 15.000 DM yetmiyormuş gibi oradaki soygunun ilk hamlesi yabancı ülkelerin gidenlerin sakatında patladı.

29.6.1985 günü yemin töreni yapıldı. Törene bir zamanlar K. Maraş Şikayeti'nin Komutanı olan 58. Tümen Komutanı Tümgeneral Yusuf Hazzedaroğlu geldi, bir konuşma yaptı. "Yabancı ülkelerde çalışan siz arız Türk evlatları, yurt dışınızda çalışarak şerefli Türkiye'yi temsil ediyorsunuz. Koşarak yatan hizmetini yapmaya gelip değerli Türk Ordusuna katılmanızı vatan, millette ve orduya bağlılığınız açık bir ifadesidir. Değerli arkadaşlarımız yabancı ülkelere bulaşan vatan hainlerine kulak vermeyin. Onlar sizleri vatanından kormayacak ve beyinlerinizi zehirleyerek sizleri çalışmaya çalışıyorlar. Bunlara karşı uyanık olun."

Gerçekten insanı vatanından koparan kişilerin daha haini olamaz. Bir gün dışişleri bakanlığından gelen iki kişi bir konferans verdiler. "Arkadaşlar, bizler sizler için yeni bir yasa çıkardık. Bu yasa göre Alman makamlarına bildirilmeksizin işle vatandaşlaştıkları yararlanacaklar. Bu pasaportunu Alman makamlarına göstermeksiniz, herhangi bir şekilde emzilen alımların ileri sürdüklerini, oranın vatandaşlığına mülakatı edeceksiniz. Benim yapmamız konsolosluklarımızda bulunan formları da doldurup bize bildireceksiniz. Vatandaşlığa alınma da bize bildirilecektir."

Ben 19. dönemde Burdur'a gittim. 14.6.1985 günü kapdan girişimde koca bir kalabalıkla karşılaştım. Herkes pavyonlar tarafından oradan oraya sürülüyorlardı. İşte o anda burasının Tercüman Gazetesinin analığı piknik yeri olduğunu anladım.

İlk gün spor efofmanı, spor ayakkabısı, içme, içlik ve ayakkabı boyası için 8400 lira para topladılar. Yani 3400 mecvut askerden toplam 28.560.000 lira aldılar. Verdiğimiz 15.000 DM yetmiyormuş gibi oradaki soygunun ilk hamlesi yabancı ülkelerin gidenlerin sakatında patladı.

29.6.1985 günü yemin töreni yapıldı. Törene bir zamanlar K. Maraş Şikayeti'nin Komutanı olan 58. Tümen Komutanı Tümgeneral Yusuf Hazzedaroğlu geldi, bir konuşma yaptı. "Yabancı ülkelerde çalışan siz arız Türk evlatları, yurt dışınızda çalışarak şerefli Türkiye'yi temsil ediyorsunuz. Koşarak yatan hizmetini yapmaya gelip değerli Türk Ordusuna katılmanızı vatan, millette ve orduya bağlılığınız açık bir ifadesidir. Değerli arkadaşlarımız yabancı ülkelere bulaşan vatan hainlerine kulak vermeyin. Onlar sizleri vatanından kormayacak ve beyinlerinizi zehirleyerek sizleri çalışmaya çalışıyorlar. Bunlara karşı uyanık olun."

Gerçekten insanı vatanından koparan kişilerin daha haini olamaz. Bir gün dışişleri bakanlığından gelen iki kişi bir konferans verdiler. "Arkadaşlar, bizler sizler için yeni bir yasa çıkardık. Bu yasa göre Alman makamlarına bildirilmeksizin işle vatandaşlaştıkları yararlanacaklar. Bu pasaportunu Alman makamlarına göstermeksiniz, herhangi bir şekilde emzilen alımların ileri sürdüklerini, oranın vatandaşlığına mülakatı edeceksiniz. Benim yapmamız konsolosluklarımızda bulunan formları da doldurup bize bildireceksiniz. Vatandaşlığa alınma da bize bildirilecektir."

Ben 19. dönemde Burdur'a gittim. 14.6.1985 günü kapdan girişimde koca bir kalabalıkla karşılaştım. Herkes pavyonlar tarafından oradan oraya sürülüyorlardı. İşte o anda burasının Tercüman Gazetesinin analığı piknik yeri olduğunu anladım.

Gurbetçi gençler Burdur'u istila etti
Askerlik bugün başlıyor

● Mazeret olan yulçimlerden durumlarını belirten belgeleri konsolosluklara veriliyor fakat yulçimlere tabi tutulmayacaklar
● Övülmüş askerlik hizmetine tabi gençler, iki aylık temel eğitimle tabi olacaklar
● 3. sayılda

vermeye mecbur tutulur. Sonra siy K. Kara Kuşvetleri'ne geldi. 1000'er TL vermeye mecbur tutulur. Aynı gün öğleden sonra Mehmetçik Vakfına sıra geldi. Yine birinci masallara tuz konulacak diye tuz parası topladılar.

Bir gün Orta Ağır 1. Bataryada dövülmek için kanamamı geçirip ölen Malay'ın Pötürge kazasında 18 aylık bir asker için söylentilere göre 2.400.000 liranın üstünde para toplandı.

Bir gün de dakikalık resim için 600'er TL para toplandı. Terhis olmamıza bir hafta kala tugay hatırası olarak porselen tabaklar satıldı. Peşinden Genel Kurmay tarafından hazırlanmış 3000 lira fiat konulmuş kataloglar satıldı. Almayanlar tek tek tesbit ediliyor almaya zorlandı.

Rus değil ya
Revir doktoru Abdullah Tüü'

nün hastalara sözleri "Şunlara bak işi sürülsün gibi", "Toplayın köpekleri lan" Durumu Top. Kd. Alb. Erkan Başkanı Cemalattin Güner'e iletiğimizde bize şunu dedi: "Arkadaşlar doktor kadromuz az. Haliyle onun da kam şikilyöründe. Bunları köşer saymayız. Annenize, kızkardeşinize söylemiş mi? Bunlar köşer sayılır. Öbür yandan bunları söyleyen de bir Türk kardeşinizdir, Rus değil ya normal karşılarsın!"

Gidişimizden bir hafta sonra herkes öksürmeye başladı. Hergün büyük miktarlı hadisi hesabı yok. Cağvalar viziteye çıkacakları yazarken "arkadaşlar ölecekeniz yazayım yoksa orda köflür yersiniz" derlerdi. Koğuşlarda hastalar açtı. Hastaneyeden gidenler "Orda kalmaktan sağcan altında ölmek iyidir" diyorlardı.

Yatığımız koğuşlarda daha berbat. Herkesin soğuk suyla ykanması gerekirdi. İkinci ve üçüncü kata su çıkmıyordu. Çıktığında da tuvaletler kapalı olur, ortaltı pislikle kanışık su gölü alırdı.

Çoğu yerler geçen dönemlerin yardımı ile yapılmıştı. Tabak, kaşık ve çatalar üzerinde Amerika damgası taşıyordu. Belki de 20 senelikti.

Eski çarşafar yutararak hem bulacak ve masa silme bezi, hem de pencere silme bezi olarak kullanılıyor. Doğru dürüst bulacak yokmaya su bulunmuyordu. Bu yüzden çoğunun yemek yemeye işi pekmiyordu. Bölük Komutanı şöyle diyor: "Parası çok olanlar kantinden rhyonlar. Bana rağmen yemekhaneye girip bir kaşık alırsan geri döktülür!"

Bu şartlar altında hastalanmak ekle değil. Terhis olmamıza üç hafta kala sabah sporu ve eğitim yapıyorlardı. Haber aldık ki menenjit hastalığı yaygınlaştırmıştı. Köşer Askeri Hastanesine gönderilmişti. Tabi bu bir yanlışlık. İleren durumu. 18 aylık askerlik yapanları hiç insanda saymıyorlar.

Görüşme

Gelir dağılımı- askerler-demokrasi

MANTIKSAL olarak, en bozuk ve en adaletsiz gelir dağılımının, gelişmiş kapitalist ülkelerde; yani, tekeli devlet kapitalizminin en olgun aşamaya ulaştığı emperyalist ülkelerde olması beklenir ve çoğu kez, insanlığı yüzü düşürür. Gerçekten de, mantıksal olarak bu beklenti, hiç de yanlış değildir. Çünkü, emperyalist-kapitalist dünyanın, en büyük çokuluslu dev tekelleri de, dünyanın en zengin süper milyar-derleri de, bu ülkelerin kuruluşları ve kışkırtıcıları. Üstelik, emperyalist-kapitalist dünyanın bu dev tekelleri ve bu büyük parabol, yalnızca gelişmiş kapitalist ülkelerin değil; aynı zamanda, geri kalmış ve bağımlı ülkeler ekonomilerinin köprü başları da, kontrollerinde tutmaktadır.

NE var ki, gerçek dışı olduğu gibi değildir ve gelişmiş kapitalist ülkelere oranla, bağımlı ve geri kalmış ülkelerin tümünde, gelir dağılımı çok daha eşitsizdir. Örneğin, gelişmiş kapitalist ülkelerde, nüfusun en düşük gelirli yüzde 20'sinin toplam gelirden aldığı pay, yüzde 7 ile yüzde 9 arasında değişmektedir. Bu oran, geri kalmış ve bağımlı ülkelerin ezici bir çoğunluğunda, yüzde 2 ile yüzde 4 arasındadır.

AYNI şekilde, toplumun en zengin kesiminin ulusal gelirden aldığı pay açısından, emperyalist ülkelerle bağımlı ve geri kalmış ülkeler karşılaştırıldığında da, gelir dağılımının bağımlı ülkelerde çok daha eşitsiz olduğu görülmektedir. Örneğin, toplumun en varlıklı yüzde 10'unun ulusal gelirden aldığı pay, Türkiye'de yüzde 48,6, Meksika'da yüzde 40,6, Arjantin'de yüzde 35,2 ve Endonezya'da yüzde 34'tür. Bu oran, AB'de yüzde 33,4; Fransa'da yüzde 30,5, Kanada'da yüzde 26,9; Federal Almanya'da yüzde 24 ve Danimarka'da yüzde 22,4'tür.

BU nedenden dolayıdır? Geri kalmış ve bağımlı ülkelerin, gelir dağılımındaki değişimlere bakıldığında, geri dağılımı-demokrasi-askerler-emperyalizm-ışbirlikli oligarşi arasında, aşmaz bir ilişkinin varlığı görülmektedir. İkinci Büyük Savaş'tan itibaren, bu ülkelere, belli zaman aralıklarında elde edilen demokratik hak ve özgürlükleri, ekonomik kazanımları ve gelir dağılımındaki belli düzeltilmeler, sürekli askersel devrimler izliyor.

ASKERLER eliyle gerçekleştirilen gerici ve faşist diktatör-ler temin göre, silah zoruyla yığınları **"kemer sıkırmak"**, gelir dağılımını emekçilerin, artı katmanların ve geniş halk yığınlarının zararına; emperyalizmin ve ışbirlikli oligarşinin çıkarına, yeniden düzenlemek oluyor.

TÜRKİYE'DEN "küçük" birkaç örnek verelim. 1963 yılı gelir dağılımı araştırmasına göre, Türkiye'de nüfusun en düşük gelirli yüzde 20'sinin ulusal gelirden aldığı pay, yüzde 4,5'tir. Bu oran 12 Mart askersel devriminden sonra (1973)

aralığında ortaya çıkan yüzde gelir dağılımı göstermektedir.

Nitekim, gelir dağılımı, maaş, ücret ve köylü gelirlerine ilişkin araştırmalar, toplumun yüzde 80'inin gerçek gelirlerinin yandan daha fazla gerilediğine tanıklık ediyor. Bilim adamı Oktay Varlıker, 1975-1981 yıllarına ilişkin gelir dağılımı araştırması, şu sonuçları veriyor:

● 1975-1981 döneminde kapsama alan yıllık süreçte, köylü gelir-

lerindeki düşüş, memur maaşlarının ulusal gelir içindeki payı yüzde 11,2'den yüzde 5,3'e indi ve böylece, maaşlıların toplam gerçek gelirleri yüzde 53 oranında geriledi.

● Buna karşılık, 1975-1981 döneminde kar, faiz ve rant gelirlerinin toplam ulusal gelir içindeki payı, yüzde 36,5'dan yüzde 60,9'a fırladı ve böylece, bu kesimin toplam gelirleri yüzde 67 oranında arttı.

Özlem ÖZGÜR

yüzde 3,5'e ve 12 Eylül askersel devriminin ardından da (1983'de), yüzde 2,6'ya kadar geriledi. Aynı şekilde, Türkiye'de nüfusun en varlıklı yüzde 10'unun ulusal gelirden aldığı pay, 1973 yılında yüzde 40,7'den, 1983'de yüzde 48,6'ya fırlamıştı.

HİÇ kuşku yoktur ki, 12 Eylül askersel devriminden, ışbirlikli oligarşinin yanısıra, **"aslan payları"** çokuluslu tekeller ve emperyalist finans odakları almışlardır. Nitekim, resmi istatistikler, 1980 öncesi yıllara oranla, 12 Eylül devriminden sonra, Türkiye'de yıllık emperyalist soygun ve sömür miktarının, 2,5 ile 3 kat arttığını göstermektedir.

İKİNCİ Büyük Savaş'tan sonrasında, Türkiye ve benzeri ülkelerde, bu işlevleri yerine getirmeye en temel araç olarak sürekli askersel kullanılması; ve silahlı kuvvetler eliyle, belli zaman aralıklarında demokrasi, kazanılan hak ve özgürlüklerin sürekli boğazlanması, boşuna mıdır?

ELBETTE ki değildir; ve geri kalmış ülkelerde, ordunun ekonomiyi, sosyal ve politik yaşamı sürekli müdahale etmesinin, çok ciddi nesnel ve ekonomik temelleri vardır ve bu temel, yeni-sömürgecilik yöntemlerinden birisi olarak ikinci Büyük Savaş sonrasında oluşturulmuştur. Bağımlı ve geri kalmış ezici çoğunluğunda, ordu yönetimi, ormu kalabalıkları, değişim temelleri büyük servetlere sahip olmuşlar, tekeli ve ışbirlikli sermaye konumuna yükselmişler; ve bunlar, emperyalist odaklara, Pentagon'a, tekeli sermaye ve bürokrasinin tepesi noktası ile iç içe geçmişler ve ordu başları, bugün bu ülkelere ışbirlikli oligarşinin en güçlü parçası haline gelmiştir.

İSTE bu nesnel temel, bağımlı ve geri kalmış ülkelerde, silahlı kuvvetlere, demokrasi, ekonomik ve sosyal kazanımların korunması ve geliştirilmesinin en büyük engeli konumuna kazandırmış; ve ordu, demokratik hak ve özgürlüklerin boğazlanmasını, yığınların sefalette sürüklenmesinin en temel aracı olmuş ve o, tek kelimeyle, emperyalizmin ve ışbirlikli oligarşinin bekçiliği göreviyle yükümlü kılınmıştır.

YAŞAMIN pratiği, bu ülkelere, cuntalan devirmekle, herşeyin bitmediğini gösteriyor. Ordu başlarının, tekeli-ışbirlikli konumlarına son verilmekçe, bunların iç ve dış gericilikle olan bağları koparıp altımdıkça; bu ülkelerde demokrasi, kazanılan hak ve özgürlükler, ayağın basabileceği sağlam bir zemin bulamıyor.

BUĞUN, geri kalmış ülkelerin çoğunda, belli zaman aralıklarında, **"demokrasi"** yazılı perdelerin aralanması, sürekli darbelerin, askersel devrimlerin izlemesi boşuna mıdır? Ve bu noktada, Türkiye'deki demokrasi güçleri açısından, cuntayla yaka görevi kadar önemli değil midir?

şarşı karyası bulundugu anlaşılmaktadır.

Büyük sermaye bile ekonomik gidişat felaket diyor

Özal, yine ortaya "pembe bir tablo" koydu

Başbakan Turgut Özal, 16 Eylül 1985 Pazartesi günü İstanbul'da yaptığı basın toplantısında, Türkiye ekonomisinin değerlendirilmesine "pembe bir tablo" ortaya koydu ve ekonomideki gidişatın, "çok parlak" olduğunu söyledi. Ancak, Turgut Özal, Türkiye ekonomisinin değerlendirilmesine gerekçe olarak, ya ekonominin durumuna ilişkin olmayan göstergelere başvurdu ya da istatistik verileri yine tahfif ederek, yalana dayalı rakamlar kullandı.

Örneğin, Turgut Özal, Türkiye ekonomisinin "çok olumlu" yolda olduğunu değerlendirilmesine gerekçe olarak, Türkiye'nin borçlarını dış finansında ödemesini ve dışarı kredi itibarıyla yüksek olduğunu gösterdi. Ayrıca, Turgut Özal, basın toplantısında aynen "enflasyonun yüzde 35'in altına doğru inişe geçtiği"ni belirtirken, insanların gözünün içine baka baka yalanan enflasyonunu söyledi. Nitekim, Başbakan Turgut Özal, enflasyon oranı yüzde 35'in altına indi derken, Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanı Nihat Güner, 10 Eylül

1985 tarihinde bir açıklama yaparak, yıllık enflasyon oranının yüzde 48,7 olduğunu belirtiyordu.

Özal bu ve benzeri yalanlarla, son basın toplantısında pembe bir tablo ortaya koyarken; aynı günlerde, rejimin destekçileri olan büyük sermayenin örgütleri bile ardarda açıklamalar yaparak, ekonomideki gidişatın kötü olduğunu, uygulanan ekonomi politikalarının da değişikliği yapmasını istedikler.

Türkiye Odalar Birliği Başkanı Ersin Fırayıl, Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği (TUSİAD) Başkanı Şahap Kocatopçu ile İzmir Ticaret Odası Başkanı Dündar Soyer ardarda yaptıkları açıklamalarda, ekonomideki gidişatın kötü olduğunu belirtirken, uygulanan ekonomi politikalarının değişikliği yapmasını ve hükümetin, kendileriyle daha sıkı diyalog içine girmesini istedikler. Türkiye büyük sermayesinin önde gelen bu örgütleri yaptıkları açıklamalarda, bu politikalarla enflasyon oranının yüzde 40'ın altına indirilemeyeceğini, yatırımların 1986'da daha da gerileceğini, üretimin ve ulusal gelirin yerinde saydığını dile getirdiler ve

Özal hükümeti'nden, Türkiye'de üretilen sanayi mallarının dışalımını yasaklamasını, sanayi sektörünün korunmasını ve bu kesimin, yeni devlet destekleriyle teşvik edilmesini istedikler.

Ayrıca, büyük sermaye örgütlerinin açıklamalarında, butçe açıklarının büyüdüğü, yüksek faiz politikasının ve Türk parasının çok büyük miktarlarda değer yitirmesinin enflasyonu besleyen unsurlar haline geldiği belirtilirken, bu politikalarla değişikliği yapması gerektiği öne sürüldü. Bunun yanı sıra, yapılan açıklamalarda, enerji darboğazının büyüdüğü, üretimin artışı ile beslenmeyen dışarıdan bundan böyle artırılmayacağı öne sürüldü.

Özal hükümeti'nin uyguladığı ekonomi politikaları, en sert tepki İzmir Ticaret Odası'ndan geldi ve oda Başkanı Dündar Soyer, yaptığı açıklamada hükümetin ekonomi ile ilgili olarak kullandığı verilerin gerçekleri yansıtmadığını vurgulayarak, "bizim bilgisayarlar, hükümetin söylediklerinden çok farklı sonuçlar veriyor" dedi.

İŞADAMLARI MARMARA ÜZERİNDE UÇAN DAİRE GÖRDÜLER (GÜNEŞ)

ASAT uydusavar sistemleri

Bugün ABD'de deneyi yapan en modern ASAT aracının adı ALMV. Bu araç özel uyarıcıları kanalıyla uzaktaki bir uydudan gelen sığınış sinyalleri, ve hedefini bu şekilde buluyor.

Silindirik şeklindeki ALMV, F-15 uçakları tarafından havaya çıkarılarak ateşlenen iki aşamalı bir füzeyle erleştiriliyor. İkinci aşamada araç, harekete geçtikten sonra on dakika içinde hedefine ulaşıyor. Uzmanlar, yeni ASAT sisteminin Sovyetlerin mevcut ASAT sisteminin gücünü çok aştığını belirtiyorlar. Sovyetler Birliği'nin sahip olduğu uydusavar sistemlerin hedefine ulaşması üç saat alıyor ve ABD'nin uyan-iletmiş uydularının tümü bu araçların menzili dışında kalıyor.

Sovyet ASAT sistemleri 1975'de ABD'nin sahip olduğu nükleer ASAT araçlarına tepki olarak geliştirilmişti. Oysa ABD'nin şimdi geliştirdiği sistemlerin Sovyet sistemlerine bir tepki olduğunu söylemek mümkün değil.

İlk saldırı silahı

1983'de Washington'daki Savunma Enformasyonu Merkezi, ALMV'nin ABD'nin ilk saldırı kapasitesine çok tehlikeli bir ilave olduğunu açıklıyordu. Bu sistem ile ABD, Sovyetler Birliği'nin savunma açısından yaşamsal değere sahip iletişim ve erken uyan uydularını imha ederek, ona bir atom saldırısı sırasında tümüyle savunmasız bırakacaktı. 1983'de Sovyetler Birliği ASAT denemeleri üzerinde tek yeni motorium ilan edip diğer ülkeleri de buna uyarıya çağırırsa da ABD'nin yanıtlı olumsuz olmuştur.

Yeni ASAT sistemlerinin ise belirli işleme konumlandırılması F-15 uçaklarına yerleştirilebilir. İki ABD, diğer çabaları, füllen uyarıya ver-

F-15 savaş uçağına monte edilen SRAM-ALTAR otomatik komanda roketiyle

Reagan görüşmeye mi, çatışmaya mı hazırlanıyor?

Reagan yönetiminin bir süredir gündeme almış olduğu ASAT-uydusavar sistemlerinin denemesini 13 Eylül günü yapması dünya kamuoyunda uzay savaşına doğru bir adım ve silahlanma yarışının yeni bir aşaması olarak nitelendirildi. Reagan yönetimi, uzayda gerçek hedeflerin imha edilmesinin denendiği bu tür testlerin süreceğini ve daha şimdiden ikincisinin tarihinin belirlenmiş olduğunu açıkladı.

Deneme öncesinde ABD Temsilciler Meclisi'nin 98 üyesi bu işten vazgeçilmesi yönünde talepte bulunmuştu. Öte yandan iki yıl önce Sovyetler Birliği uydusavar sistemler yerleştirilmesini sorumluluğunu tek yeni olarak yürütmeye başlamış ve bu alanda ABD'nin de moratorium uygulamasını istemişti. Cenevre'de ise henüz uzay saldırı silahları ve uydusavar silahları konusunda bir karara varılmamıştı. Son uygulamaya hiç kuşkusuz anlaşmaya varılmasını da zorlaştıracaktı.

"SDI'yi görüşme masasına getiremeyiz"

ASAT denemesine karşı tepkiler sürerken, Reagan yaptığı bir basın toplantısında Washington yönetiminin "Yıldızlı Savaş" programını görüşme masasına getirmeyeceğini, bunun şimdiki gündemde olmadığını söyledi. Böylece bir süre önce SBKP Genel Sekreteri Gorbaçov'un yapmış olduğu "ABD uzayda silahlanmayı durdurursa, atom silahları alanında köklü değişikliklere gidebiliriz" önerisi de gündem dışı bırakılmış, önemli bir fırsat kaçırılmış olacaktır.

Reagan, SDI programını savunurken Sovyetler Birliği'nin Cenevre'deki görüşmelerde silahların azaltılması yönünde ciddi hiçbir çaba göstermediğini ileri sürmüştü, ancak hiçbir kanıt da gösterememişti. ASAT denemelerine ilişkin olarak da Sovyetler Birliği'nin bu denemelerin daha önce yaptığını iddia etmiş, ABD'nin ona yetişme çabasında olduğunu söylemiş, ancak yine bütün bunları hiçbir somut veriye dayandıramamıştı.

ASAT denemeleri ve SDI programına ilişkin diğer gelişmeler ile ABD, diğer çabaları, füllen uyarıya ver-

lah tekelleri, sertlik yanlısı politikacılar 1982'den bu yana şu savı ileri sürmekteydiler: "Uzay silahlarının tekeline sahip olan, uzayı kontrol altına alan ilk ülke yeryüzündeki hegemonyasını da garanti altına alacaktır."

Dünya çapında geniş tepkiler

Reagan yönetiminin son uygulamaları ve SDI projesini sürdürme yönündeki kararlılığı gerek neden olduğu. Ülkelerinde gerekse dünyada geniş protestolara neden oldu.

ABD'de Demokrat Parti'li bazı parlamenterlere ve silahlanma konusunda uzmanlara göre ASAT testi ile Washington uzayda silahlanma yarışının bir "girişim" yapılmış. Eski ABD amirallerinden D. Noel seri ASAT testlerinin "silahlanmanın sonsuz tırmanış" yolunda bir uygulama" olduğunu söylerken, SALT görüşmelerinde ABD'nin temsilciliğini yapmış olan silahlanma uzmanı Paul Warnke de şunu soruyordu: "Görüşmelerde bize pek deditirmek amacıyla Sovyetler Birliği böyle bir adım atsa, gelişen uydusavar silahların denemesini yapsa, bizim tavırmız ne olurdu? Yumuşak mıydık, yoksa daha da mı sertleşirdik?"

Ayrıca geçtiğimiz günlerde aralarında eski Dışişleri Bakanı Cyrus Vance'in da yer aldığı 24 kişilik bir uzmanlar grubu Cenevre görüşmelerinde ele alınması için her iki devlet başkanına da yedi öneri yaptı. Önerilerin arasında uydusavar silahların denemelerinin dondurulması da yer alıyordu.

Federal Almanya SDI için anlaşma imzalamaya hazırlandığına

"Washington Post" gazetesinin verdiği habere göre Federal Almanya ABD ile SDI projesine ilişkin olarak bir anlaşma imzalamaya hazırlanıyor. ABD açısından böyle bir anlaşmanın imzalanması diğer NATO müttefiklerini de projeye çekme, SDI'ya karşı oluşan cepheye tek bir adım atıldığını gösteriyor. Federal Almanya da silah tekelleri ve gerici çevreler

Türkiye'de de böyle bir sahneye tanık olunacak mı?

Arjantin'de dokuz general sanık sandalyesinde

Arjantin'de eski cuntacı generaller karşı 22 Nisan'da başlamış olan ve kamuoyuna açık olarak yürütülen davada 847 tanığın dinlenmesi tamamlanarak son aşamaya gelindi. Eylül ayı ortalarında aralarında eski cunta başkanı Jorge Videla, Roberto Viola ve Leopoldo Galtieri olmak üzere Arjantin'de 1976-82 yılları arasında erkte olan dokuz general, iddia makamının suçlamalarını bizzat dinlemek üzere nisan ayından bu yana ilk kez mahkeme heyetinin huzuruna getirildi. Savcı dinlerken olağanüstü sinirli ve gergin oldukları izlenen eski cuntacılar, Arjantin halkı da Buenos Aires'deki federal mahkeme önünde toplanarak protesto etti.

Arjantin'de suçları suçlarını dinliyorlar

Ekim ayı içinde devam edecek olan duruşmalarda 22 savunma avukatı son sözlerini söyleyecekler. Yıl sonuna kadar sürmesi beklenen davada generallerin bir kısmının ömür boyu hapis cezasına çarptırılacağı bildiriliyor. Ancak dava sonucu ne olursa olsun, eski cuntacı generallerin tutuklanması ve yargılanması Arjantin'de demokrasinin güçlenmesi verdiği kararlı mücadelenin somut bir sonucu olarak, demokrasinin yerleş-

Eylül ayı ortasındaki duruşmada "Biz adaleti yerine getirmek için buradayız" diye sözlerine başlayan federal savcı Julio C. Strassero generallerin sol teröre karşı mücadele ediyoruz derken kendilerinin açık devlet terörünü yüzle ettiklerini, insan hak ve özgürlüklerini en kaba biçimde çiğnediklerini açıkladı. Cuntacıların, 1970'li yılların sonu ve 1980'lerin başında ortadan kaybolan 9 bin kişinin sorumlusu olduklarını, asker birliklerini ülkede saçıklan dehşeti engellemeye yetkisi-ne sahip oldukları halde bu görevlerini yerine getirmediklerini söyleyerek, onları hürsüzükten adamı karırmaya, işkence ve cinayete dek 709 "kirli işe" karışmış olmaları suçlandı.

Arjantin'de 1976 yılında askeri bir darbe ile iktidara gelen cuntacı generaller döneminde binlerce insan öldürülmüş, 30 bin kişi ortadan kaybolmuştur. 1983'de yapılan seçimlerle işbaşına gelen Alfonsín, generallerin cezalandırılması için yargılardan yükselen talebi yerine getirmeye söz vermişti; demokratik düzene geçtikten sonra da kaybolanların başına gelenleri araştırmak, suçluları saptamak amacıyla özel bir komisyon da kurulmuştu.

Başkent La Paz caddelerinde tanklar doluyor

Bolivya'da 2000 kişi tutuklandı

"Mücahit gazeteci" yetiştirmek için 500 bin dolar

● Reagan yönetimi Afganistan'da devrimcileri ne yardımlarına bir yenisini daha ekledi. ABD Kongresi buçeden 500 bin dolarlık

15-15 uçaklarına yerleştirilip F-15 uçakları ABD, daha silahlı filen uzaya yerleştirilmesi önce bil Amerikan teknolojisini geliştirecek askeri üstünlüğü gözler önüne sermek ve dolayısıyla pazarlık gücünü artırmak peşindeydi. 1984 yılının aralık ayında SIDI projesi için Pentagon, Lockheed, Mc. Donnell Douglas, Rockwell International, Hughes Aircraft ve daha başka firmalarla bir kontratlarını yapıp.

ABD'nin uzayın Sovyetler Birliği'ne karşı kullanılması kampanyasını yürüten aşın süreç kuruluşlar, si-

Federal Almanya'da silah tekelleri ve genel çevre SDF'ye katılınan propagandacı yazarların göçtüğü günlerde CDU-CSU Fraksiyonu Başkanı Dregger de bunun "ABD-Federal Almanya güvenlik birliğini" gücündereceğini söyledi. DKK Başkanı Herbert Mies ise SDF'ye katılm konusundaki kararın bir uzman grubuna ve uzmanların kararlarına bırakılmalıydığını söyleyerek, SDI programına karşı uzayın silahlandırılmasına yönelik her türlü girişime karşı çıkımları için parlamenterlere bir çağrı yapmış bulunuyor.

ama grev sürüyor

Bolivia'da IMF'nin dayatmaları üzerine sağcı hükümetin 29 Ağustos'ta uygulamaya koyduğu "tasarruf" ya da "kemerleri sıkma" programına karşı Bolivia Sendikalar Birliği (COB)'nin grevi ile başlayan genel grev tüm baskılara karşın 23 Eylül'de 18. gününü doldurdu ve halen sürüyor. Ücretlerin dondurulması ve gıda ürünlerine zam yapılması; doğren bu olağanüstü hal programı ile hükümet bu yıl içinde yüzde 14 bine ulaşmış olan enflasyonu düşürmeyi umuyor. Bolivia'nın uzun bir süredir içinde yaşadığı derin ekonomik kriz emekçilerin sırtına daha da çok yüklenmesine karşı çıkan sendikalar ise bu programın yürürlükten kaldırılmasını talep ediyor.

Bolivia Sendikalar Birliği (COB), aralarında birçok yöneticisi de dahil ikibin kişinin tutulmasına karşın, çalışmaları illegal olarak yürüten bir yönetim oluşturarak "greve devam" çağrısını yineledi. 50 bin madden içsini grev kararı bir biçimde sürdürdükü bildiriliyor. Bu arada üniversite öğrencileri de işçilerle dayanışma göstermek amacıyla boykota gittikleri için devlete bağ sekiz üniversite polis tarafından işgal edildi.

İsveç seçimleri

Osman KIZ

İsveç'te üç yıllık yeni iktidarı belirlemek üzere 15 Ağustos'ta yapılacak seçim maratonu 15 Eylül'de son buldu. Oy kullanan süresi bir ay olmasına rağmen seçmenlerin önemli bir bölümü mektup atmakla iktidar seçmek arasındaki farkı yapıyarak duymak istediklerinden olsa gerek sandık başına son gün gimeyi tercih ettiler.

Seçim sonuçları açıklanmaya başlar başlamaz Amerikalı Muhafazakar Parti'nin önemli oranda oy yitirdiği görüldü. Muhafazakarlardan daha önce 86 olan üye sayısı 76'ya düştü. Seçmenler Muhafazakarlardan liderini saldıran ve ülküti bulanak desteklerini çektiler. Oy kullanan oranı yüzde 90'ı bulan İsveç'te bu seçimlerde Liberal Parti dışında tüm partiler değişik oranda oy kaybına uğradı. Örneğin, Merkez Partisi en fazla oy kaybına uğrayan parti oldu. Ancak bu kayıpların genel olarak köyülere partiye düşmüş olduğu ve İsveç'te belirsiz bir politika izleme yeteneğini bulamıyor. Bu nedenle seçmen kitlesi sağ kanatta yer alan daha aktif bir lider sahip olan liberal partiyi kayırdı.

Parlamentoda temsil edilen beş partiden liberaller dışındakilerin oy kaybına uğraması, İsveçlilerin yaşam felsefelerinde orta yara seriyor. Seçimler öncesinde Muhafazakar Parti, iktidardaki sosyal demokratların sağdınırken ülkeyi komünizme götürebilecek suçladılar. Buna karşılık sosyal demokratlar da muhafa-

zaklarını refah ülkesi İsveç'te rejim değişikliği yapacaklarını söylediler. Parlamentoda grubu bulunan Sol Partisi Komünistleri, seçimlerde ana hedefin sağ tehlikeyi önlemek olduğunu vurguladı. Enternasyonalist çizgideki İşçi Partisi Komünistleri seçimlere katılmayarak sağ tehlikeyi önlemek amacıyla seçmenlerin sosyal demokratları desteklemeye çağırıyor.

Seçimler bu platform üzerine oturdu ve seçmenler Amerikalı, koyu anti grev ve ırkçı düşüncelere yeşil ışık yakan Muhafazakar Parti'ye der dedi.

Seçim sonuçlarına yansıyan eğilimin altında İsveçlinin bugünkü düzeni istikrarlı bir şekilde sürdürme isteği yatıyor. Seçim sonuçları sosyal demokratların iktidara getirmesine getirdi, ama tek başlarına iktidarlarnı yürütme gücü vermedi 159 sandalyeli sosyal demokratlardan böyle toplam 171 üyeli sağ partiler topluluğu karşısında sürekli olarak 19 sandalyeli komünistlerin desteğini almak zorunda kalacaklar.

Komünist Parti lideri Lars Werner artık İsveç'te daha fazla sosyalizmeye gidilme olanagını ortaya çıkıgını söyleyen sosyal demokratların lideri başbakan Olof Palme geleneksel politikalarının değişmeyeceğini üzerine basarak vurguladı. Koalisyonun sözkonusu olmadığı İsveç toplumunda uzlaşma eğiliminin ağır basarak sosyal demokrasinin Palme'nin dediği gibi geleneksel politikalarını sürdürmeleri bekleniyor.

den 500 bin dolarlık fonu Afganistan'da devrimci basınının geliştirilmesine ayırdı.

Geçtiğimiz günlerde Reagan yönetimi Afganistan'da karşı devrimci güçlerin için propaganda olanaklarını artırmak amacıyla başlangıç olarak 500 bin dolar ayırdı. Associated Press Haber Ajansı'nın verdiği bilgilere göre "karşı devrimci güçlerin" gazetelerden, radyo ve televizyondan yararlanarak hükümeti karşıyem üyümleri amacıyla ABD Kongresi 500 bin dolarlık bir bütçe ayırmaması onayladı. Karşı devrimci basını geliştirme projesi ABD Enflasyonunu Ajansı (USIA) tarafından yürütülecek. Proje uyarmca peticilerden derlenerek "gazeteci adayları" özel bir eğitimden geçirilecek, Afganistan'da olup bitenleri fotoğraflama olanakları sağlanacak, ve en etkili şekilde dünyaya duyurabilmeleri yönünde gerekli çalışmalar yapılacaktır.

ABD Kongresi, bu proje çerçevesinde Sovyet dışıyınışına tannan ve Afganistan'daki karşı devrimci güçleri örgütlemekte önemli rol oynamış olan Zbigniew Brzezinski'nin de yönetim kurulunda bulunacağı, "Afganistan'ın Dostları" gibi bir örgüt kurulmasını USIA'ya önermiş bulunuyor.

Projeyle ilgili yasa tasarrını Kongreye sunan Cumhuriyetçi Parti Senatörü Gordon J. Humphrey, ABD'nin karşı devrimci güçlere yardımının yeterli olduğunu, yönetiminin bu iş için 500 bin dolar daha ayırmamasını doğru olduğunu ileri sürüyor.

1979 ilahaharından bu yana, Sovyet askeri yardımıyla siddetli güç diye nitelendirilen, CIA ve Pakistan kanalıyla karşı devrimci güçleri donatan, askeri eğitim kampını kurduvan Washington yönetimi, bir taraftan bu tür yardımları artırmak, diğer taraftan da karşı devrimci güçlerin mücadelesi konusundaki yalan kampanyasını daha da etkili bir biçimde yürütmek için yeni projelere girişmiş bulunuyor.

Silahsızlanma görüşmelerinde ABD iddiaları ve yanıtları

Güncel iki soru iki yanıt

Soru: ABD Devlet Başkanı Reagan bir taraftan Sovyetler Birliği Komünist Partisi Genel Sekreteri Gorbacov ile bir zirve toplantısına hazırlanırken, bir taraftan da silahlınamma yanında yeni turlar başlatan adımlar atıyor. Buna gerekçe olarak da her zaman olduğu gibi Sovyetler Birliği'nin özellikle stratejik silahlar alanında üstünlüğe sahip olduğunu, ABD'nin kendisini yetismeye çalıştığını ileri sürüyor. Bu doğru mu?

Yanıt: Hayır. Bu iddiaların gerçekleri ile alakası yoktur. Bugün bütünüyle dünyamıza ve özellikle de Avrupa'da 10 yıllardır kaba bir askerle deng oluşturmuş ve bu durum korunmaktadır. Halen de Sovyetler Birliği ile ABD ve Varşova Pakti ile NATO arasındaki bu denge korunmaktadır.

ABD ile Sovyetler Birliği arasında stratejik silahlar açısından yaklaşık bir denge olduğu 1981'de zamanın Dışişleri Bakanı Alexander Haig tarafından, 1982'de ise ABD'nin eski Savunma Bakanı James Schlesinger tarafından teyit edilmiştir. Sovyetler Birliği bu stratejik askerel dengem ve askerel gücünün düzeyinin karşılıklı olarak azaltılmasının birşeyin korunmasında önem taşıdığı görüşündedir.

Oysa Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki stratejik silahlar alanındaki eşitlik SALT-2 anlaşmasının hazırlanırken yapıldığı yedi yıl içinde sürekli kontrol altında tutuldu. 1979'da anlaşma imzalanırken her iki tarafın devlet başkanları da bunu kabul ettiler. Pekki, o zaman yaklaşıp bir eşitlik kabul edilmesi için Sovyetler Birliği, Reagan'ın 1982'deki demecinde ileri sür-

olduğunu ileri sürmektedirler.

Weinberger 1981 Mayıs'ında şöyle diyordu: "Barış ancak ABD tekrar 1950 ve 1960'lardaki askerel üstünlüğü sağlayabilir korunabilir." Ve işte Washington 1990'a dek ABD'nin bu üstünlüğü sağlaması planlanmaktadır. Reagan'ın 1981'de açıkladığı askerel stratejinin temelinde, bu görüş yatmaktadır. Batı Avrupa'ya orta menzilli füzeleerin yerleştirilmesi ve Pentagon'un uzay silahlandırma programı da hep bu amaca yöneliktir.

Oysa Sovyetler Birliği ile ABD arasındaki stratejik silahlar alanındaki eşitlik SALT-2 anlaşmasının hazırlanırken yapıldığı yedi yıl içinde sürekli kontrol altında tutuldu. 1979'da anlaşma imzalanırken her iki tarafın devlet başkanları da bunu kabul ettiler. Pekki, o zaman yaklaşıp bir eşitlik kabul edilmesi için Sovyetler Birliği, Reagan'ın 1982'deki demecinde ileri sür-

düğü askerel üstünlüğü 2-3 yildamı ulaştı? Yoksa olan bitenden ABD'nin haberi mi olmadı? Bunların ikisi de mümkün olmadıgına göre ABD'nin Sovyetler'ten geri kaldığı yönündeki iddiaları bilinci bir çarpıtmadır.

Soru: Sovyetler Birliği her zaman silahlınamma yanına son verilmeye yönünde ciddi öneriler yapıyor ama aynı zamanda kendisi de silahlanıyor. O zaman Sovyetler Birliği'nin de kimileri tarafından iddia edildiği gibi silahlanma yanına ABD ile eşit sonumluğa sahip olduğu söylenebilir mi?

Yanıt: Hayır. Gerçekler, tarih içinde çeşitli silahlanma gelişimi, yeni tür silahlan il geliştirilen her ABD, buna tepki olarak karşı önlemler almın da Sovyetler Birliği olduğuna gösteriyor. Ancak hepsi bu kadar da değil. Sovyetler Birliği bir taraftan silahlanma yanının durdurulması için yapıcı öneriler geliştirirken

diğer taraftan da hiç kimseye askerel üstünlük hakkı tanımıyor. Sovyetler Birliği askerel alanda yaklaşık bir denge, barışın korunmasını da garantisi olduğunu görüşünden hareket ediyor.

II. Dünya savaşı sonrasına bir göz atıldığında kimin önceden silahlandığı ve kimin yetişmek zorunda kaldığı açıkça görüldü.

• Atom silahları 1945'de ilk kez ABD tarafından üretilmiş, 1949'da Sovyetler Birliği tepki göstermiştir.

• Stratejik savaş uçakları yine ilk kez 1950'lerin ortalarında ABD'de üretilmiştir.

• Atom denizaltıları da ilk kez 1955'te ABD'de yapılmaya başlanmış 1960'larda ABD atom gücü uçak gemileri ni hizmete sokmuştur. Sovyetler Birliği'nin ise bu güne dek böyle bir savaş aracı yoktur. Nütron bombası, uzun menzilli Cruise füzeleerinin geliştirilmesi için de aynı süreç söylenebilir.

• Savaş sonrasında ABD 95 kez askeri dengeyi kendi lehine çevirmek amacıyla yeni silahlan geliştirilmesine girişmiştir. Buna karşı silahsızlanma yönündeki tüm yapıcı önerilerin Sovyetler Birliği'nden geldiği de ortadadır. Bunlardan birkaçı şöyle sıralanabilir:

• Atom silahlarını ilk kullanan ülke olmamak

• Mevcut atom silahlarının üretim ve yerleşimi açısından bazı önlemlere girilmesi

• Atom depolanması silahlan azaltılması ve gittece azaltılarak ortadan kaldırılması

• Askersel tüccarların nisbiyası da mutlak şekilde azaltılması

İtım-kapitalizmde eğitim-sosyalizmde eğitim-kapitalizmde eğitim-sosyalizmde eğitim-kapitalizmde eğitim-sosyalizmde eğitim-kapitalizmde eğitim-sos

İki ülke, iki eğitim sistemi

1984 yılı verilerine göre 105 milyon Sovyet vatandaşları çeşitli öğrenim ve eğitim kurumlarına kayıtlı. Sayıları 900'ü bulan yüksek öğrenim kurumları her Sovyet vatandaşına açık. Birçok sosyal hizmetlerin yanında, yüksek öğrenim de anayasal bir hak ve ücretsiz. Okumak isteyen herkesi devlet ve toplumun çeşitli kurumları teşvik ediyor, maddi destekle bulunuyor. Son yıllardaki yüksek öğrenim yardımlarındaki artış, önceye oranla 20 kat.

Sovyetler Birliği'ndeki yüksek öğrenim yapanların 3'de 2'si işçi, köylü çocukları. Tüm yüksek okul öğrencilerinin yüzde 52,4'ü kız öğrenciler. Yetenekli ve üstün zekalı öğrenciler kendi alanlarında en geniş olanakları sağlanıyor.

Öğrenci gençliğin kapitalist ülkelerde en büyük sorunlarından biri olan konut ve kitap gibi sorunları Sovyet öğrencileri için geçerli değil. Yeteri kadar varolan öğrenci yurtları oldukça konforlu. Ayda 2-3 rubleyi geçmeyen yurt kirası sadece sembolik anlam taşıyor. Karşılaştırma açısından söylemek gerekirse, İngiltere'de bir yıllık yurt ücreti, bir öğrencinin üç yıllık masrafına eşittir. Okul için gerekli olan kitapların satın alınması çok ucuz. Buna rağmen gerekli kitapların hepsi çok sayıda varolan kütüphanelerde tüm öğrencilere açık.

Öğrenciler çeşitli alanlardaki indirimlerin yanında, kamu taşı araçlarında seyahatte indirimli.

Sovyetler Birliği'nde her bin kişiden 20'si öğrenim görmektedir. Bu rakam, nüfusu Sovyetlerin 5'de biri olan FAC'de 10'dur. Sovyetler

• Sovyetler Birliği'nde okuma-yazma bilmeyen tek Sovyet vatandaşı yok. Her bin kişiden 20 kişi öğrenim görmekte ve yüksek öğrenim yapanların arasında her yaşta insana rastlamak mümkün.

de okuma-yazma bilmeyenin olmadığını söylemeye bilmem gerek var mı? Yüksek öğrenim yapanları arasında her yaşta insana rastlamak mümkün. Kendi öğrencileri yanında, Sovyet yüksek okulları ve üniversitelerinde dünyanın her yerinden gelen öğrenciler okuyor.

Bu okullardaki öğrenci komisyonları okul idaresiyle birlikte söz ve karar yetkisine sahip.

Yüksek öğrenimini bitiren öğrencilerin kendi branşlarında çalışması ve yetişmesi güvence altına

da. İş bulamama korkusu yok. Sorun iş bulmaktan öteye, çok yönlü olanaklar nedeniyle hangisinin tercih edilceği.

Gençlik ve öğrenci kuruluşları ülkenin en güçlü kuruluşları arasında. 50 milyon üyeli gençlik örgütü Komsomol yerel, bölgesel ve Sovyet parlamentosu dahil, yaşamın her alanında temsil ediyor.

Sovyet öğrenci gençliği kendisine tanınan tüm olanaklardan en geniş şekilde yararlanarak, ülkesine hizmeti ilke edinen bir gençlik.

"Hepsini birer koşucu olarak 1950'lerde yüce kıtalar sayalım ve karşılaştıralım: Devletin her çeşit gücü ve Milletın serveti bakımından Almanya nerede, Sovyet Rusya nerede? Federal Almanya nerede, komünist Almanya nerede?"

A. Kabaklı, 10.07.1985

Kabaklı'nın önerisinden yola çıkarak sosyalist ülkelere kapitalist ülkeleri kıyaslamak devam ediyoruz. ABD ile Sovyetler'i karşılaştıran ABD topraklarında 1965'ten beri savaş olmadığını, Sovyetler'in ise II. Dünya Savaşı'ndan ABD'ye kayıplarını ağıtlarını hatırlamak gerek. Sovyetler II. Dünya Savaşı'nda asker sivil 20 milyon insan kaybetti. Buna karşılık Amerikan ordusunun kayıpları aynı yıllarda ABD'de de trafik kazalarında ölenlerin sayısından daha azdı. Bu ve daha başka nedenlerle bugünü henüz Amerikan ekonomisi Sovyet ekonomisinden daha ilerdedir. Ancak yine de Sovyetler'deki sosyalist düzen halka bugünden ABD'ye kıyasla çok daha yüksek bir kültür düzeyi sağlamıştır.

Sağda işsiz, okusuz, yoksul ABD gençliği. Yaşamını sürdürülebilmek için çöp tenekelerinden yiyecek aramak zorunda

• ABD Eğitim Bakanlığı'nın açıklamalarına göre 65 milyon ABD vatandaşı okuma-yazma bilmiyor. 65 milyondan 25 milyonu tek tek harfleri tanıyabiliyor. 40 milyonu ise tek tek kelimeleri tanıyor.

Özellikle gençler arasında gidecek artan işsizlik, uyuşturucu madde kullanımı, alkol ve kriminal olayların artması yanında, ABD gençliğinin yakıcı sorunlarından biri de eğitim ve öğrenim sorunudur.

ABD Eğitim Bakanlığı'nın kendi yaptığı açıklamalara göre, 65 milyon ABD vatandaşı okuma-yazma bilmiyor. Bunlardan 25 milyonu tek tek harfleri tanıyor. 40 milyon ABD vatandaşı ise, tek tek kelimeleri tanıyor, fakat ne okuyabiliyor, ne de yazabiliyor. Toplam 65 mil-

yon ABD vatandaşının gazete, kitap gibi şeyler bir yana, ilaç paketleri üzerindeki yazıları, çeşitli yerlerde karşılaştıkları tehlike ve ihtar işaretlerini okuması olanaksız. Ne bir mektup, ne de bir pusula dahi yazamıyorlar. Marketlerde alacakları malın fiyatını dahi çıkaramıyorlar.

Temel eğitim önem verilmeden konulardan biri. New York'da, ABD'ye Latin Amerika'dan göç etmiş ailelerin çocuklarının yüzde 82'si, zencilerin yüzde 72'si ve beyazların yüzde 50'si orta veya yük-

sek okula gidemiyorlar. Diğer şehirlerdeki eğitim olanakları New York'dan farksız.

Ohio kentinden Richard ailesinin yitilmiş gelini 21 bin dolar. Çocuklarını yüksek okula gönderebilmek için günlük yiyecek ve en gerekli giyimine ihtiyaçlarının temin edemediklerini belirtiyorlar. En son ne zaman izin yaptığını sorusuna, aile reisinin verdiği yanıt "Hatırlamıyorum" oluyor.

ABD'de yüksek eğitimin paralı. Bir yüksek okul öğrencisinin okuyabilmek için ödemek zorunda olduğu ücret her yıl için 9400 dolar. Buna bir de öğrencinin kendi masraflarını ekleyecek olursak, ABD vatandaşlarının ezici çoğunluğunu oluşturanlar için çocuğunu yüksek okula göndermenin olanaksız olduğu ortaya çıkar. Bunun tabii sonucu olarak da öğrenci sayısının ABD'de giderek azalmakta.

Okumak için devlet bursu alanlar, okul bitiminde bunu devlete iade etmek zorunda. Burslar ve bütçede eğitimle ayrılan fon, özellikle Reagan'ın işbaşına gelmesinden bu yana giderek azaltılmakta. Son bütçenin eğitim payından kıtılanan 5,5 milyar dolar silahlanma bütçesine aktarıldı. Öğrenci burslarından kesilen 2 milyar dolar'ın da aktarıldığı yer yine silahlanma harcamaları. Reagan'ın öğrenci gençliğe yeni "Hediye" yüksek okul ve üniversite ücretlerine Eylül 85 başından itibaren yüzde 7 zam yapmak oldu. Reagan, parası olan okusun görüşünde.

Colombia Üniversitesi öğrenci gazetesi "Reagan ve öğrenci gençlik. Bunlar iki ayrı zıt kutuplardır" diyor.

Sorunlarını tartışan bir grup Sovyet öğrencileri

Sağda işsiz, okusuz, yoksul ABD gençliği. Yaşamını sürdürülebilmek için çöp tenekelerinden yiyecek aramak zorunda

BİLİM/TEKNIK

Çivi civiyi söker

Tarım ürünlerinin küçük fazla çeşidi olan küçük haşa-

GÜLDÜŞÜN

Özal F. Almanya'ya iltica etti...

Mehmet ESEN

biylece sürer gider. Ta ki, son müş-

Tarım ürünlerinin küçük hasaratlarını ilaçlama yoluyla koruması ilk akla gelen çözüm yolu olarak görülmüşüne rağmen, bu tür kimyevi maddelerin sürelili kullanılması ürünlerin tabii gelişmesini engellediği kadar, ilaçların çevre kirlenmesine olan etkisi nedeniyle soruna başka çözüm yollarının aranmasını da getiriyor.

Bu konuda Sovyetler Birliği'nin Özbekistan Cumhuriyeti'nde yapılan bir deneme bulardan biri. Tarım ürünlerine dadanan küçük hasaratlara karşı kullanılan kimyevi maddelerin azaltılması yoluyla çevre kirlenmesini önleyecek bu deneme oldukça ilginç.

Sovyet araştırmacıları 10 yılı aşan araştırmaların başanlı sonucu olarak "Civi çi-yivi söker" misali küçük hasaratları ve onların yumurtalarının imha işlemini zehirli ilaçlar yerine, bu iş için yetiş-tirilen çenek anısı ve kelebekler kanalıyla sağlıyorlar.

Tarım uçaklarıyla çevreye serpiştirilen bu an ve kelebekler, sıcak iklimin de çoğaltılması kolaylaştırdığı 200'den

fazla çeşidi olan küçük hasaratları ve yumurtalarını yiyorlar. Bu hasaratların en zararlıları arasında özellikle pamuk da yuvalanan "Beyaz Sinek" gelmektedir.

Ucuz ve zararsız olan bu metod tahl ürünlerinde, pamuk, meyve bahçelerinde, sebze ve tütüncülerde başan ile kullanılıyor.

Bu metodun denendiği Özbekistan'da bu yolla bir önceki yılla oranla yaklaşık yarıya, yani 300 bin ton daha az kimyevi ilaç kullanılmış. 1981'de 2 milyon hektarı bulan deney alanı, 1984'de 4 milyona çıkmış. Tüm Özbekistan tarım ürünlerinin yüzde 40'ı bu metolla korunuyor.

Benzeri denemeleri Bulgaristan ve DDR'de belirli bir süre için yapmakta ve başarılı sonuçlar almaktadır. Böylece tarımda kullanılan kimyevi maddelerin sulara, ormanlara ve insanlara olan olumsuz etkisi de belirli oranda da olsa önlenmekte, çevre kirlenmesine karşı önemli bir adım böylece atılmış olmaktadır.

Ölkemizde Çukurova'da pamuk üreticisini panik içinde bırakan beyaz sineğe karşı üreticiler daha yüksek dozda ilaç kullandıklarını ama sineğin azalışına artmıştıydılar. Oysa sosyalist ülkelerde ilaç kullanılmak üzere an ve kelebeklerle bezeli sinek karşı savaş açılarak çevre kirlenmesi de engelleniyor.

Deprem neden olur?

Meksika'daki büyük deprem yerleminin hiç de ilk başta sandığı gibi hareketli olmadığının bir kere daha gösterdi. Genellikle yerleminin üzerindeki hareketler çok yavaş olduğundan ancak bilim adamlarının kullandıkları çok hassas aletlerle ölçülebiliyor.

Deprem yava zelvele değişim yer sarsıntılarının her yerde değil de ancak deprem bölgesi denen bazı bölgelerde ortaya çıktığı biliniyor. Bunları harita üzerinde işaretlediğimizde deprem bölgelerinin rastgele değil, belli çizgiler boyunca dünyayı sardığını görüyoruz. Deprem bölgelerinin en önemlileri Pasifik Okyanusu'nun doğu ve batı kıyıları boyunca yer alıyor. Ayrıca Akdenizin batısından Anadolu'ya, oradan da İran ve Türkistan üzerinden Himalaya'ya uzanan çizgi üzerinde yer alan deprem bölgeleri var.

Yeryüzündeki bütün önemli deprem

bölgelerinin belli çizgiler üzerinde toplanmış olmaları depremlerin sebepleri hakkında da bir fikir veriyor. Yerbilimi bilgilerini dünyanın dök kabuğundan yekpare olmadığının, çeşitli büyük parçaların oluştuğunu saptaması bulunuyor. Bu kabuk parçaları yeryuvarlağının üzerinde geziniyorlar (daha fazla bilgi için Türkiye Postası'nın 65. sayısındaki "Her şey değişiyor, katar bile" yazısına bakın). Bugüne kadar birbirinden bağımsız olarak hareket eden dokuz büyük kabuk parçası belirlenilebilmiş. Diğer bir deyişle, dünyamızın kabuğu dokuz büyük parçadan oluşuyor. Depremlerin çoğu, bu kabuk parçalarının birbirlerine çarpmaları veya süründükleri çizgiler boyunca oluyor. Kabukların kenarları birbirine takılıyor, gerilmeye başlıyor. Bir süre sonra büyük bir sarsıntı ile takıldığı yerden kopuyor. Böylece deprem dedğimiz şey meydana geliyor.

Bilim adamları bugün depremlerin ne zaman olacağını önceden kestiremeseler de yukarıda anladığımız bilgiler ışığında nerelerde deprem ihtimalinin yüksek olduğunu bilebiliyorlar. Bu bölgelerde binlerce depreme dayanıklı yapılmış yapılar bir deprem sarsıntısı can ve mal kaybını önemli ölçüde azaltmak mümkün oluyor. Örneğin Japonya ve Sovyetler Birliği'nde bu ilke titizlikle uygulanıyor.

Son yıllarda bilim adamları depremlerin önceden haber verilmesi için de yöntemler geliştirmeye çalışıyorlar. Örneğin, bazı hayvanların deprem olmadan birkaç dakika önce depremi sezdikleri ve kapalı yerlerden kaçmaya çalıştıkları biliniyor. Bilim adamları hayvanların bu sezisinin neye dayandığını bulmaya çalışıyorlar. Ayrıca depremden önce kayaların elektrik akımını geçirir özelliklerinin de değiştiği belirlenmiş bulunuyor.

Mehmet ESEN

Günlerden bir gün, aylardan bir-mek kaçınıcı ay, yıllardan da işte bu yıllar, bir zamanların başbakanı Özal, yurtsuz ve yolsuz kalır. Yurt dışına kaçıp, para kazanmayı kafasına koyar. İyi ama hangi ülkeye gidecek? Hangi ülkede Türkiye'deki gibi vurgunlar vurabilecek? Düşündükçe yemeden içmeden kesilir. Zayıflar, bir dirhem kalır.

Amerika'ya gitse-aslında zayıfladığına göre gerek yok-milyonlarcaya işitsin. Japonya'ya gitse, işçilerin aldığı paraıyla Semra hanımı bir kez-ci karşılaya götüremez. Federal Almanya'da ise yabancı düşmanlığı almış başını gidiyor. Özal yabancı sayılmaz ama...

"Olusun gene en iyisi Almanya" der. "Hem bugünlük Kohl bize çok yakın." Türkiye ileri karokul ya... Özal da karakolun uzatmalı bekçisi ya...

İyi ama nasıl gidecek? Vize alması gerek. Vize alsa bile, orada nasıl yerleşecek? Yerleşe bile, nasıl karşılayacak? Düşün babam düşün. Semra hanım, "Dayanamıyorum artık, boşanacağım senden" diye tutturur öte yandan. Onu da yitirir, işitirmez olur artık. "Bu kanyan güven olmaz, boşar adamı valla." diye telaşlanır.

Ama rivayete göre Özal, bir yolu bulup Federal Almanya'ya iltica eder. Sonra da tüm takım arkadaşlarını getirir. Arında da köpeklerini. Bu işten de epey yolu bulduğu belgelerle geçmektedir. Zeynep kızımız ise davulcu ile evli olduğundan bir sermaye bırakmadığı için "düşünce suçları" kapsamına girmiş, bu firsattan yararlanamamıştır.

Ve Özal azda 260 marklık sosyal yardımı talim etmek zorundadır. Olur ama, buna bir çözüm bulmalı... Bir gün sabahın köründe,

işçiler iş giderken Özal da sosyal yardımın kapısına dayanır. Ne ki kanyan bir türlü erişemez. Semra hanım da upuzun kuyruğu görünce, zaten havadaki kömür tozundan solunum yolları tıkanırdığını koyuverir kendini. "Delirtme beni Turgut!.. Bu sıra aklıma bitmez. Hadi bir şeyler yap. Yoksa..."

Özal şaşkın, "Semaçığım, biz memleket mi geldik yanlışlıkla?" Sözüünü bitirmeden gözleri ışıdır. Atılır öne. En önde kilerden hemen tanıdığı Amerikalıyı yakalar. Tek sözcükle "satmak" diye sorar. Amerikalı "neyi?" diye sormaya fırsat bulamadan, elinde 10 mark sıranın dışına bulur kendini. Arkadan devreye Semra hanım girer. Arkalardan birini ayarlar getirir. Adamcağız 20 mark karşılığında kuyruğun önünde bulur kendini. Kuyruğa yer alması

böylece sürer gider. Ta ki, son müsteride Özal, huzun almayıp kendisini de satışa çıkarana dek. Müsteri bunu duyunca köpürür. Özal nereden bilsin böyle anlaşılacağı. Adam hiddetli, avazı çıktığı kadar "Bu da olanlardan... Bu da AIDS'li..." diyerek Özal'ın üstüne yürür. Özal korkudan siner... Herkes çullanır üstüne. Dolandırıldığı pa-paralın rüyet olarak vermeye kalksa da, AIDS'e rüyet sökmek...

Özal soluğu hastanede alır ama, hastanelerdeki personel o günlerde grevde olduğundan yer bulamaz. "Grev" sözcüğünü duyan Özal çıldırır. Sema hanım delinin kah-kahı çekemeden ben deyip, holding-ci bir Almanla kaçır.

Özal'ın başına gelenler bununla da bitmez. O günlerde ilticası için mahkemeye çıkarılır. Sonucu öğrendiğinde, Özal sırt köprüsünü sağlığa çıkarırmıştı bile...

"Sigınma istemizin, politik olmayıp, ekonomik nedenlerden dolayı için, sınır dışı edilmeniz karar verilmiştir..."

12 Eylül nedir?

Öğretmenin çocuğuna sormuşlar: - 12 Eylül nedir? Düşünmeden yanıtlamış: - Babamın kitaplarını bahçeye gömdüğü gündür.

Korkunç kanıt

Metris Cezaevinin soğuk taş duvarları arasında Sıkıyönetim Mahkemesinin olağan duruşmalarından biri başlamıştı. Savcı tüm görkemiyle sanığa:

- Evet şimdi kamu tanığı konuşuyor, bakalım ne diyeceksiniz? (Bu kamu tanıkları genellikle polis yada ajanlardan seçilir)

- Efendim bu adam katkısız bir komünisttir. Bundan kimsenin kuşkusuz olmasın. Kaç kez nah bu gözlemlerim gördüm. Güney batıma yakın üsküdar'da deniz kıyısında inderi. Derin derin düşünür, boğazdan geçen Rus gemilerine bakır. İzlemle ah çekeri." Savcı tanığın sözünü kesti. Bu kadar kanıt yeterliydi.

EVVEL ZAMAN İÇİNDE

Dünya görüşünden ve kişiliğinden ödün vermeyen gür sesli Ruhi Su öldü

Ruhi Su: "Yattığımız yerde güller bitecek..."

Hüseyin ERDEM

Sosyalist gerçekçi sanatın yurdumuzda ve dünyadaki önde gelen temsilcilerinden biri, halk türkülerimizin büyük ustası Ruhi Su, 20 Eylül 1985 cuma günü sabah saat 5'e 10 kala yatmakta olduğu İstanbul Cerrahpaşa Tıp Fakültesi kliniğinde yaşama gözlerini yumdu. Yaşamak onun için, ölümden kısa bir süre önce paylaştığımız "dünya görüşünden ve kişiliğinden ödün vermeme mutluluğu" idi.

O yüreğini, bilincini, sesini, sazını, tüm yaşamını emekçi halkın, işçi sınıfının baskısız ve sömürsüz geleceği için verilen savaşına adanmış bir sanatçımızdır. Bu niteliği, davasını yaşamıyla özdeş tutma bilinc ve karar onu geniş yığınlara maletmiştir...

Hüseyin Erdem: Ruhi Abi, bize nerede doğduğunuzu, müziğe nasıl başladığınızı kısaca anlatır mısınız?

1912'de Van'da doğmuşum. Adana'da fakir bir ailenin içinde büyüdüm. İlkokulun dördüncü sınıfında keman çalmaya başlamıştım. Öğretmen okulunda devam ettim müzik çalışmalarna. Sonra Müzik Öğretmen Okulu'nda sürdürdüm öğrenimimi. 1935-1936'da Müzik Öğretmen Okulunu bitirdim. Tam o sene Ankara Devlet Konservatuarı kuruldu. Hindemiti, Karl Ebert geldiler, Devlet Konservatuarı opera, tiyatro ve enstrümanlar bölümünü organize ettiler. Biz de opera bölümüne ayrıldık, beni ve bazı arkadaşlarımı. 1942'de opera bölümünü bitirdim. Devlet Operasına girdim. 1952'ye kadar Devlet Operasında çalıştım. 1952'de bazı politik nedenlerle operadan ayrılmak zorunda kaldım. Sonra kendimi bütünüyle halk türkülerine verdim. Çocukluğumdan beri, müzik çalışmaları sırasında hep halk türkülerini söylerdim.

Hüseyin Erdem: Çocukluğunuzdan beri türkülerini sevdiniz, söylediniz... Çağdaş bir eğitim gördünüz. Gördüğünüz eğitim ile türküleriniz arasında nasıl bir bağ kurdu-

Ruhi Su polis tarafından sürekli izlendi. Yurt dışına çıkması sudan nedenlerle ösüldü. Nihayet 1975 yılında Almanya'ya geldi. Bu resim Köln konserinde çekildi.

22 Eylül pazar günü o yığınlar binler olup saat 13'de başlayacak olan cenaze törenine sellerce aktılar. Şişli camii'nde sabahın erken saatlerinde toplanmaya başladılar. Bütün baskı ve engellemelere karşın onun tabutunu eller üzerinde taşıdılar Zincirlikuyu Mezarlığına. Cuntanın ne helikopterleri, ne çelik kuvvetleri, ne polisleri binlerce insanın mezarlığı girip onu toprağa vermelerine karşı duramadılar... Mezarlıktan dönen yüzlerce kişi gözaltına alındı.

Ruhi Su karanlıklar içinden ışıltı bir türkük gibi akıp gitti aramızdan. O milyonlarca emekçinin aydınlık ve güzel günleri için söylenen türkülerin çoğul sesi, başeğmez "korobamız" olarak yaşayacaktır.

Son günlerinde bana İstanbul'dan gönderdiği bir söyleyiş bandından, son söyleyişinden bazı bölümleri birlikte izleyelim.

Ruhi Su epi Süda Su ile 50'li yıllardaki hapisane döneminde tanışması ve evlenmiştir. Servisi dolu bu beraberlik bir ömür boyu sürdü. (Örens/1985)

çıldım. Yoksa halkın içinde de, halkın kendisi tarafından da, bu türkülerin çoğu çok zaman bozulur. Yani hepsinin melodisi ya da sözleri güzel değil.

Bir de türkülerin amacı değişebilir. Halkın kendisi, mesela bir ağıt eyleyir, eli sene geçer üzerinden o ağıtla başlar oynama, pyun havası haline getirir onu. Benim işim buralarda başlar. Ben o türkünün mnet bir amaçla doğduğunu, meydana çıkışını düşünürüm. O ilk do-

Hüseyin Erdem: Türkülerimize yeni bir soluk, yeni bir yorum, yeni bir anlam getirdiniz. Bu saygın çalışmanızda türkülerini seçerken, kuşkusuz, bir ölçütünüz vardır.

Türküler içerisinde de tipki yaşayan canlılar gibi yaşama gücünde olanlar var, yaşama gücünde olmayanlar var. Gerçekliği, yaşamı daha çok içeren, daha güçlü içeren türküler daha uzun yaşama şansına sahip. Ama öyle olmayan, güçlü-

Sanat yapmazsınız 8ç soluğu

Sabahattin Eyüboğlu, Ruhi Su ve Aşık Veysel birlikte.

Şimdi aramızda değiller, ama türkülerde, şiirlerde bilicilerde yaşıyorlar.

zık oldu belki. Dizeler itibarıyla klasik formlara uygun olanları daha kolay ezgiyelebileceğim için seçiyordum. Ama onlardan da gene konuyu iyi anlatabilen, güçlü anlatabilen

EZGİLİ YÜREK

Hangi taşı kaldırsam
Anamlı babam
Hangi dala uzansam
Hısm akrabam
Ne güzel bir dünya bu
lyi ki geldim
Süt dolu bir torbayla
Söylece çıkageldim
Kime elimi verdinse
Dündürüp yüzümü baktımsa
Kismet kapıyı aldı
Kör pınara su geldi
Ben sıkıyıp durdumça öyle
Gülün kokusu geldi
Bebesini olmaya
Bunalıp da kalımsa
Açılarla yüküldü
Dargın yürekler
Yetiştim geldim
lyi ki geldim.

RUHİ SU

sözleri olan şiirleri tercih ediyordum. En önemlisi Nazım Hikmet'in kendisi. Nazım Hikmet neyi seviyorsa onu anlatıyordu değil mi? Onun bir dünyaya bakış açısı var. O açıdan ağacı da bakıyor, insana da bakı-

onurlandırıldığını bir yer var. Sesinizle de varmak istediğiniz yere varabildiniz mi? Sesim açısından, sesimi kullanışım açısından düşündüğüm noktaya geldiğimi söyleyebilirim. O açıdan düşündüğümü yüzde doksan gerçekleştirmiş durumdayım. Yani kendi sesimi, gelecekte müziğimiz içerisinde olması gereken kendi sesimizi, yüzde doksan bulduğum inanıyorum. Bu açıdan başarılı sayılırım. Başarılı olduğuma inanmamın neredenide var. Beni izlemeye çalışanlar çıktı sonra.

Hüseyin Erdem: Sizi izlemek isteyenlerle ilgili neler söylemek istersiniz? Beni beğendiler, izlediler, izliyorlar. Ama tam benim ekolüm olduğunu söyleyebileceğim bir kişi var: Sümevra. O da çünkü aynı eğitimi görmüş. Diğerleri aynı eğitimi görmediği için, ancak taklit safhasında. Ben taklit safhasını geçemiyordum. Yani müzik eğitimleri yok, ses eğitimleri yok ama benim gibi söylemeye çalışıyorlar; bu olanaksız.

Hüseyin Erdem: Çağdaş Türk müziğini sizce kimler yaratabilir? Asıl Türk müziğini yapacak olan büyük kompozitörlerdir,

(Ruhî Su'nun ilişkikteki resmini ölümünden altı hafta önce, üç yaşında olan oğlumla ziyaretim sırasında, bütün sancılılarına karşın coşku içinde bir çocuk türküsünü söyledikten sonra çektim.)

orturuyoruz" diye "Sinema orturucu Serpil Çalmaklı" diye...

"ANAP'ı 12 Eylül yarattı, bu doğrultuda hizmet vereceğiz" 7 Kasım 1983'de Turgut Özal'ın dan Evren'e

"Eskiden bacak göstermek yoktu. Hatta çok ayıptı. Bugün şarkıcının bacağı, göğüsü, kasi, aygır mu diye bakılıyor." Şarkıcı Muzaffer Abacı

"Alta hiç acılemiz yok. Çok ihtiyatlı inceliyoruz." Devlet Bakanı Mesut Yılmaz

"Azılı katili ömrüboyu besleme olur mu? Son eli yula yapılan af sayısı 20'yi geçti. Dünyanın hangi ülkesinde bu kadar çok af var." 1982 Anayasası'nı mihman Prof. Orhan Aldıkaptı

"Hiç kimse merak etmesin, bu hükümeti işbaşında kaldığı sürece ben Devletleri Bakan'ım." Dışişleri Bakanı Yalıt Halefoğlu

"Hiçbir tabir ve hiçbir komedi oyunu, eğitime verdiğimiz değersizliği ve ona soktuğumuz politikayı bu 'inek' kadar güzel anlatamaz." Ahmet Kabaklı

"Dolar yükseldikçe de, (ah, evyah yükselir) diye endişelenip korkmuyştuk. Fakat umudumuz gibi olmadı. Şimdiki düşüşün de önemli bir etkisi olacağını sanmıyorum. Ancak döemeler dengesinde bir parça yaran olabilir." Özal'ın Maliye Bakanı Ahmet Kırıtece Alptemçin.

fiyat 27.812 öndüğü Türkiye'de, 60 milyon tam 2158 kişiye yani, İstanbul Silahtarğa'daki Vehbi Koç'a ait Demir-Döküm fabrikasında tüm çalışanların tam bir aylık gelirlerinin toplamı. Her işçinin geçindirmek zorunda olduğu 5 kişi olduğuna varsayarsak, 10.790 kişinin bir aylık nafakasını, işi kişinin cebine indirdiği görürüz.

Merak ediyoruz, reklam yapan detersan halkın Evren-Özal çetesinin önüne vurduğu damgayı çıkarabilecek mi?

Güney Afrika'da uzun zamandan beri ilk kez ilk beyaz, zenciler tarafından öldürüldü

Hedef beyazlar

JOHANNESBURG, Güney Afrika - Güney Afrika'da uzun zamandan beri ilk kez ilk beyaz, zenciler tarafından öldürüldü

Ölümüne sebep olan beyaz, zenciler tarafından öldürüldü

Ölümüne sebep olan beyaz, zenciler tarafından öldürüldü

Kime hizmet ediyor ?

Güney Afrika'da gelişen olaylarla ırkçı beyaz rejimin ipliğinin iyice pazara çıktığı şu günlerde Türkiye'de boyalı basın nadide örneklerinden Hürriyet gazetesinin manşeti böyle: Hedef beyazlar... ırkçı rejimin baskıları, insanlık dışı uygulamaları bütün dünyada protesto edilirken kara derilerin ırkçı rejime karşı eylemleri bir terör gibi gösterilmeye çalışılıyor. Ustaca düzenlenen haberde siyah derililerin amacının beyazları öldürmek olduğu doğrudan söylenmeye de vugulanmaya çalışılıyor. Burada uzun uzun Güney Afrika'da yüzyıllardır insandan sayılmayan kara derililerin çektilerini anlatarak değiliz. Onların başkaldırısını şimdi bütün dünya selamlarken, bizim boyalı basınının nasıl kraldan çok kralcı kesdiklerini sergilemek sadece amacımız. İşte bizim boyalı basınının insan haklarından, ırk ayrımları karşı savıştan anladığı bu. Kime hizmet ettiği ise ortada.

Bu terfi az bile

Kars'da başkomiserken bir kişinin ölümüne, 2 kişilerin sakat kalmasına sebep olan ve mesleğinden ihraç edilen biri, bakanlık emriyle Emniyet Amirliği'ne terfi ettirilmiş.

Bunda şaşılacak ne var ki? Belki de 3 kişinin kanını kanırdığı için bir bu terfi olayı. Öyle ya! Rüyet alanların bakan, gerçek yurtseverleri astarılan cum-

hurbaşkanı ve devlet kassası soyan hırsızların genel müdür oldukları bir ülkede başkomisere verilen terfi az bile.

Başkomiser bizim kanımızca yine de talihlis bir adam. İşlediği suç "polis yetki yasasından" sonra olmasaydı, an zımdan kitabına uydurulur, mesleğinden ihraç edilmez, bakan falan olurdu.

15 milyona malolan sünet düğününün ardından 25 Eylül tarihli Terücan gazetesinde Ahmet Kabaklı'nın "Lider Kimdir?" başlıklı bir yorumu yayımlandı. Özezi Kabaklı yazısında kendince liderin nasıl olması gerektiğini tanımladıkları sonra, sünet düğününde lideri yani Türkiye'yi gördüğünü yazıyor.

DIS Haberler

Hedef beyazlar

Ölümüne sebep olan beyaz, zenciler tarafından öldürüldü

Ölümüne sebep olan beyaz, zenciler tarafından öldürüldü

Maşrapa-kova ve Gençlik Festivali

Cuntanın sadık köşe yazarlarından Ergun Göze'yi Moskova'da yapılan 12. Dünya Gençlik Festivali çok etkilemiş. Festivali, Sovyet propagandası olarak değerlendiren yazar, birçok küfürün çirkef atmanını yanı sıra "Zehiri maşrapa ile sunmazlar" diyerek, Sovyetlerin dünya gençlerine "Gidim, gidim" yavaşlığı belirliyor.

Dünyanın 150 küsur ülkesinden 20 bin genci biraraya toplanan, barış ve gençliğin önünde duran bir dizi sorunların tartışıldığı bu festivale bu tür dil uzatmak politik ahlaaksızlığı bir örneğidir. Ama buna şaşmıyoruz, çünkü Göze gibilerin "İşi bir" zaten.

Hatırlanacağı gibi, bundan bir süre önce, üniversite imti-hanları nedeniyle Rektörlere görüşmek isteyen 11 öğrenci ülkemizde tutuklanmış ve haklarında tatbikat açılmıştı.

Gençlere verecek, söyleyecek hiçbir şeyi olmayan, onları bir araya gelmesinden korkanların, haklarını arayan 11 gencin karşısına polis dikenli- ni festivale saldırması normal olsa gerek.

Birakalım 20 bin kişiyi, sorunlarını açıkça ve hiçbir kuvuşturmay uğramadan tartışacak bir kaç genci bir araya topla- mayla cesaretiniz var mı? Görüşünüzü o zaman kim maşrapa, kim kova.

Miting gibi düğün

Sorunuzu şimdi el kanlı azılı faşist Türkiye sünet düğünü bahanesiyle miting havasında şölenler yaparken neden ülkemizin değerli sanatçısı Ruhi Su'nun cenaze töreninde insanları tutuklamıyor?

Sorunuzu şimdi el kanlı azılı faşist Türkiye sünet düğünü bahanesiyle miting havasında şölenler yaparken neden ülkemizin değerli sanatçısı Ruhi Su'nun cenaze töreninde insanları tutuklamıyor?

Karakoldan çıktı komaya girdi

Polis yetki yasasının yürürlüğe girmesinden sonra gerekcesiz yula sudan gerçeklerle gözaltına alma, dakt, işkence, adam öldürme olaylarının artışı, hat- ta bu işlemlerin fütursuzca halkın gözleri önünde gerçekleştirildiği gözlemleniyor.

Karakoldan çıktı komaya girdi

Polis yetki yasasının yürürlüğe girmesinden sonra gerekcesiz yula sudan gerçeklerle gözaltına alma, dakt, işkence, adam öldürme olaylarının artışı, hat- ta bu işlemlerin fütursuzca halkın gözleri önünde gerçekleştirildiği gözlemleniyor.

Polis adam öldürmeye devam ediyor

Polis yetki yasasının yürürlüğe girmesinden sonra gerekcesiz yula sudan gerçeklerle gözaltına alma, dakt, işkence, adam öldürme olaylarının artışı, hat- ta bu işlemlerin fütursuzca halkın gözleri önünde gerçekleştirildiği gözlemleniyor.

Adını açıklamak istemediğimiz bir okuyucumuz Türkiye'den aldığı bir mektubu ve bu mektupla anlatılan olayın yer aldığı gazete kütürünü gazetemize göndermiş. Mektupta ve gazete kütüründe 100 kişi- nin gözleri önünde gerçekleştirildiği bildirilen olay şu:

Burdur'un Çavdır ilçesinde Halkçı Partili Belediye Başkanı Mehmet Özarslan'ın kardeşi İsmail Özarslan'ı, Karakol Komutanı Dursun Altun sokak ortasında döverek, hakaret ederek karakola götürüyor. Ardından Belediye başkanı ait lokantaya giderek işi Arif Tekin'i hibir gerekçe göstermeden copla dövüyor, yemeyi yien 8 kişiye saldırıyor "ben burada öldüğüm müddetce Aleverlin anasını, aradını..." biçiminde küfrederek lokantaya boşalıyor. Arif Tekin'i karakola götürüyor. Sonra da İsmail Özarslan'ı elleri kelepçeli, boynundan telefon kablosuyla bir arabaya bağlayarak şehrin ortasında yerde sürükliyor ve yüzü gözü kan içinde kalan Özarslan'ı halka tey- bir ediyor. Bu olayla ilgili olarak HP milletvekili Münir Sevinç İçişleri Bakanına bir soru önergesi

verdi. HP aynı zamanda olayı Cumhurbaşkanı ve Genelkurmay Başkanına da bildirdi.

Öte yandan Fethiye'de şöför Halil Yuluk aşkım evine giderken hiçbir arabaya yula insana parmağında delik kaza yapıpı gerekçesi ile gözaltına alınıyor. Ertesi sabah ailesine hücrede kendini fanilasya asarak intihar ettiği bildiriliyor. 5 çocuk babası şöförün işi Çhan Yuluk "1.75 boyundaki insan nasıl olur da 1.35 santim yükseklikte kendini asar. Kocamın cesedinde anıtları öldüğüne dair doktorların üre- rendiğini hiçbir belirtiye bulamadım. Onu karakolda öldürüp intihar etmiş verdim" diyor. Çhan Yuluk olayla ilgili olarak bavaşavcılığı, işçileri ve Adalet Bakanlığında başvurdu. 100'e yula şöför de arkadaşlarının ölümünden yula duyduklaını Şöförler Federasyonuna bildirdiler ve olayın üzerine gidilmesini istediler.

Bir başka olay da İstanbul Bakırköy'de meydana geldi. Miteahhid Ziya Kaya ile Otomobil Galerisi Müdürü Hakan Dilaiver arasında kavga yaltınmaya çalıyan gece bekçisi Ahmet Tanış gözaltına alınarak ertesi sabah serbest bırakıldı. Kisa bir süre sonra ise beşin kanamaması gerekçesiyle komaya girdi. Altıncı Ahmet Tanış'ın Bakırköy Emniyet Amirliğinde dövülmesi sonucu beyin kanamması geçirdiğini söylüyorlar.

Korkunç bir iddia: 'Kocam, karakolda öldürüldü.'

Polis yetki yasasının yürürlüğe girmesinden sonra gerekcesiz yula sudan gerçeklerle gözaltına alma, dakt, işkence, adam öldürme olaylarının artışı, hat- ta bu işlemlerin fütursuzca halkın gözleri önünde gerçekleştirildiği gözlemleniyor.

Korkunç bir iddia: 'Kocam, karakolda öldürüldü.'

Polis yetki yasasının yürürlüğe girmesinden sonra gerekcesiz yula sudan gerçeklerle gözaltına alma, dakt, işkence, adam öldürme olaylarının artışı, hat- ta bu işlemlerin fütursuzca halkın gözleri önünde gerçekleştirildiği gözlemleniyor.